

Zopet samo pogled nazaj

BOJAN BREZIGAR

Razprava o fojbah v trzaskem pokrajinskem svetu opozarja, da so pred nami zopet volitve. Zapisali smo že, kako ocenjujemo ukrepanje rimskega tožilstva in njegovo zahtevo po sodnem postopku proti trem Hrvatim, obtoženih dejanj, ki jih v trenutku, ko so bila zagrešena, kazenski zakon se ni vseboval. Tokrat moramo dodati, da se zaradi teh dejanj kot zasebna stranka predstavlja ustanova, ki ni pristojna za ozemlje, na katerem so bila dejanja zagrešena. Prijava trzasko pokrajine (in seveda tudi trzasko občine, kjer bodo o tem v kratkem razpravljali) kot zasebne stranke, je torej že s tega vidika neprimerna. Poleg tega pa je moralno zelo vprašljivo, ali neka javna uprava lahko uporablja dvojno merilo pri obravnavanju sličnih vprašanj: kar sama se namreč vsiljuje ugotovitvi, da se na procesu o Rizarni ni javila kot zasebna stranka ne trzaska občina in ne pokrajina.

Odločitev Pokrajine je torej izključno politično dejanje in nedvomno sodi v sklop priprav na jesenske občinske volitve. Če je pac res, da je to legitimno, saj vsaka stranka vodi volilno kampanjo po svoji uvidevnosti, je seveda tudi res, da se se enkrat volilna kampanja v Trstu začne z obravnavanjem zgodovinskih dogodkov, torej z gledanjem v preteklost, namesto da bi bila, ob gospodarskih težavah, brezposelnosti in nejasnih perspektivah, uprta v razvoj in v prihodnost.

Kaj hočemo, tak je pac Trst.

To seveda ne pomeni, da o fojbah ne bi smeli razpravljati, saj so tudi med ponedeljkovo razpravo prišla do izraza različna gledanja, tokrat tudi med izvoljenimi slovenskimi predstavniki. Očitno se ni dozorel čas, da bi Trst in vse njegove komponente obravnavali to vprašanje z izključno zgodovinskega vidika. Razprava je torej potrebna in poglobitev bo koristna. Izkoriscanje tega problema kot sredstvo za pridobivanje konsenza na volitvah pa ne bo pripomoglo k ugotavljanju resnice, pa tudi ne k spravi, ampak bo z dodatnim razburjanjem duhov potisnilo Trst in pokrajino za nekaj desetletij nazaj. Za to pa nosi veliko odgovornost trzaska pokrajina, oziroma večina, ki jo upravlja.

ITALIJA / USPEŠNA PREVENTIVNA PREISKAVA

Mafija je načrtovala umor sodnika Casellija

Za zapahi osem mafijcev, med njimi tudi neki primarij
Uspešna akcija dukazuje, da je mafija še vedno nevarna

Fojbe: Pokrajina civilna stranka

TRST - Trzaska pokrajinska uprava se bo prijavila kot prizadeta stranka v sodnem postopku o fojbah, ki ga vodi rimski tožilec Giuseppe Pititto. Za ta korak se je odločil pokrajinski svet na predlog Nacionalnega zaveznitva, ki je podobno zahtevo postavilo tudi v trzaskem občinskem svetu ter v deželni skupščini.

Stališče, ki so ga odobrili pokrajinski svetovalci, osvaja oceno, da so bile fojbe genocidno dejanje in etnično ciscenje na račun italijanskega naroda. Podobno stališče v svoji obtožnici proti trem priletnim hrvaskim državljanom zagovarja tudi sodnik Pititto.

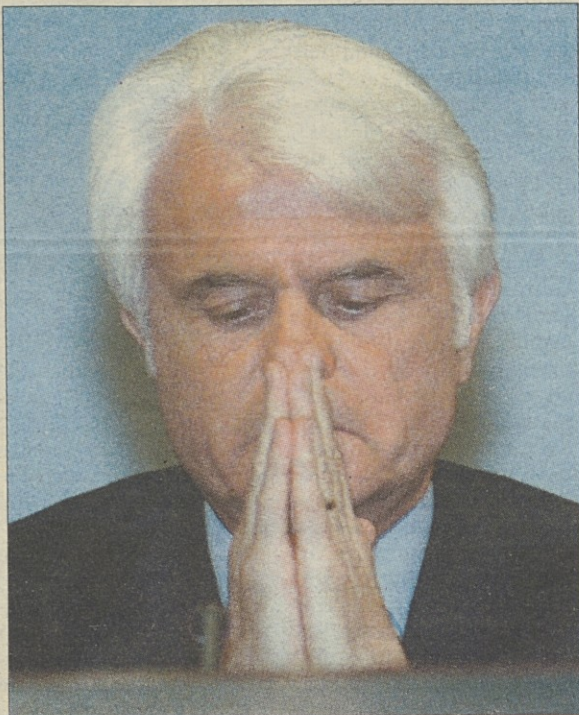
Proti sklepu je glasovala Stranka komunistične pre-nove, medtem ko se svetovalci koalicije Oljke in Severne lige niso udeležili glasovanja.

Na 6. strani

PALERMO - Cosa nostra je po umorih Falconeja in Borsellina načrtovala tudi likvidacijo palermskega državnega pravdnika Giancarla Casellija. Prav zato so stopili v stik z nekim soferjem sodne palače, ker so računali, da bi ta sofer podtaknil peklenski stroj v Casellijev avtomobil.

Zločinski nacrt so karabinjerji odkrili že 15. decembra leta 1995, a niso stopili v akcijo, raje so nadaljevali s preiskavo, tako da so včeraj aretirali osem oseb, članov mafij-skih družin iz Brancaccija in Ciacullija. Med temi je tudi Rosario Mandalà, primarij ortoped-skega oddelka palermske bolnišnice Enrico Albanese.

Na 9. strani

NAMENI VODSTVA / OSTANE NAJ BANKA MANJŠINE

NTKB: 14. februarja

TRST - Nova trzaska kreditna banka bo odprla vrata strankam prihodnjega 14. februarja. Grafični simbol novega zavoda ohranja siglo BCTKB nad katerim lebdi črka N v barvah padovanske grupacije Antoniane Venete.

Na včerajšnjem obisku v Trstu so se najvišji predstavniki novega vodstva srečali z uslužbenci, pa tudi z zastopniki slovenskih organizacij, katerim so poudarili namen, da ostane banka tesno povezana s slovensko manjšino.

Na 3. strani

SLOVENIJA / TESTIRANJE MINISTROV V PARLAMENTARNIH ODBORIH

Od štirih ministrov je le eden »zrel«

Anton Rop (delo, družina in socialne zadeve) prejel zaupnico, Gaspari, Kopač in Kušar pa ne

LJUBLJANA - Pomladne stranke so po zaslišanju prvih štirih kandidatov za nove ministre v Drnovskovi vladi kar tri zavrnile. SLS, SDS in SKD imajo namreč večino (9 članov) v 17-članskem parlamentarnem odboru za zdravstvo, delo, družino in socialne zadeve, ki je moral izreči svoje mnenje o treh kandidaturah, zato jim ni bilo dva težko osvrkniti, tretjemu pa je nezaupnico izrekel odbor za finance. Iz primeža pomladnih strank se je dobro izmazal

le kandidat za ministra za delo, družino in socialne zadeve Anton Rop (LDS). Po dobrih dveh urah »zaslišanja« je parlamentarni odbor podprl njegovo kandidacijo z osmini glasovi (enemu nasprotnemu in petimi vzdržanimi).

Matični odbor za finance in monetarno politiko je zavrnil kandidacijo Mitja Gasparija za ministra za finance. Gasparija (LDS), ki je bil finančni minister že v prejšnji vladi, je podprlo osem članov, prav toliko pa jih je volilo proti,

zaradi cesar predlog ni prodr.

Podobno je bilo tudi s kandidatom za ministra za zdravstvo Janezom Kopačem (LDS) in kandidatom za ministra brez listnice, odgovornega za koordiniranje delovnih teles s področja socialnega varstva Jankom Kusarjem (DeSUS). Kandidacijo prvega je odbor za zdravstvo, delo, družino in socialne vede zavrnil z devetimi glasovi proti sedmim, drugega pa z osmini proti sedmim (ob vzdržanju enega poslanca).

Izid današnje številke Primorskega dnevnika so v znak solidarnosti s kolegi omogočili častnikarke in častnikarji slovenskega uredništva deželnega sedeža radiotelevizijske družbe RAI za Furlanijo - Julijsko krajino.

Vsi, ki ustvarjamo časopis, se jim najtopleje zahvaljujemo.

Spomin na Sašo, Marca in Daria

BORST - V Borstu in v Trstu so se včeraj spomnili Sase Ote, Marca Luchette in Daria D'Angela, treh članov TV ekipe trzasko sedeža Rai, ki jih je pred tremi leti v vzhodnem delu Mostarja ubila hrvaska granata. V Borstu so se Sašovi najdražji, sorodniki in domaćini zbrali na masi zadušnici v domači cerkvi, cerkveni obred za tremi umorjenimi novinarji pa je bil tudi v cerkvi pri Starem sv. Antonu, medtem ko se je vsedrjavna televizija Rai oddolžila spominu treh s posebno oddajo.

Na 7. strani

Trst: Za redarje tudi slovenščina!

TRST - Mestna uprava je pred koncem leta odredila, da se morajo redarji naučiti angleščine. Svetovalec SSk Andrej Berdon sprasuje zupana Riccarda Illyja zakaj ni poskrbel, da bi se mestni redarji lahko učili tudi slovenščine. In to zaradi navzočnosti avtohtone slovenske manjšine in tudi zaradi odjemalcev iz sosednje države.

Na 6. strani

V Trstu solidarnost z Adrianom Sofrijem

TRST - Krozek Miani je sinoci priredil solidarnostni večer z Adrianom Sofrijem, ki je bil dokončno obsojen zaradi umora policijskega komisarja. Predsednik krožka Maurizio Fogar je spomnil na številne Sofrijeve obiske v Trstu, na njegovo humanitarno delo v Sarajevu, nazadnje pa je pozval prisotne, naj pišejo predsedniku republike Scalfaru in zahtevajo, naj Sofrija in njegova soobtožena pomilosti.

Na 7. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Sindikalni seminar v Trstu

Sindikalisti v prostoru Alpe Jadran so razpravljali o razlikah v normativnih in ekonomskih tratmajih.

Stran 4

Obračun dela varuha mladoletnih

Javni varuh mladoletnih je včeraj predstavil poročilo o delovanju urada v prvih 13 tednih delovanja.

Stran 7

Sarajlevičev prijateljski Trst

Na filmskem festivalu Alpe-Adria so nagrado Sarajevu '97 podelili pesniku Izmetu Sarajliću, ki je o Trstu govoril tudi kot o mestu številnih prijateljev.

Stran 10

Rahel porast v srednji šoli

V Gorici beležijo tudi rahel porast vpisov tudi v nizji srednji soli Ivana Trinko.

Stran 12

Športna šola Trst spet zazivela

Po nekajletni stagnaciji je lani in se posebej letos spet zazivela Športna šola Trst.

Stran 16

Naj ne izgine z našega obzorja

NOVICE

Nadaljuje se protest proizvajalcev mleka

RIM - »Proizvajalci mleka naj kar se manifestirajo, vendar naj vedo, da vlada ne bo tolerirala več blokade cest in letalisc.« Tako je notranji minister Giorgio Napolitano povedal včeraj novinarjem in napovedal, da imajo prefekti točna navodila za zagotovitev rednega poteka cestnega in letalskega prometa. Sicer pa zivinorejci marsikje se niso umaknili svojih traktorjev: tako so včeraj se vedno bili pred turinskim letališčem Caselle, medtem ko so delne cestne blokade izvedli predvsem v Emiliji-Romagni, pa tudi v bližini Taranta.

V Bruslju pa so včeraj začeli razpravljati o predlogu italijanske vlade, da bi lahko proizvajalci plačevali globe v obrokih. Evropski komisar Fischler je dejal, da ni mogoče izključiti nobene rešitve, da pa bo treba na sklepe še nekoliko počakati. Po vladnem predlogu naj bi prvi obrok globe plačali do 31. januarja, ko zapade normalen rok za izplacilo globe, saldo pa naj bi potem plačali v roku dveh mesecev.

O vprašanju mleka bo danes razpravljala senat, kamor so bile vložene številne interpelacije in resolucije. Nanje bo odgovoril minister za kmetijstvo Michele Pinto.

Umrli Pietro Cavallero

TURIN - V neki bolnišnici pri Turinu je včeraj pri starosti 68 let umrl Pietro Cavallero (na sliki AP), ki je bil v šestdesetih letih na celu ene najbolj nevarnih roparskih tolpe. Cavallero je bil obsojen na dosmrtno ječo (razsodbo je pozdravil s stisnjeno pestjo in petjem internacionalne) in preživel v zaporu 25 let. Leta 1988 se je vrnil na svobodo in od takrat je delal v nekem katoliškem centru za emarginirance. Cavallerova zločinska »kariera« je med leti 1963 in 1967 terjala pet mrtvih in 27 ranjenih. Najbolj krvav je bil rop na milansko podružnico Banco di Napoli septembra leta 1967. Ko je eden od uslužbencev sprožil alarm in je prihitela policija, si je Cavallero s pajdasi utrl pot z divjim streljanjem, pri čemer so bili štirje mimoidoči ubiti, 19 pa ranjenih. O tem dogodku je nekaj let pozneje režiser Carlo Lizzani snemal film z naslovom »Banditi a Milano«, v katerem je Cavallero igral Gianmaria Volonté.

Cosa nostra je načrtovala atentat na sodnika Casellija

Mafijci so na sodišču iskali kakega nepoštenega uslužbenca

PALERMO - Cosa nostra je po umorih Giovannija Falconeja in Paola Borsellina načrtovala tudi likvidacijo sedanega palermškega državnega pravdnika Giancarla Casellija. Da bi uresničili morilski načrt, so stopili v stik z nekim soferjem sodne palače, ki so ga preiskovalci včeraj dalj časa zasliševali, ne da bi kasneje proti njemu sprožili kak postopek. Mafijski kolovodje so računali, da bi ta sofer podtaknil peklenjski stroj v Casellijev blindirani avtomobil.

Ta zločinski načrt so karabinjerji s prisluškovanjem odkrili že 15. decembra leta 1995, ko jim je uspelo v neki mesnici prestreči pogovor med lastnikom (Giacomo Teresi) in dvema mafijcema (Giuseppe Sabato in Domenico Marino). Karabinjerji pa niso stopili v akcijo, raje so nadaljevali s preiskavo in tako včeraj aretirali osem oseb, članov mafijskih družin iz Brancaccija in Ciacullija. Med temi je tudi Rosario Mandalà, primarij ortopedskega oddelka palermške bolnišnice Enrico Albanese. Primarija obtožujejo, da je zdravil mafijskega kolovodjo Filippa Graviana, ki je bil na begu. Graviano je skupaj z bratom Giuseppejem obtožen, da je naročil umor župnika četrti Brancaccio Pina Pu-

Sodnik Giancarlo Caselli glisija. To pa ni edina obtožba proti Mandalaju, ki je bil od leta 1982 do leta 1985 tudi zupan v Villabateju, občini pred vrati Palermna. Obtožujejo ga namreč, da je vsestransko podpiral in skrbel za logistiko mafijskega klana.

Sofer, s katerim so mafijci stopili v stik, je 40-letni Matteo Grutti, bivši poročnik vojske, ki je že deset let v službi na palermškem sodišču. Kot je sam izjavil, je bil prepričan, da je »mafijski stik« le sala, tako da mu ni posvetil pozornosti. Matteo Grutti je bil do včeraj sofer predsednika pritožnega sodišča Alfonsa Giordana.

Včerajšnje zaporne nalo-

ge so izvedli karabinjerji in člani letkega oddelka palermške kvesture. Osmerico pa niso aretirali zaradi načrtovanega atentata proti sodniku Caselliju, temveč jih obtožujejo združevanja v mafijske namene in nudenja kritja mafijcem na begu. Preiskavo o atentatu na Casellija morajo še poveriti sodnikom v Caltanissetti.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je namestnik palermškega državnega pravdnika Guido Lo Forte navedel, da je atentat na Casellija pripravljala mafijska družina iz Brancaccija, ki jo vodi Gaspere Spatuzza. Ta naj bi nasledil brata Graviana, ko so ju aretirali. Po besedah Lo Forteja cosa nostra od vedno išče v institucijah sibe člene, nepošteno osebe, tako da bi lahko uresničila svoje teroristične načrte. Državni protimafijski pravdnik Pietro Grasso pa je ob včerajšnjih aretacijah poudaril, da nesporno dokazujejo, kako je mafija se vedno skrajno nevarna in je torej treba nadležati z dosedanjim budnostjo.

Take ocene so včeraj dajali tudi razni italijanski politiki, ki so obenem navajali, da je to spodbuden uspeh za preiskovalce, ker so dokazali, da uspešno deluje tudi protimafijska preventiva.

Kamni z nadvoza: odkrili še zadnje tri osumljence

TORTONA (Alessandria) - Preiskovalci so včeraj zaslislali še zadnje tri aretirance, ki so osumljeni, da so 27. decembra lani sodelovali pri metanju kamnov z nadvoza na avtocesto in povzročili smrt Marie Letizie Berdini. Dan prej so aretirali 40-letnega Claudia Montagnera, uslužbenca državnega monopola, poročenega in očeta dveh otrok, 15-letnega Diega in 7-letne Giorgie, ki so ga preiskovalci ob začetku preiskave označili z imenom »mister x«. To je odrasli človek, o katerem so v prejšnjih dneh pisala sredstva javnega obveščanja, češ da naj bi bil med pobudniki podle akcije na nadvozu.

V Tortoni so aretirali tudi 24-letnega Francesca Laurio, medtem ko so karabinjerji ponoči v Sassariju iztaknili 22-letnega Micheleja Faiello (na sliki). Delavec iz Voghere je pred nekaj dnevi zapustil svoje stanovanje in se preselil na

Sardinijo. Verjetno je domneval, da mu bo tako uspelo ubežati roki pravice, a se je ustel.

Po mnenju javnega tožilca Alda Cuve naj bi preiskovalci z zadnjimi aretacijami stopili na prste vsem enajstim članom morilske kamnarske tolpe. Pred obtožbo umora se bodo morali tako braniti štirje bratje Furlan, njihov bratranec Paolo Bertocco, prijatelj Roberto Siringo in Gianni Mastarone, zarocenka Sandra Furlana Loredana Vezzaro ter se Montagner, Lauria in Faiello.

PREDNAROČNINE 1997

Primorski dnevnik

Vsem naročnikom Primorskega dnevnika za leto 1997 nudimo znane ugodnosti:

- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1997 bo naročnina brezplačna
- Do 28. februarja 1997 ostane prednaročnina nespremenjena (TUDI LETOS 300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ na Goriskem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika

RIM / POLITIKA

Deljena mnenja o predlogu anticipiranja finančnega zakona

Prodi osvojil Ciampijev predlog, opozicija »zmerno« kritična

RIM - Predlog ministra za zaklad Carla Azeglia Ciampija, da bi odobritev finančnega zakona za leto 1998 anticipirali na poletje letosnjega leta, je včeraj odločno podprl predsednik vlade Romano Prodi, češ da bi to bilo koristno za državo. Sam Prodi je predlog prestudiral s svojimi sodelavci med božičnimi počitnicami in se potem o njem pomenil s samim Ciampijem in s predsednikom poslanske zbornice Lucianom Violantom. Za tako anticipacijo bi bilo potrebno soglasje opozicije, Prodi pa je prepričan, da je dogovor možen, ker je v skupnem interesu. Anticipacija namreč pomeni, da bo slo za bolj »lahek« korektivni maneuver, za kar se ogreva tudi Pol svoboscin.

V desnosredinskem zavezništvu pa za zdaj ne kažejo nobenega navdušenja nad Ciampijevim in Prodijevim predlogom. Odgovoren za gospodarska vprašanja pri Nacionalnem zavezništvu Pietro Armani je na primer odločno proti, prav tako proti je načelnik Forza Italia v poslanski komisiji za proračun Marco Taradash, po katerem bi anticipacija služila le za prikrivanje napak, ki jih je vlada zagresila s finančnim zakonom 1997. Bolj odprt, pa čeprav kritičen do predloga, je predsednik senatorjev FI Enrico La Loggia, po katerem mora vlada najprej pojasniti vsebino novega finančnega zakona. Po njegovem pa bi bil dogovor nemogoč, ko bi se

ponovilo, kar se je zgodilo ob letošnjem finančnem zakonu, ko je bila po krivdi vlade onemogočena vsakršna dialektika med večino in opozicijo.

Za tajnika CCD Pierferdinanda Casinija je predlog o anticipaciji zgovoren čokaz, da vlada Oljke »ni sposobna pripeljati državo v Evropo.« Niti Casini pa ni zaloputnil vrat in dodal, da bi se o predlogu lahko tudi pogovarjali, ko bi to pomenilo novo fazo v dialogu z opozicijo.

Tudi v sami večini predlog ni nallet na stoddotno podporo: medtem ko gre za tajnika DSL Massima D'Alema za koristen predlog, ki bi ga moral Pol svoboscin pravilno ceniti, je predstavnik Dinijevega Rinovamento Italiano Ernesto Stajano izrazil nemalo pomislekov, češ da bi bilo mogoče podporo opozicije pridobiti samo z drugačno večino in torej z drugačno vlado.

Tajnik SKP Fausto Bertinotti ne nasprotuje hipotezi anticipiranja finančnega zakona, a postavlja svoj pogoj: da to pomeni uresničiti »veliko politiko socialnih reform«. Ko pa bi slo za golo rezanje, je dodal Bertinotti, bi bila SKP odločno proti.

Kot se vse bolj pogostoma dogaja, je najbolj kritična Severna liga. Njen predstavnik Giancarlo Pagliarini je dejal, da so Prodijske trditve »nesmiselne«, kajti noben maneuver ne bo omogočil vstopa v Evropo.

Škofje o vladi: sončne in senčne strani

RIM - »Poleg sončnih tudi nekaj senčnih strani«; tako italijanski škofje ocenjujejo prvih devet mesecev delovanja Prodijske vlade. Generalni tajnik Italijanske škofovske konference (CEI) msgr. Ennio Antonelli je na včerajšnji tiskovni konferenci ob zaključku permanentnega škofovskega sveta med probleme, glede katerih gojijo škofje pomisleke do vladnega delovanja, postavil na prvo mesto družino. V vladni družinski politiki so bili storjeni nekateri koraki, ki gredo v pravilno smer, je dejal, vendar so ti nezadostni, ker gre le za načrt oziroma za »papirnate predloge«. Škofje skrbijo za postavljanje družin in neporočenih parov na isto raven, da ne govorimo o homoseksualnih parih. Prav tako škofje pričakujejo parifikacijo javne in zasebne sole. Sicer pa cenijo reformni predlog ministra Berlungerja, če drugega ne, ker »se loteva problema globalno«. V tej zvezi pa škofje kritično ugotavljajo, da je učenec pojmovan kot »resurz za razvoj«, ne pa kot oseba. Tudi problem mamil, ki je simptom eksistencnega nelagodja, ni resljiv z liberalizacijo lahkkih mamil, pač pa z »resnim vzgojnim angaziranjem«.

DANES
V OSPREDJU

Novo TKB bodo uradno odprli 14. februarja

Silvano Pontello: V NTKB nismo Italijani, smo kapital s slovenskimi uslužbenci

Veste, da smo prevzeli Kreditno na priporočilo Banke Italije in nam ni bilo lahko, tudi ker so nekateri pred nami zavrnili predlog, da bi prevzeli Kreditno. Pa vendar, smo tukaj. Če bo vse slo po naših predvidevanjih, bo Kreditna čez dve ali tri leta uspešna čezmejna banka med Italijo, Slovenijo in Hrvasko, kjer bo imela svoje filialke, obenem pa tudi banka, kot so nam zagotovili, slovenske manjšine.

Mi pa hočemo nekaj več: hočemo biti banka, ki bo peljala slovensko skupnost v Evropo, ne pa banka slovenske enklave. Mi smo velika grupacija, postajamo vsestranskega obsega, včeraj smo zaključili prevzem Interbanke in 55 filialk rimske banke, približujemo se 500 filialkam. V tem okviru hočemo, da Kreditna postane banka slovenske manjšine na meji odprtega prostora, saj bosta Slovenija in Hrvaska vstopili v Evropsko unijo, in želimo, da bi slovenska skupnost

prispevala temu razvoju.

Osebe Kreditne ima velik cut pripadnosti, kot je pač v ustanovah, ki predstavljajo vsako manjšino, ki rabi notranje medsebojne vezi. Mi bomo podprli te vezi, utrdili odnose med banko in slovensko skupnostjo, to pa uokvirili v sirsi in pomembnejši nacrt. Pri tem pričakujemo, da nam bo skupnost pomagala: mi smo vložili denar, sredstva, najvišje predstavnike naše grupacije, ki posvečamo isto pozornost tej pobudi kot prevzemu Interbanke. V tem smislu smo se obvezali z našim upravnim svetom, z monetarnimi oblastmi in nenazadnje tudi z uslužbenci Kreditne, s katerimi smo se sedaj srečali. Treba pa je, da se skupnost ne prestraši, češ »to je italijanska banka«: nismo Italijani, mi smo kapital! Kmalu ne bo več samo italijanski kapital, osebje pa je vsekakor slovensko in to je najpomembnejše.

Pričakujemo si, da bo slovenska skupnost obdržala vloge pri nas, da jih bo vložila še več; mi bomo ta sredstva vložili za potrebe skupnosti, likvidnosti Kreditne ne bomo nikoli vlagali drugam. To je naša obveza. Zato naj ljudje po 14. februarju ne dvigajo svojih vlog. Vem, da imajo velike probleme in te naj rešijo, a naj ostanejo zvesti banki. Mi bomo upoštevali potrebe posameznikov, posojil jim ne bomo odklanjali, nasprotno, pozorni bomo tudi na podjetja. Če bo za to potrebno kakih 50 milijard lir posojil, to ne bo problem, saj imamo zadostno likvidnost: lani smo zbrali 25.000 milijard lir! Zanima pa nas predvsem, da ne izgubimo stika s slovensko skupnostjo: ponavljam, na pragu Evrope ne moremo misliti na banko manjšinske enklave, to nima več smisla. Ustvarili bomo banko skupnosti, ki vstopa v Evropo.

Ob koncu včerajšnjega srečanja z uslužbenci v dvorani Miela: na levi Silvano Pontello, na desni Antonio Ceola, na sredi pa direktor in sodirektor NTKB Enzo Ortolan in Luigi Baldassi (foto KROMA)

A. Ceola: Nikoli več preteklih težav

Banko smo danes predstavili organizacijam, s katerimi smatramo, da je potreben stik, ker se ta banka mora opredeliti kot slovenska banka... Stari nacrt Kreditne banke, ki so ga tako travmatično prekinili, ne bo propadel, če bo to hotela slovenska skupnost. Tudi vas dnevnik je zapisal, da je NTKB banka, ki se predstavlja kot slovenska, a ima italijanski kapital: danes je res kapitalski vložek samo nas, to pa je odprt kapital in smo pripravljeni na pristop dveh bank iz Slovenije in Hrvaske, če bodo to pač hotele, pripravljeni pa smo tudi na pristop slovenske manjšine. Za stare delničarje bomo skusali nacrtovati kako ugodno pobudo kot je lahko konvertibilno delničarsko posojilo ali kako slično ugodnost, da bodo lahko spet postali delničarji svoje banke.

Glede posojil naj povem, da lahko povečamo podporo malim in srednjim podjetjem, ki jih je kriza najbolj prizadela. Vsak primer bomo preučili najbolj objektivno in smo pripravljeni na povečanje, ne pa na zmanjšanje kreditov. Naj bodo torej povsem mirni tako varčevalci kot podjetja: mi jih bomo podprli.

Mislím, da smo na današnjih srečanjih sporočili te misli in da so razumeli prav dobro, da bo odvisno tudi od njih, če nam bo uspelo obdržati značilnosti Kreditne banke. Rekli so nam tudi, da nas bodo sodili po dejanjih, mi pa lahko že pokazemo dejanja: prevzeli smo banko, zagotovili smo 180 delovnih mest, v banko vlagamo tudi svoje znanje, nenazadnje sva se dr. Pontello in jaz sam osebno zavzela pri pobudi, ki z vidika naše grupacije izgleda manjša operacija, a je v resnici pomemben in celo laskav profesionalni izziv v perspektivi banke, ki naj postane zavod severovzhodne Italije z mednarodnim značajem v odnosih s Slovenijo, Hrvasko in se dlje.

Novo banko bomo odprli v petek, 14. februarja, na dan Sv. Valentina in zaljubljenecv in bomo obdarili prve stranke, ženske seveda, s »poljubom«... čokoladnim namreč! So se nekateri tehnični problemi, a zelo odkrito vam bom povedal, da je glavni problem, da ne bi smele izginiti stranke, vlagatelji! Če je koga strah, da bi njegove vloge lahko spet bile v nevarnosti, naj ve, da se našega pristopa ne da primerjati s pristopom banke iz Brescije, ki ni vključila Kreditne v svojo grupacijo, medtem ko je sedaj Kredna sestavni del grupacije Antoniana Popolare Veneta. Kdor bo 14. februarja vložil milijon ali milijardo lir v Novo Kreditno, jo bo zaupal varnosti naše grupacije, ki ima več kot 2.000 milijard lir premoženja. Preteklih težav TKB ne bo nikoli več.

Mnenja slovenskih organizacij po srečanjih z vodstvom NTKB: pozitivne ocene, pa tudi pričakovanje dejanskega nastopa

Včeraj dopoldne so predstavniki Nove tržaske kreditne banke bili na obisku pri vrsti pomembnejših slovenskih organizacij. Zbrali smo nekatera mnenja in ocene te nenavadne in pomembne pobude.

Izjava SKGZ

Triclansko predstavništvo Slovenske kulturno gospodarske zveze se je na vabilo vodstva Nove tržaske kreditne banke včeraj sestalo z njeno petčlansko delegacijo. Na sestanku, ki se je odvijal na tržaskem sedezu v Ul. Sv. Franciska so predstavniki branke orisali razvoj dogodkov v zadnjih tednih in napovedali predvidevanja za bliznjo prihodnost. Poudarili so, da je do sedanjega razpleta prislo z namenom, da se slovenski narodni skupnosti po-

maga, sama pa naj banko čuti kot svojo. Napovedali so odprtje rednega poslovanja sredi meseca februarja, vsotop nekaj predstavnikov slovenske narodne skupnosti v Upravnem odboru, pogovore o prevzemu novih prostorov na Trgu Oberdank, razširitev poslovanja na Vzhod in odprtje novih okenc.

Predstavniki SKGZ so se zahvalili za vabilo, na kratko orisali svojo organizacijo, vzeli na znanje informacijo in nacрте, zlasti dejstvo, da je zaposleno osebje ostalo na delovnih mestih, povedali, da bodo s se večjim zanimanjem sledili dogodkom in dejanskim potezom, da pa ni mogoče izvzeti dogajanja v banchstvu iz splošnega konteksta odnosa države do slovenske narodne skupnosti, ki

pričakuje vrsto pozitivnih znakov, da se ne bo cutila enostavno bonificirana.

Po repliki, da je prišla nova uprava z resnimi nameni, ki jih ne pogojuje politika, za kar naj služijo kot dokaz sveža investicija, delovna mesta in poziv na sodelovanje manjšinske skupnosti, sta se delegaciji razšli z napovedjo možnosti dodatnih razlag in preverjanja.

Sergij Pahor SSO

Srečanje je bilo neformalno in na željo najvišjih zastopnikov nove banke. Pozanimali so se za delovanje naše organizacije in nas tudi vprašali, kaksni so bili odnosi s prejšnjo banko: povedali smo jim, da pač nismo imeli posebnih odnosov, ker smo spadali

v drugi tabor in takrat se je se govorilo o takem ločevanju.

Izrazili smo jim zaskrbljenost zaradi posledic kraha TKB na socialnem in na drugih področjih manjšinskega življenja. Potegujejo se, so nam povedali, da bi v novo banko vstopil tudi slovenski in hrvaski kapital, in orisali svoj namen, da se banka razvije na mednarodni ravni, predvsem pa, da bi radi ostali slovenska banka v Trstu. Napovedali so nam tudi, da bodo sprejeli enega ali dva predstavnika iz manjšinskih krogov v upravni odbor - seveda bodo izbirali poslovneze, ne pa politikov.

Tržaske stvarnosti v bistvu ne poznajo in smo jih v sproščenem pogovoru orisali, kaksno je pač to naše mesto. Govorili smo tudi o

morebitni vselitvi v nove prostore na Oberdankovem trgu: zaenkrat se se pogajajo, ker je cena previsoka.

Gre za poslovne ljudi, ki so se pohvalili, da so pravzaprav storili uslugo, s tem da so prisli reševati to situacijo - spodbuda je ocitno prisla od Banke Italije ali iz političnih krogov.

Moja ocena je pozitivna, ti ljudje se mi zdijo odprti; zagotovili so nam, da se bodo zavzemali za banko, jo branili in okrepili, jemali ljudi v službo in dajali prednost Slovencem in tudi vključili slovenske predstavnike v upravni odbor. V tem smislu težko recem, da bi to bilo negativno: gre za odprto stalisce, ne znam pa soditi, kako bodo delovali v banki in vplivali na uslužbenice.

Ace Mermolja ZSKD

Vodje banke Antoniane iz Veneta so nam izrazili željo, da bi se med manjšino in Novo TKB vzpostavili dobri odnosi in da bi banke ne zapustili tradicionalni klienti, kajti zavod želi ohraniti svoj delokrog med Slovenci. Mi smo jim povedali, da seveda nimamo predsodkov in da bo nas specifični odnos odvisen tudi od upoštevanja nekaterih potreb, ki jih imamo kulturne organizacije in ustanove.

Jurij Kufersin ZSSD

Danasnji obisk ocenjujem povsem pozitivno, saj so novi lastniki banke s prisotnostjo svojih najvišjih voditeljev pokazali voljo, da nova banka

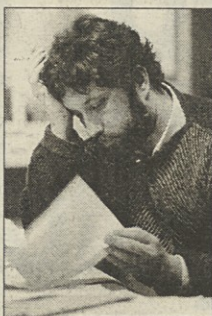
obdrži stik z najsiroš slovensko bazo in so zato izbrali prav najbolj masovne in reprezentativne organizacije. Po njihovih besedah sodeč bo nova banka nadaljevala delo tudi z večjim delom podjetij, kar bi lahko omililo predvidene dramatične posledice za manjšinsko gospodarstvo in za zaposlitveno raven naših ljudi. Nova banka ima za seboj izredno močan bančni koncern, tako da bo poslovanje z njo tako s strani podjetij kot privatnih varčevalcev varno, tekoče in ker je obdržala tudi vse stare uslužbenice v slovenskem jeziku. Mislim, da so ti prvi znaki pozitivni. Z nase strani upamo tudi, da bo nova banka pokazala razumevanje in naklonjenost do naše sportne dejavnosti.

OGLEDALO

Ko nacionalizem zapolni praznino

ACE MERMOLJA

Predrag Matvejević opisuje v knjigi »Bivsi svet« pojav, ki je začel za nekdanje komunistične države, a ne samo te. Lepo število komunističnih »aparatorikov« se je po zlomu sistema pridružilo najbolj napetim nacionalistom. Na pogorišču realnega komunizma so stari in novi nacionalisti dvignili zastavo, se združili v stranke in sebe proglasili za novi svet. Pridružili so se jim mnogi bivsi komunisti. Prehod iz komunistične v nacionalistično ideologijo je namreč manj boleč, kot se lahko zdi. Ideologija kot izkrivljena zavest deluje po istem kalupu ne glede na barve. Ideolog odgovarja na številna vprašanja modernega sveta z eno resnico in zahteva, da vanjo verjamemo. Ideologija je laični fundamentalizem. V tem stoletju so mnoga narodna gibanja spremenila v nacionalistične kohorte. Delavska gibanja pa so v mnogi primerih postala plen ideologov, ki so iz marksističnega utopičnega naboja zgradili trden ideološki sistem. Nacionalne pomladi in proletarske revolucije so se iz bodočega raja spremenile v konkreten pekel. Demoni niso bili ne v narodu in ne v delavskih gibanjih, ampak v novi konstrukciji oblasti, ki je združila mit in tehnologijo. Značilno za vse ideologije je, da svoje vizije in delirije utemeljujejo z znanstvenimi argumenti. Prehodi iz ene ideologije v drugo niso nujno boleči, ker je forma mentis ista ali vsaj podobna, podoben je jezik in podobne so propagandne tehnike.

Po padcu berlinskega zidu so mnogi intelektualci in iskreni demokrati sanjali o radikalnem izhodu iz preteklosti, ki bo pomenil demokracijo in nove odnose med narodi. Tudi v teh željah je bilo precej utopije. Nastalo praznino niso povsod zapolnile lepe misli, saj je bil marsikje najbolj »pri roki« prav nacionalizem. V nekaterih osamosvojenih državah so na prvih demokratičnih volitvah zmagali nacionalisti in obdržali oblast (npr. Hrvaska), drugje je prišlo do zavezništva med vodilnimi komunisti in nacionalisti, se druge se nacionalisti zbirajo v močnih strankah. Brez novega nacionalizma, brez prelevitve stare garniture ter zmesi med populizmom in etnično pripadnostjo na tleh bivše Jugoslavije ne bi bilo vojne. Pot v demokracijo in v enakopravne odnose med narodi je bila in ostaja težka. Demokra-

cija ni cilj, ni vrh gore. Demokracija predpostavlja potrpežljivo vsakodnevno delo, je proces, hoja, ki se lahko v trenutku ponesreci tudi spretnemu alpinistu, ki mora po spodrsrlaju iskati drugo smer in samokritično preveriti lastno napako. Novi odnosi med narodi, sodelovanje, nasprotovanje vojni in sporazumno reševanje problemov zahtevajo globoko človeško in demokratično zavest. Ne strinjam se s tistimi, ki trdijo, da so komunistični režimi povzročili le materialno revščino. V prvih po vojnih letih in tudi desetletjih je marsikatera socialistična država beležila močno gospodarsko rast. Tako je bilo tudi z Jugoslavijo. Enopartijski sistem pa je nedvomno poenostavil politiko, zabrisal zavest o potrebi po participaciji državljanov pri usmerjanju družbe, razbil je civilno zavest ter postavil zid med državo in državljani. Po razsulu je v družbi zazijala praznina, ki jo je znal izkoristiti nacionalizem, ki zahteva pri novem opredeljevanju ljudi manj izkušenj in truda. Nacionalizem ponudi rešitev vseh problemov v enostavni in celo mikavni konfekciji.

Kritika nacionalizma je danes adut in dolžnost demokratov in levice. Trditev zahteva pojasnilo. Vzhodni, a tudi zahodni levici je prišlo do radikalnega razkola, ki je globlji od tistega med SKP in DSL. Razkol se je uresnicil v času blokovske delitve sveta. Del levice je postal na strogih ideoloških izhodiščih in bil član nomenklature. Delček (na vzhodu) pa je vseeno ohranil najplemenitejšo dediščino delavskega gibanja: sistematično družbeno kritičnost in kritiko. Na zahodu je bila kritičnost bolj razširjena, vendar so tudi na vzhodu nekateri levi intelektualci ohranili sposobnost, da berejo družbeno dogajanje s kritično lečo. Imeli smo torej levico, ki je sprejela vse razloge oblasti in levico, ki je bila ali postala do nje kritična. V nacionalizmu so se preoblekli člani nomenklature. Podoben razkol lahko beležimo tudi na desni, čeprav ima drugačna ozadja. Vsekakor je treba ločiti med liberalno desnico in tisto, ki je gojila in goji nacionalistični populizem. Omenjeni fenomeni so opazni tudi Trstu, ki diha zaradi svoje lege vzhodne vetrove. Prosvetljena levica in tudi liberalna desnica lahko utemeljujeta svojo bit in vidita svoj razlog za obstoj in delo v kritiki na-

cionalizma. Pojav nacionalizma ni obrozen, ampak je marsikje usoden.

Vecina Slovencev v »zamejstvu« odklanja trditev, da je nacionalizem prisoten tudi med Slovenci. To je trik nacionalizma, ki se rad predstavi kot iskreno gibanje za narod in maskira svojo agresivnost vsaj do takrat, ko se mora opredeliti do konkretnih problemov.

V Jugoslaviji sem slisal dvotip na račun Hrvatov, povedal mi ga je Slovenec, ki je želel dokazati, kako so Hrvati nacionalisti. Torej, Hrvat želi dokazati svoj internacionalizem in reče: »Sovražim nacionalizem in Srbe«. Slovenec, ki mi je povedal stavek, se je smejal obema, pozabil pa je nase.

Nacionalizem se najprej pokaže v odnosu do drugega, do sosed ali pa do ljudi drugih narodnosti, ki živijo v državi. Nacionalistična politika zagovarja ekskluzivnost, zaprtost in je nezaupljiva do integracijskih procesov. Takoi-menovana pot v Evropo ni enostavna, pomeni izziv. Vendar je nevarnejši evroskepticizem, ki se opira na misel, da je najbolje, če si ponosno sam v svojem gnezdu. V slovenski politiki in tudi kulturi je danes veliko stališč, ki naglasujejo slovenski ponos in posebnost ter vidijo v sosedih tujce, s katerimi se nima smisla pogovarjati. Nacionalizem se precej razlikuje. Tipična poteza nacionalizma je tudi obsesiven odnos do preteklosti. Če igrajo vlogo zunanjege sovražnika Hrvati ali Italijani, pomenijo notranjega sovražnika komunistični zarotniki, ki pripravljajo ravanso. Smesno je, ko med najbolj vnetimi kritiki prejšnjega režima ter med lovci na »rdečo« opaziš nekdanje partijske funkcionarje in celo člane pomembnih komitejev. Igra dokazuje, kako težka je pot v demokracijske odnose in v poimovanje naroda, ki ni obremenjeno z nacionalistično ideologijo. Če ima beseda levica še svoj smisel in mislim, da ga ima, čeprav se je v marsičem spremenil, je ta smisel tudi in predvsem v kritiki nacionalizma in populizma, ki je podvrst nacionalizma. Izziv velja tudi za tiste, ki se ne prepoznavajo v levici, a jim liberalni pogledi preprečujejo, da bi se ogrevali za narodni ekskluzivizem in za nacionalistično retoriko. Smo pred pomembnim kulturnim in političnim izzivom, ki pogojuje tudi življenje naše manjšine in ga ne smemo podcenjevati.

PISMI UREDNIŠTVU

Nemci priznali svojo krivdo

Prav v obdobju, ko se v Italiji, v državi, ki je bila med agresorji fasisčne osi Rim-Berlin-Tokio, torej med pobudniki tiste velikanske morije, ki je sla v zgodovino z imenom »druga svetovna vojna«, nekateri krogi, v popolni pozabi lastne krave krivde, drznejšo dvigniti obtožilni prst proti drugorodnim, se jim tudi Primorski dnevnik pridruži, kot da bi bil naš narod posvem brezmadezen. Pridruži se jim celo z izkrivljenimi argumenti.

12. januarja na prvi strani, v kratkem članku od rubrike »preganjanje Zidov, pisanje dnevnika Die Welt« Primorski dnevnik piše: »Nemci nismo mogli vedeti, ker nas BBC ni obvesčal...«

Ker že 36 let sledim z izrednim zanimanjem poročanju tukajšnjih medijev o strašnih casih druge svetovne vojne, ki sem jih tudi sam zavestno doživljal, se mi je že sam naslov zdel nemogoč, ker ne odraža duha, v katerem poroča velika večina medijev, in se posebno ne meni dobro znanega dnevnika Die Welt.

Preskrbel sem si torej časopis št. 9-2 in bral res dolg članek na treh stolpcih. Govori o problemih, ki so jih dejansko imeli Angleži s poročanjem o umorih Zidov in zakaj do leta 1942 tudi niso hoteli tega storiti. Proti koncu članka autor Gerhard Gündler postavi vprašanje: »Ce bi BBC pravočasno in z uradnim potrdilom poročal na prvem mestu o umorih Zidov, kdo ve, ce bi se nacistom posrečilo obdržati pred svetovno javnostjo, 'obratovanje' njihove fabrike smrti skoro do konca vojne«. In to je zelo dalec od tistega, kar se razbere iz Vašega naslova.

Pa gremo naprej: v vašem članku »ogledalo« 15. januarja sem bral tudi nekaj, kar ne sme ostati brez pripomb.

Ker sta oba članka izšla v tretjem koledarskem tednu, sem vzel v roke spored televizije in radia za isti teden. Brskal sem tudi po lokalnem dnevniku iz istega časa »Erlanger Nachrichten«, da bi razbral, kaj pišejo o nacionalizmu. Torej povsem normalen teden brez zalostnih obletnic nacionalistične strahovlade, ko se priložnostni članki in od-daje avtomatično pomnožijo.

V televiziji sem našel 6 oddaj, med katerimi nadaljevanko »Hitlers Helfer«, (Hitlerjevi pomočniki). S tem v zvezi je tudi zanimivo predvajanje češkega dokumentarca o trpljenju češkega naroda med nacistično okupacijo. Po radiu sem našel samo dve oddaji z isto tematiko. V lokalnem dnevniku sem našel 6 člankov; enega v cerkvenem listu, s katerim so opozarjali na vrsto predavanj »Zeitzeugen des Nationalsozialismus« (priče nacionalnega socializma). Zupnik Karl Kupfer, ki je med drugim krstil tudi našo hčer Valentino, je predaval o svojih spominih na čas nacističnega terorja.

Ce torej gospod Ace Mermolja piše: »... ko so Italijani in Nemci skoraj povsem pozabili, da so bili s Hitlerjem in Mussolinijem«, to velja samo za Italijane, za Nemce to enostavno ne drži!

Cui prodest ta nacin poročanja? V prid manjšini ni! Zakaj pomaga Primorski dnevnik drugim netiti mrznjo do edinega naroda fasisčne osi, ki je imel civilni pogum, da je preko svojih političnih predstavnikov, svojih medijev in cerkve priznal svojo krivdo, svojo krvavo krivdo, jasno, pošteno in brez ovinkov?

Peter Merku

Slovenščina na Pošti

Spoustovani Odgovorni Urednik, dne 31.1.1997, kot znano, zapade rok za plačilo letne avtomobilske takse. Vsi italijanski državljani, ki pripadajo slovenski manjšini, imajo pravico, da plačajo omenjeno takso z rabo slovenskega jezika, ki je na Trzaskem enakovreden italijanskemu, kot pač dokazuje obstoj italijanskih sol s slovenskim učnim jezikom. To izhaja iz 3. in 6. člena Ustave, ter na podlagi zakona z dne 14.3.1977 št. 73, ki je ratificiral Pogodbo podpisano v Osimu dne 10.11.1975, v kateri 8. člen potrjuje veljavnost Posebnega Statuta, ki je bil priložen Londonskemu Memorandumu podpisanemu dne 5.10.1954. Italija, tako v izjavah, kot v raznih dokumentih (zadnji primer je podpis pogodbe z Hrvaško o manjšinah) se je zmeraj zavzemala za najvišjo možno zaščito svojih manjšin. Ker za slovensko manjšino

ne najde načina za dokončno ureditev, zaradi izrazitega protislovenskega vzdušja, ki obstaja že stoletja v Trstu, je potrebno, da smo prav mi Slovenci tisti, ki pomagamo Oblastem, da se odločijo omogočiti rabo slovenskega jezika povsod, kjer je predvideno (samostojno postavljane dvojezičnih tabel na Krasu docet!).

Zato obvesčam rojake, naj skusajo plačati takso s položnico izpolnjeno v slovenščini na glavni Pošti. Pošta se zavrača plačila, ki so napisana v slovenščini. Usluženko je treba vprašati za potrdilo o razlogu za nesprejemanje plačila v slovenski obliki, ki ga ponavadi podpisuje poštni funkcionar. Obenem pa je nujno, da se napravi prijavo na policijski poštni postaji, kjer se obrazloži dogodek. Temu mora slediti preiskava, zato je primerno dati čimveč podatkov o dogodku, podpisati in vprašati kopijo prijave (skupaj z poštnim potrdilom o nesprejemu). Ta dva dokumenta je treba držati v avtomobilu in v primeru, da vas cestna policija, oziroma karabinjerji ali financarji ustavijo, pokažete omenjena dokumenta in potrdite, da ste hoteli plačati, ampak da Pošta ni hotela sprejeti, torej vsa krivda pade na pošto upravo, ki je nezakonito ukinila plačila v slovenski obliki, ker je zmeraj več Slovencev skusalo plačati v materinem jeziku. Glede na mojo osebno izkušnjo in tistih, ki že leta skušajo plačati v slovenščini, izhaja neizpodbitno dejstvo, da se prihrani nekaj denarja; drugič pa se izvaja demokratični pritisk na oblasti, da sprejmejo nas več kot tisočletni obstoj na teritoriju in se temu prilagodijo. Več ljudi bo pristopilo k iniciativi, bolj bo ta učinkovita in navsezadnje bomo tako pomagali Italiji, da vstopi v Evropo, sklicujoč se tudi na pozitiven odnos do Slovencev, ki ga moramo ustvariti z našim prizadevanjem za pravice, ki mora biti obsirnejši od tistega negativnega prizadevanja, ki ga raznaša poslanec Menia in njegovi somisljeniki in ki bi lahko že spadal v kršitev zakona št. 205/93, ki prepoveduje vsakršno etnično mrznjo. Kdor bi potreboval bolj podrobna navodila, lahko pokliče na številko 040-228779.

S spoštovanjem

Jože Ferluga

BTPP/03

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletna in petletna obveznice se koristijo od 1. januarja 1997 in zapadejo 1. januarja 2000 triletna in 1. januarja 2002 petletne.

■ Triletna obveznice nudijo letno **6%** bruto obresti; petletne **6,25%**. Obresti so izplačljive dvakrat letno 1. julija in 1. januarja za vsako leto trajanja posojila.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **5,19%** oziroma **5,46%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

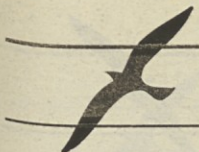
■ Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **30. januarja**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. januarjem 1997; ob vplačilu (**4. februarja**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

SINDIKALNI SEMINAR / ALPE JADRAN

Tvorno soočanje za usklajevanje pravil

Za večjo vlogo delavcev in za socialno zaščito

TRST - Vprašanje podjetij iz držav Evropske unije, ki imajo svoje obrate tudi v drugih deželah in državah Alpe Jadrana postaja vse bolj aktualno; čedalje večja je namreč potreba po čim boljši zaščiti sindikalnih pravic delavcev v posameznih državah, zaradi česar je sindikalni odbor Alpe Jadrana priredil dvodnevni seminar, na katerem se je okrog 60 sindikalnih predstavnikov iz raznih držav in dežel soočalo o vprašanjih delavskih sindikalnih in pogodbenih pravic.

Včerašnji seminar, ki je bil med dosedanjimi tovrstnimi pobudami sindikalnega odbora Alpe Jadrana še najbolj obiskan, pa je se posebno vaze, ker so se sindikalni predstavniki raznih držav in dežel lotili aktualnih vprašanj, ki so jih v prejšnjih dneh izpostavili tržaski zupan Illy ter združenja delodajalcev iz F-JK in Veneta: pri tem gre predvsem za vprašanje razlike stroškov, ki jih podjetja imajo v raznih državah Alpe Jadrana, gre pa tudi za vprašanje cene dela.

Postavlja se torej potreba - kot je poudaril član tajništva sindikalnega odbora Alpe Jadrana Roberto Treup - po vse večjem informiranju med sindikalnimi organizacijami posameznih

Posnetek z včerašnjega sindikalnega posveta na sedežu zavarovalnice Generali

držav glede pravic delavcev, predvsem pa glede homogenosti teh pravic. Na osnovi izkušenj tistih podjetij, ki so že investirala na Vzhodu se je namreč videlo, da so tamkajšnji produktivni sistemi v številnih primerih neučinkoviti, kar občutno vpliva na samo proizvodnjo. Važno pa je tudi vprašanje varnosti pri delu, ki je sicer že bila dosežena, kjer so sindikati posegli. Pomenljivo pa je tudi, je se poudaril Treu, da so na sindikalnem seminarju sodelovale tudi Trgovinska zbornica, Dežela in zavarovalnica Generali, kar jasno kaže, da se mo-

ra celoten deželni proizvodni sistem soočiti s temi vprašanji.

Včerašnje soočanje o sindikalnih sistemih v državah članicah Alpe Jadrana pa je bilo po več letih prvo, na katerem se je razpravljalo o konkretnih vprašanjih. Upravljanje tržišča dela in vsklajevanje normativov sta namreč vprašanji - kot je dejal lotila tudi v sodelovanju s sosednjimi državami, tržaski zupan Riccardo Illy pa je med drugim poudaril, da se Trst vestno pripravlja na nove izzive; izrazil je tu-

di upanje, da bi Trst izkoristil ponujene možnosti in pa postopni razvoj v sosednjih državah, kar bo prav gotovo pozitivno vplivalo na reševanje problemov mesta.

Sodelovanje na mednarodni ravni je podprl tudi predstavnik slovenskih sindikatov iz Kopra Jadran Calja, ki je med drugim poudaril, da bo poskus Avstrije, da bi se v mednarodni javnosti predstavljala kot država, ki vzgleno urejuje probleme svojih manjšin, spodletel.

Sicer pa so mednarodno sodelovanje med sindikati, predvsem pa okvire dela, v katerih mora sindikat delati, v razpravi podprli prav vsi razpravljalci.

DUNAJ / V POROČILU VLADE

O Slovencih na Štajerskem niti besedice

Oster protest CAN - Danes seja pododbora v Gradcu

DUNAJ/GRADEC - Slovenci na avstrijskem Štajerskem za avstrijsko zvezno vlado politično ocitno ne obstajajo več. V najnovejšem poročilu avstrijske zvezne vlade Organizaciji združenih narodov (OZN) glede »zaščite narodnostnih skupnosti v Republiki Avstriji v letu 1996« ta narodnostna skupnost, ki je izrecno navedena v Avstrijski državni pogodbi iz leta 1955, namreč niti ni več omenjena.

Predsednik Centra avstrijskih narodnosti na Dunaju, koroski Slovenec Marjan Pipp, je to dejstvo v izjavi za tisk močno kritiziral. Poudaril je, da gre za »skrajni primer neupoštevanja manjšinskih pravic v Avstriji«. »Center za manjšine bo tako ravnanje obsodil na avstrijski kot tudi na mednarodni ravni,« je dejal Pipp in napovedal, da bo poskus Avstrije, da bi se v mednarodni javnosti predstavljala kot država, ki vzgleno urejuje probleme svojih manjšin, spodletel.

Pipp je ob tem tudi opozoril, da sta tako CAN kot tudi društvo stajerskih Slovencev »Clen 7« že pozvala Republiko Slovenijo, naj le-ta aktivno posreduje pri avstrijskih oblasteh glede dokončnega uradnega priznanja te narodnostne skupnosti. CAN s tem v zvezi kritizira, da Urad stajerske deželne vlade se naprej ne priznati obstoja slovenske manjšine na Štajerskem, za držanje uradnih političnih krogov na Štajerskem pa da le se pospešuje asimilacija slovenske manjšine v tej avstrijski zvezni deželi.

Vprašanje obstoja in pravic slovenske manjšine na Štajerskem je prav danes spet na dnevnem redu seje pododbora stajerskega deželnega zbora. Ali bodo stranke spremenile svojo dosedanja politiko in storile korak v pravilno smer, je - sodec po najnovejših izjavah politikov deželnega zbora - nadvse vprašljivo.

Ivan Lukan

Danes podpis sporazuma o etnični RTV

KOPER (STA) - V Kopru bodo danes v.d. generalnega direktorja RTV Slovenija Peter Mori in direktorja RTV programov za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost, Antonio Rocco in Sándor Szunyog, podpisali Evropski sporazum o etnični radioteleviziji, so sporočili iz Regionalnega RTV centra Koper - Capodistria RTV Slovenije. S tem sporazumom bodo storjeni prvi koraki na poti k pomembni obliki mednarodnega sodelovanja, ki želi v okviru etnične RTV pripomoči k uveljavljanju in zaščiti manjšin in njihove kulture, dodajajo v sporočilu.

Slovesnosti se bodo kot gostje udeležili tudi glavni urednik slovenskega programa ORF Celovec Mirko Bogataj, pobudnik ustanovitvenega kongresa evropske etnične RTV in predsednik njene zveze, predsednik sveta RTV Slovenija Vojo Stopar ter pomočnik generalnega direktorja RTV Slovenija za mednarodno sodelovanje Boris Bergant.

INFORMACIJA MINISTRSTVA ZA ŠOLSTVO / ZA KANDIDATE IZ ZAMEJSTVA BREZ SLOVENSKEGA DRŽAVLJANSTVA

Pogoji podiplomskega študija in pridobitev štipendij v R. Sloveniji

Ministrstvo za solstvo in sport ze od leta 1976 dalje stipendira studente slovenskega porekla iz zamejstva in potomce slovenskih izseljencev. Stipendije so namenjene predvsem študiju na akademijah, fakultetah in visokih strokovnih solah, omogoca pa se tudi stipendiranje na nivoju srednjih sol, seveda v R Sloveniji.

V študijskem letu 96/97 stipendiramo 11 studentov s Trzaskega, 4 z Goriskega in 1 iz Benecije v Italiji, 1 iz Porabja na Madžarskem, 2 s Koroskega in 1 iz Istre z Reko.

1. POGOJ ZA DODIPLOMSKI ŠTUDIJ V R SLOVENIJI:

1. Kandidati, ki se v študijskem letu 1997/98 želijo vpisati v 1. letnik rednega dodiplomskega študija na kateremkoli visokosolskem zavodu v R Sloveniji, se morajo do 8. marca 1997 prijaviti z obrazcem »Prva prijava za vpis v 1. letnik« visokosolskih zavodov v R Sloveniji (obrazec 1, 71.1), ki ga lahko kupijo v vseh knjigarnah. V prijavi po prednostnem vrstnem redu navedejo enega, dva ali največ tri študijske programe, v katere se želijo vpisati in za katere izpolnjujejo oz. bodo do rokov objavljenih v »Razpisu za vpis v študijskem letu 1997/98« izpolnjevali pogoje za vpis. Drugi in tretji študijski program bosta upoštevana, če bo za študijski program naveden na prvem mestu sprejet sklep o omejitvi vpisa ali se kot pogoj za vpis v ta program ugotavlja nadarjenost ali psihofizična sposobnost. Kandidati posljejo odgovarjajoči visokosolski prijavno-informacijski službi samo ENO »Prvo prijavo za vpis v 1. letnik«, ne glede na to, ce bodo v njej navedli študijske programe različnih univerz oz. visokosolskih zavodov.

V casu od 15. januarja do 8. marca 1997 morajo torej kandidati izpolnjeno prijavo PRIPOROČENO poslati visokosolski prijavno-informacijski službi (VPIS):

- in sicer glede na to, ce so na prvem mestu v »Prvi prijavi za vpis v 1. letnik« navedli študijske programe, ki ga izvaja visokosolski zavod univerze v Mariboru, na sledeci naslov:

Visokosolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Mariboru, Razlagova 22, 2000 Maribor (tel. 062/221-543)

- ce pa so na prvem mestu v »Prvi prijavi za vpis v 1. letnik« navedli študijski program, ki ga izvaja visokosolski zavod Univerze v Ljubljani ali pa samostojni visokosolski zavod, pa na sledeci naslov:

Visokosolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Ljubljani, p.p. 52..., 1001 Ljubljana (tel. 061/213-316).

2. Po Pravilniku o študiju tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva v R Sloveniji (Ur. l. s. 5/94) se lahko le-teh vpise do 5 % od razpisane stevila študijskih mest za posamezni program ali smer, pri cemer je najmanj 2, 5 % prostih mest namenjenih Slovencev brez slovenskega državljanstva, kar pomeni, da je zanje »rezervirano« določeno stevilo prostih mest nudi tam, kjer za državljane R Slovenije velja »numerus clusus«. Ce stevilo prijavljenih presega zgoraj navedeno »kvoto«, se kandidati izberajo »znotraj kvote« v skladu z merili, ki veljajo za državljane R Slovenije.

Kot vsi ostali pa morajo kandidati iz zamejstva opravljati preizkus nadarjenosti na umetniških smereh (Akademija za likovno umetnost, Akademija za glasbo, Akademija za gledalstvo, radio, film in televizijo), na Fakulteti za arhitekturo, Filozofski fakulteti (študijski program muzikologije), Biotehniški fakulteti (študij krajinske arhitekture), Naravoslovnotehniški fakulteti (študijski programi na oddelku za tekstilstvo), Pedagoški fakulteti (likovna pedagogika, razredni pouk, predolska vzgoja) in Fakulteti za sport. Roki za preizkus nadarjenosti so navedeni v »Razpisu za vpis v študijskem letu 1997/98«, ki ga dobite na visjih srednjih solah s slovenskim ucnim jezikom v Trstu in Gorici, slovenski gimnaziji in Dvojezični trgovski akademiji ter Visji soli za gospodarske poklice na Koroskem in pri pedagoški svetovalki za Porabje, prof. Valeriji Perger.

3. O vpisu tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva, ki so v skladu z merili oddali »Prvo prijavo za vpis v 1.

letnik« bosta odlocali univerzi. Zato naj kandidati iz zamejstva, ki želijo studirati na študijskih programih, ki jih izvajajo visokosolski zavodi Univerze v Ljubljani ali pa samostojni visokosolski zavod, najkasneje do 15. julija 1997 Komisiji za študij tujih državljanov na Univerzi v Ljubljani predlozijo sledece:

- prošnjo (obrazec dobite v Sluzbi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12, 1000 Ljubljana, tel.: 1254055 int. 233 ali v sluzbi za mednarodno sodelovanje Ministrstva za solstvo in sport, Ul. Stare pravde 6, tel.: 13-23-255 ali 322-776, g. Roman M. Gruden)

- overjeno fotokopijo spricevala o zaključenem srednjesolskem izobrazevanju

- overjeno fotokopijo spricevala zadnjih dveh letnikov srednjesolskega izobrazevanja

- nostrifikacijsko odloco ali potrdilo o nostrifikacijskem postopku

- potrdilo o državljanstvu ali overjeno fotokopijo potnega lista

- potrdilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, ce kandidat ni zakljucil sole s slovenskim ucnim jezikom

- zdravniško spricevalo, opravljeno v Studentski ambulanti na Askercevi 4 v Ljubljani ali izdano s strani slovenskega zdravnika v zamejstvu (napisano v slovenscini)

Komisija za študij tujih državljanov bo sredi septembra pregledala vse prijave in izdala soglasja za vpis, ki jih bodo kandidati prejeli po postu. S soglasjem, originalnimi spricevali in vsem ostalim potrebnim za vpis (razvidno iz razpisa, točka »XIV, Vpis«), se bodo lahko zainteresirani na odgovarjajočih visokosolskih zavodih vpisovali do konca septembra 1997.

Kandidati lahko dobijo informacije v zvezi s tem postopkom pri Sluzbi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12, 1000 Ljubljana, tel.: 1254055 int. 233 in v Sluzbi za mednarodno sodelovanje Ministrstva za solstvo in sport, Ul. Stare pravde 6, 1000 Ljubljana (tel.: 13-23-225 ali 322-776, g. Roman M. Gruden).

Kandidati, ki želijo studirati na študijskih programih, ki jih izvajajo visokosolski zavodi Univerze v Mariboru, pa naj najkasneje do 15. julija 1997 Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru predlozijo prej naveden seznam dokumentov. Zinteresirani se bodo na odgovarjajočih visokosolskih zavodih vpisovali do konca septembra 1997.

Kandidati lahko dobijo podrobne informacije in navodila v zvezi s tem postopkom na Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru, Krekova 2, 2000 Maribor (tel. 062/223-611) in v Sluzbi za mednarodno sodelovanje Ministrstva za solstvo in sport, Ul. Stare pravde 6, 1000 Ljubljana (tel.: 061/13-23-225 ali 322-776), g. Roman M. Gruden).

4. Pred vpisom na visokosolske zvoce in srednje sole je potrebno tuje spricevalo o zaključenem srednjesolskem ali osnovnosolskem izobrazevanju nostrificirati. Vsa pojasnila v zvezi z nostrifikacijo daje Ministrstvo za solstvo in sport, Askerceva 7, 1000 Ljubljana (tel.: 061/1769-500), ga. Polonca Miklavc-Valencič. Zato vsem, ki se nameravajo v naslednjem študijskem letu vpisati na visokosolske zavode slovenskih univerz in v slovenske srednje sole, svetujemo, da CIM PREJ stopijo v stik z navedenim naslovom in posljejo vse potrebno za nostrifikacijo.

II. POGOJ ZA PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE V R SLOVENIJI:

Študenti iz zamejstva lahko dobijo stipendijo Ministrstva za solstvo in sport za redni študij v R Sloveniji. V ta namen morajo do najkasneje 30. junija 1997 poslati prijavo na Ministrstvo za solstvo in sport in sicer Sluzbi za mednarodno sodelovanje, Ul. Stare pravde 6, 1000 Ljubljana (tel.: 061/13-23-225 ali 322-776, g. Roman M. Gruden).

Prijava mora obsegati:

- lastnorocno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen studija ipd.) in zivljenjepisnem (z opisom dosedanjega solanja)

- priporocilo ene od osrednjih slovenskih organizacij v zamejstvu

- potrdilo o državljanstvu ali fotokopijo potnega lista

- fotokopijo rojstnega lista

- fotokopijo spricevala o zaključenem srednjesolskem izobrazevanju

Druga možnost je da zamejski studenti izkoristijo polletno ali enoletno stipendijo v Sloveniji, medtem ko so redno vpisani in studirajo na kateri od italijanskih, avstrijskih ali madžarskih univerz. Doslej so te stipendije izkoristili predvsem studenti, ki so v Italiji, Avstriji ali na Madžarskem studirali slavistiko ali katero od nacionalnih ved ter so med pol ali enoletnim študijem v Ljubljani (kot »gostujoči študenti«) izpopolnjevali svoje znanje oz. pripravljali svoje diplomsko delo. Za to vrsto stipendiranja naj kandidat k zgoraj navedum prilozi se pripocilo fakultetnega profesorja.

III. BIVANJE V ŠTUDENTSKIH DOMOVH:

Študenti iz zamejstva imajo prednost pri spejumu v studentske domove. Tako naj kandidat, ki bi rad, da mu Ministrstvo za solstvo in sport ZAGOTOVI mesto v študentskem naselju, to JASNO navede v PROŠNJI ZA ŠTIPENDIJO. Vsakršno naknadno posredovanje bo onemogočeno zaradi že oddanih lezišč.

Kandidati lahko vsa dodatna pojasnila v zvezi z zgoraj navedenim dobijo v Sluzbi za mednarodno sodelovanje Ministrstva za solstvo in sport, Ul. Stare pravde 6, 1000 Ljubljana (tel. 061/13-23-225 ali 322-776, g. Roman M. Gruden).

Za vse dodatne informacije v zvezi s študijem ali stipendijami, naj se kandidati obrnejo na naslove navedene po posameznih točkah.

Informacije o pogojih dodiplomskega študija in o pridobitvi stipendije za kandidata iz zamejstva, Razpis za vpis v prvi letnik v študijskem letu 1997/98 in nekatere druge koristne informacije o študiju v Slovenijo so dosegljivi tudi preko INTERNETA. naslove baze podatkov je: <http://stipend.mss.edus.si>

Vsem letošnjim maturantom zelimo uspesno maturo in ustrezno izbiro nadalnje študijske poti.

Ministrstvo za solstvo in sport

Sluzba za mednarodno sodelovanje

POLITIKA / SKUPŠČINA SPREJELA ZAHTEVO SVETOVALCEV NACIONALNEGA ZAVEZNIŠTVA

Pokrajinska uprava civilna stranka v rimskem sodnem postopku o fojbah

Svetovalci DSL, LS, TS 2000 in SSK se niso udeležili glasovanja - SKP je bila odločno proti sklepu

Pokrajinski svet je pooblastil predsednika Renza Codarina, da se predstavi kot civilna stranka v sodnem postopku o fojbah, ki ga v Rimu vodi tožilec Giuseppe Pititto. Skupščina je sprejela zahtevo Nacionalnega zavezništva, ki je doživela podporo vseh svetovalcev Polja svoboscin, svetovalca SKP Dennis Visioli in Bruna Zorzini Spetic sta glasovala proti, vsi predstavniki koalicije Oljke (DSL, Ljudska stranka, TS 2000 in Slovenska skupnost) in ligas Mario Bussani pa se niso udeležili glasovanja. Sklep Codarina in somisljenikov - mimo vseh juridičnih utemeljitev, da o zgodovinskih sploh ne govorimo - predstavlja čisto politično dejanje. Novi voditelji Pokrajine so hoteli prehiteti tudi rimskega sodnika za predhodne preiskave, ki se bo v prihodnjih dneh izrekel o zahtevi po sojenju treh priletnih hrvaških državljanov.

Stališče, ki ga je osvojil pokrajinski svet, popolnoma osvaja teze rimskega tožilca, da so bile fojbe genocid nad italijanskim na-

rodom in primer etnične ga čiščenja. Te trditve je Finijeva stranka, ki usmerja Codarinovo koalicijo, skušala nekoliko ublažiti med razpravo; v to smer se je trudila tudi bivša poslanka Marucci Vascon (Forza Italia), ki je govorila o potrebi po spravi in sožitju. Zaradi »gasilske vloge« nekdanjih demokristjanov in FI je bila razprava dokaj umirjena, vsebina odobrene resolucije pa je na koncu ostala nespremenjena.

Da na Pokrajini »poveljuje« Finijevi pristasi priča že dejstvo, da je zahtevo po vključitvi uprave v sodni postopek utemeljil Codarin, ki je sele med debato priznal »lapsus« in predal besedo svetovalcu NZ. Predsednik je povedal, da mu je občinski tajnik že sporočil, da se lahko Pokrajina predstavi kot civilna stranka, kar sodi v njene predvsem moralne dolžnosti in obveze do sorodnikov ljudi, ki so umrli v fojbah.

Opozicija (ligas Bussani se ni oglasil v razpravi) je skupno osporavala zahteve desnice, ki enostran-

ske tolmači zgodovino in »pozablja« na fašistični in nacistični teror. Na koncu pa sta se leva sredina in Komunistična prenova odločili za različni politični stališči: Visioli in Speticeva sta glasovala proti in brezkompromisno obsodila ravnanje večine, Oljka pa ni hotela glasovati o sklepu, ki po njenem prepričanju ne bo prispeval ne k spravi in se manj k objektivnemu poznavanju zgodovine.

Nacelnik DSL Dino Fonda, ki je pohvalil »trezne besede« poslanke Vasconove in tudi določeno umirjenost soocenja, je desnici očitel enostransko ocenjevanje vojnih in povojnih dogajanj. Odgovornosti, da je demagogija doslej prevečkrat prevladala nad zgodovino, pa nosi po njegovem tudi levica, ki je kolektivno skušala odstraniti iz svoje zavesti pojav fojb. Omenil je, da so se pred nedavnim vsi okolški župani poklonili žrtvam fojb. Sprava ne pomeni enačenja zgodovinskih odgovornosti, stališče Pokrajine bo bolj škodilo, kot koristilo.

Visioli (SKP) je dokument NZ primerjal filmu, ki pa ga gledalcem ponujajo le v drugem delu, medtem ko se je glavnina zgodbe odvijala v prvem. Pri fojbah ni slo za genocid, kot meni desnica, ki custva in spomine izkorisca v politične namene. Po tej poti ne bomo prišli nikamor. Koristneje bi bilo, da bi Pokrajina nekaj konkretnega naredila za objektivnejšo in treznejšo oceno zgodovine, zato predstavlja to soocenje izgubljen priložnost.

Slovinci: skupne ocene, različni politični zaključki

Slovenski svetovalci so med razpravo o fojbah zagovarjali kolikor toliko skupna stališča, na koncu razprave pa so povzeli različne zaključke. Bruna Zorzini Spetic (SKP) je glasovala proti stališču Nacionalnega zavezništva, ostali trije - Willy Mikac in Igor Gabrovac od DSL ter Vladimir Vremec (SSK) - so se formalno vzdržali pred glasovanjem, kar pomeni, da se ga niso udeležili. Speticeva, Mikac in Vremec so se oglasili v debati, Gabrovac pa ne, čeprav je bil do zadnjega neodločen, kaj pravzaprav narediti. Ali glasovati proti ali pa bojkotirati volitve, kar je tudi naredil, a le iz politične lojalnosti, kot nam je povedal, do DSL in do koalicije Oljke, medtem ko bi najbrž njegovi volilci pričakovali odločnejša stališča.

Speticeva je poudarila, da je dokument Finijevе stranke popolnoma izbrisal dvajsetletni fašistični teror, kar je nesprejemljivo in obsodbe vredno. Gre za golo propagando v podporo Pitittovih tez in njegovi preiskavi, ki ima veliko pomanjljivosti ter sodi v jasne politične okvire. Če bo Pokrajina nadaljevala po tej poti, si od nje, kot Slovenci in demokrati, lahko pričakujemo samo negativne sklepe.

Svetovalka SKP je os-

Willy Mikac (DSL)

Bruna Zorzini Spetic (SKP)

Vladimir Vremec (SSK)

poravala oceni, da so bile fojbe genocid in etnično čiščenje na račun italijanskega naroda. Vsa dogajanja je treba uokviriti v točne zgodovinske razsežnosti, javne uprave - v tem primeru Provincie - morajo spodbujati kulturo sožitja in dialoga. Codarin pa je ob prvi pomembnejši preizkušnji takoj pokazal svoje pravilice ter dokazal svojo politično in ideološko pristranskost.

Tudi Vremec je kontestiral trditve, da so bile fojbe genocid in etnično čiščenje. Navedel je primer Slovencev, ki so po kapitulaciji Italije septembra leta 1943 vsestransko pomagali italijanskim vojakom na begu domov. Po njegovem so fojbe stvar določenega

ideološkega obdobja ter totalitarnih ekcesov. Pokrajina bi morala biti ob teh vprašanjih zelo pregledna in bi se morala ob takih odločitvah predhodno posvetovati z zgodovinarji.

Predstavniki Slovenske skupnosti podpira prizadevanja za spravo, ki pa ne morejo biti enostranska, tako da se samo ena stran - kot zahteva trizask desnica - kesa svojih dejanj oziroma grehov. Vremec je kot primer obsojestranske in poštene sprave omenil dialog med Nemčijo in Slovaško (Kohl-Klaus), odgovornosti za fojbe pa ni mogoče naprtiti slovenskemu narodu. Predsednika Codarina je opozoril, da je predsednik vseh prebivalcev pokraji-

ne in ne samo enega dela.

Mikacu se upira kakršno koli politično izkoriscanje zgodovine, zato je po njegovem popolnoma odveč, da se je Pokrajina spustila v tako tvegano ocenjevanje zgodovine, ki je vrh tega v tem primeru enostransko. Medijska kampanja o fojbah ni obrodila nič koristnega in tudi ta poteza Nacionalnega zavezništva bo pustila za sabo le polemike ter slabo krio. Zgodovina in tudi pravica (glej Pitittovo preiskavo) sta doslej izgubili nekaj edinstvenih priložnosti na poti odkrivanja resnice. Tudi svetovalec DSL je, podobno kot Speticeva in Vremec, opozoril Codarina na njegove velike odgovornosti na področju sožitja.

POSEG BERDONA (SSK)

Za mestne redarje samo angleščina Kaj pa slovenščina?

Skrb za odjemalce onkraj meje

Illyjev občinski odbor je s sklepom št. 2603 iz dne 18. decembra lanskega leta odobril znesek 14 milijonov 630 tisoč lir, s katerim bo v kratkem finansiral tečaj angleškega jezika za mestne redarje. To je spodbudilo svetovalca Andreja Berdona (SSK-Zavezništvo za Trst), da je zupanu v zvezi s tem sklepom predložil svetovalsko vprašanje, o katerem bo tekla beseda na eni izmed prihodnjih občinskih sej.

Berdon uvodoma ugotavlja, da gre v zvezi z angleščino nedvomno za koristno potezo mestne uprave, ki bo prispevala k okrepitevi kulturnega znanja občinskih uslužbencev in k boljsemu javnemu imidžu občinske uprave. V Trst pa stalno zahajajo odjemalci iz sosednje Slovenije in Hrvaske, ki, razen izjem, navadno ne poznajo angleščine. Ker je na Trzaskem slovenska manjšina avtohtona in zgodovinsko naseljena skupnost, ki se ni ustrezno zakonsko zascitena, bi bilo gotovo koristneje, da bi se mestni redarji namesto angleščine naučili vsaj osnove slovenščine.

Berdonu namreč ni jasno, s kom naj bi se redarji sploh pogovarjali v angleščini.

Znanje slovenščine bi pomagalo redarjem, da se boljše znajdejo v odnosih s kupci iz sosednje države; tečaj slovenskega jezika pa bi nedvomno predstavljal nadaljnji korak na poti politike odpiranja, ki jo sedanja občinska uprava dosledno vodi v odnosu do občanov slovenske narodnosti.

Od tod Berdonova zahteva po županovem pojasnilu oziroma odgovoru na eni izmed prihodnjih sej mestne skupščine. V zvezi s ponedeljkovo sejo občinskega sveta pa gre beležiti dokaj polemično stališče Zelene liste, ki negativno ocenjuje stališča odbornice Ondine Barduzzi v zvezi z vprašanjem Kraskega parka. Zeleni očita upraviteljici, da se je glede tega vprašanja enostavno umila roke, kar je po njihovem mnenju nesprejemljivo.

Temu naj dodamo, da bo Konferenca krajevnih uprav, ki ima nalogo določiti zascitena območja, zasedala 10. februarja.

V KNJIGARNI IN DER TAT / PREDSTAVITEV NOVE RAZISKAVE O FOJBH

Kritična analiza Pirinove knjige

Sinagra, ki je izbral Pirino kot svojega kozulenta za zgodovino...»

Za novo raziskavo (iz tehničnih razlogov so se omejili samo na trzasko območje) so dalj časa pri merjali razne zgodovinske tekste. Po šestih mesecih dela so tako ugotovili, da so v Pirinovi knjigi podatki za 64% zgrešeni. Na seznamu knjige »Genocidio« je 1458 imen ljudi, ki

naj bi koncali v fojbah. Z novo studijo so dokazali, da je 939 imen lažnih. Nekatera imena se večkrat ponavljajo ali so slabo prepisana (npr. De Sario in Sario, Dragan Gisella in Cian Gisella - gre namreč za isti osebi v dveh verzijah), nekateri so umrli iz povsem različnih razlogov (8 ljudi je bilo npr. pregnanih v nacistične lagerje, 11 esesovcev so ustrelili pri Lipi

8. 2. 1945, dva člana Stefefejeve tolpe sta umrla med poskusom bega, ko ju je jugoslovanska policija peljala proti Ljubljani na proces; v Pirinovem seznamu je tudi Sergio Fonda Savio, ki so ga ubili nacisti, so pa tudi člani »Guardie civiche«, ki so umrli med bombardiranjem ali v vojaških posegih...), nekaj je imen, ki se nanasajo na druga področja (Cernigoj Lembo je na sez-

namu ljudi, ki so koncali v istrskih fojbah, Corsi Accorsio je pogrešan v okolici Zagreba itd.), nekaj ljudi se je vrnilo domov iz lagerjev (Pece Raffaele, Tassan Gurl Guido idr. so se zivili), o nekaterih pa ni dovolj podatkov, da so v resnici umrli. S tem v zvezi so nam posredovali tudi točne številke, in sicer: ponavljajoča se imena - 44 (3% napačnih informacij); izumrli iz drugih razlogov - 274 (18%); druga področja - 259 (18%); vrnitev domov - 143 (10%); brez zadostnih podatkov - 219 (15%).

»Ce torej rimsko sodstvo vzame v postev Pirinove podatke, se mi naježijo lasje!« je dodala Cernigojeva, ki je obsodila tukajšnji in državni tisk, da o tem stalno molci in zaključila z ugotovitvijo, da kar zadeva trzasko pokrajino »ni absolutno mogoče govoriti o genocidu!«

Aljosa Gasperlin

OBLETNICA / TRI LETA PO TRAGEDIJI V MOSTARJU

Ota, Luchetta, D'Angelo ostali trdno v spominu

Maša zadušnica v Borštu - Oddaja na vsedržavni TV

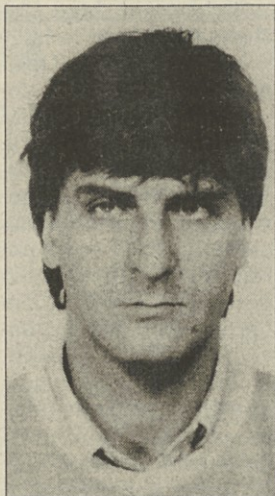
V Borštu in v Trstu so se včeraj spomnili Saše Ota, Andrea Luchette in Daria D'Angela, članov televizijske ekipe RAI, ki jih je pred tremi leti v Mostarju ubila granata. Ota Luchetta in D'Angelo so odpotovali v Mostar, da bi pripravili reportažo o življenju v vzhodnem, muslimanskem predelu mesta. Uspelo jim je priti do vzhodnega dela, obiskali so bolnišnico, med snemanjem otroka pred vhodom v bolnišnico pa je mednje priletela hrvaška granata in vse tri ubila, medtem ko je ostal petletni plavalci Zlatko, ki ga je Saša snemal, dejansko nepoškodovan.

Tri leta po tragediji v Mostarju je spomin na Oto, Luchetto in D'Angela še vedno živ. V Borštu je

Saša Ota

bila sinoči maša zadušnica za Sašo, ki so se je ob njegovih najdražjih in sorodnikih udeležili tudi številni domačini. V Trstu so se spomnili trojice s cerkve-

Marco Luchetta

nim obredom v cerkvi pri Starem sv. Antonu. Vse državna televizija RAI je tragediji izpred treh let posvetila posebno oddajo, slovenski TV dnevnik pa

Dario D'Angelo

je oddolžil spominu kolegov s tremi prispevki, med katerimi so bili tudi umetniški posnetki, ki jih je Saša Ota posnel na Ril-kejevi pespoti.

DEŽELA / JAMSTVENI ORGANIZEM

Poročilo varuha mladoletnih

Delo je začel lani ob izteku poletja

Na včerajšnji seji načelnikov svetovalskih skupin v deželnem svetu, ki ji je predsedoval predsednik skupščine Roberto Antonione, je javni varuh mladoletnih v Furlaniji Juljski krajini dr. Francesco Milanese v prisotnosti prodredsednika deželne vlade Micheleja Degrossija predstavil delo, ki ga je opravil v prvih 13 tednih.

Orisal je dejavnost tega jamstvenega organizma, ki je začel delovati ob izteku lanskega poletja in ki ne omeji svojega dela le na socio-skrbstvene probleme, ampak se lahko celovito loti reševanja socialnih ter individualnih problemov, ki zadevajo pravice mladoletnih.

Varuh mladoletnih dr. Milanese je začel delovati 16. septembra lani; njegovo poročilo (v 8 poglavjih, ki jih dopolnjujejo številni dokumenti) izpostavlja njegovo dosedanje dejavnost in jo analizira v posameznih pristojnostih; poleg tega predstavlja vrsto pobud, ki so z njimi povezane in bile uresničene s koordiniranjem dela različnih osebkov. Dva načrta zadevata -skupno z Anci- izobraževanje upraviteljev in

upravnega osebja krajevnih uprav, ki delajo za varstvo mladoletnih. Tretji načrt zadeva mladoletniško delo z izrecno prošnjo deželnemu svetu, odboru in agenciji dela za stalno monitoražo usmerjanja v delo mladoletnih, ki imajo manj kot 18 let. Drugi posegi zadevajo kakovost služb in zaščito zdravja, sistem mednarodnih posilnovljenj, zaščito pravice do rezerviranosti preko tiska o novicah, ki zadevajo mladoletne, tako v korespondenci med različnimi ustanovami, kot pri dostopu do listin krajevnih uprav.

Med cilji, ki jih je treba zasledovati, so tudi ustanovitev deželnega observatorija o stanju mladoletnih ter observatorija o sredstvih javnega obveščanja, koordiniranje pristojnosti, ki zadevajo mladoletne ter priredbo deželne konference o pravicah mladoletnih.

Nasa dežela je skupno z Venetom med prvimi, ki je uvedla varuha mladoletnih; obstajajo pa še odprti problemi, ki narekujejo normativne prilagoditve in pa izdelavo predlogov za izboljšanje dela varuha mladoletnih.

KROŽEK MIANI / POBUDA

Sofri: »pomilostitev« po faksu

Pred leti je bil večkrat gost tržaškega kulturnega krožka

Adriano Sofri je pred leti v Sarajevu potožil Miranu Hrovatinu, da mu je odpovedala baterija televizijske kamere, s katero je snemal dogodke v mučeniskem mestu, in da nove baterije ni mogel iztakniti. Naslednje jutro je Miran potrkal na vrata njegove hotelske sobe in mu pomolil baterijo. Kje jo je dobil, ni povedal. Rekel je le, da se veseli odhoda iz mrzlega Sarajeva v vročo Somalijsko...

Ta je bil le eden od spominov, ki ga je Adriano Sofri v Trstu obudil predsedniku Krožka Miani Maurizio Fogarju. Nekdanji voditelj skupine Lotta continua je bil večkrat gost Mianija: leta 1990, po prvi obsodbi na procesu o umoru policijskega komisarja Calabresija, je predstavil knjigo Memoria; dve leti kasneje je bila na vrsti druga knjiga, Le prigioni degli altri, o 40 dneh, ki jih je prebil v zaporu; nazadnje je prispel z Zlatkom Dizdarevičem z Oslobođenja, da bi podprl sarajevski dnevnik.

Adriano Sofri je bil torej povezan s Trstom ali vsaj delom Trsta. Po njegovi dokončni obsodbi na 22 let zapore je včeraj prav Krožek Miani priredil nekakšen solidarnostni večer za Sofrija, katerega namen je bil spodbuditi državljane, naj pišejo predsedniku republike Scalfaru s prošnjo za pomilostitev treh obtoženih: Sofrija, Bompressija in Pietrostefanija. Zainteresirani lahko pošljejo prošnjo Oscarju Luigi Scalfaru, naslovljeno na predsedstvo republike, po telefaksu, in sicer na številko 06/46992261.

VEČER V DRUŠTVU SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

Z Bratužem po »poti gradov«

V ponedeljek, 27. t.m., je bil gost Društva slovenskih izobražencev Branko Bratuž, ki je s pomočjo diapozitivov prikazal t.i. »pot gradov«.

Branko Bratuž, sicer Vipavec po rodu, a bivač v Kopru, se ukvarja s planinstvom, točneje s t.i. »obalnim planinstvom«. V tem primeru je šlo za prikaz pohoda po planinski poti v zaledju Kopra in po krajih, hribi in vaseh, ki se tam nahajajo (Hrastovljah, Podpeči, Kubeđu, Zanigradu, Crnem kalu, Tinjanu itd.). »Pot gradov«, ki jo je Bratuž prikazal z diapozitivi, je torej krožna pot skozi te kraje, kjer lahko odkriješ marsikatero skorajda nepoznano zgodovinsko in umetniško zanimivost oz. naravno lepoto. V

številnih primerih si človek lahko ogleda utrjene kraje iz različnih obdobij, od prazgodovinskih gradšč do beneskih utrd (od tu »pot gradov«).

Udeleženci so si v dobrih dveh urah ogledali kakih 300 posnetkov, ki so nastajali v obdobju kakih petnajstih let. Poleg občudovanja za raznovrstne zanimivosti pa človeka preveva tudi žalosten občutek, da mnoge vasi, ki se nahajajo v zaledju Kopra oz. pod t.i. Kraskim robom, propadajo. Prebivalcev je vedno manj, nekatere vasi so popolnoma prazne in hiše razpadajo. Tudi narava je v nekaterih krajih načeta. Za to, je dejal gost, smo odgovorni tudi mi.

I.Z.

BARKOVLJE / V NEDELJO PROSLAVILI DAN KULTURE

S pozornostjo do mladih

Slovensko kulturno društvo Barkovlje je letos prvo proslavilo Dan slovenske kulture. V nedeljo popoldne je namreč na sedezu Trzaskega pomorskega društva Sirena priredilo Presernovo proslavo, ki je bila z vsebinskega vidika zasnovana predvsem kot prireditve mladih in domačih ustvarjalcev (foto KROMA).

Najprej so prišli na vrsto najmlajši, tokrat so jih zastopali člani otroškega zbora »Kresnice« od Sv. Ivana, ki so pod vodstvom sestre Karmen zapeli pet pesmic. Najmlajšim je namenjena tudi pesniška zbirka domače avtorice Brune Marije Pertot Pesmi iz pipe. O knjigi in avtorici je spregovorila Lucka Susić, barkovljanški osnovnosolci in dijaki nizjih srednjih sol iz Rojana in z Opcin so številnim zbranim podali nekaj pesmi iz knjige. Njihovo podajanje je dopolnjevalo predvajanje

diapozitivov z ilustracijami Jasne Merku, za kar je poskrbela avtorica sama. Knjigo namreč bogatijo lepe ilustracije Jasne Merku, ki so seveda v povčavi lepo prisle do izražaja. V kulturnem programu je sodeloval se zbor Resonet, ki je pod vodstvom

Aleksandre Pertot in ob sodelovanju vseh pristojnih sklenil »uradni« del prireditve.

Priloznostno misel na nedeljski prireditvi je podala Lida Turk, ki je s spodbudnimi besedami znala v prisotnih vzbuditi nekaj prepotrebnega

optimizma. Med drugim je naglasila, da današnji trenutek za Slovence v Italiji ni posebno svetel, ker je vsepovsod veliko težav. Vendar pa so se že večkrat znašli v velikih težavah, ki pa so jih dosegli vselej znali prebrskati.

NOVICE

Srečanje v Domu Brdina za Kraški pust

V Domu Brdina bo nocoj ob 20.30 zadnji informativni sestanek pred letosnjim jubilejnim 30. kraskim pustom. Odbor ima že vse podatke o sodelujočih vozovih. To so: Doberdob (z vozov Vakarena), Medja vas (Bravehart), Sempolaj (Loterija), Praprot (naslov ostaja se skrivnost...), Kriz (Ma kam graju naša kuze), Salez-Zgonik (kot Praprot), Općine (Itak placamo mi), Bazovica (kot Praprot in Salez-Zgonik) ter gostujoči voz iz Staranzana (Tropicana). Doslej se je prijavilo tudi 7 skupin mask, in sicer Banjoleri de Mehiko, Jabadabadu, Cerovlje-Mavhinje, Costalunga, Združene vasi, Grocana in Sklad Mitje Čuka.

Sporočilo SDGZ v zvezi z davkom na reklamne napise

Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu opozarja vse člane in druga podjetja, da podjetje AGIAP, ki spet pobira davke na reklamne napise obratov v tržaški občini, ni poslalo letos domov poštne obrazce za plačilo davka. Rok plačila zapade v četrtek, 30. januarja. Vsi zainteresirani si morajo predhodno priskrbiti posebne obrazce na sedezu podjetja AGIAP v Ul. Martiti della Libertà 3/A (tel. 363705), od 8.15 do 12. ure ali na poštah izpostavih v ulicah Pascoli 16, Marconi 5 in Mantegna 5. Samo na te obrazce, ki so na razpolago tudi na Združenju, naj podjetja zapisejo zneske, ki so jih plačali lani, ter poravnajo davek pravočasno do četrтка. Za informacije je na razpolago tajništvo SDGZ v Trstu, Ul. Cicerone 8.

UMESTITVENA SEJA UPRAVNEGA ODBORA

Drago Štoka potrjen za predsednika GM

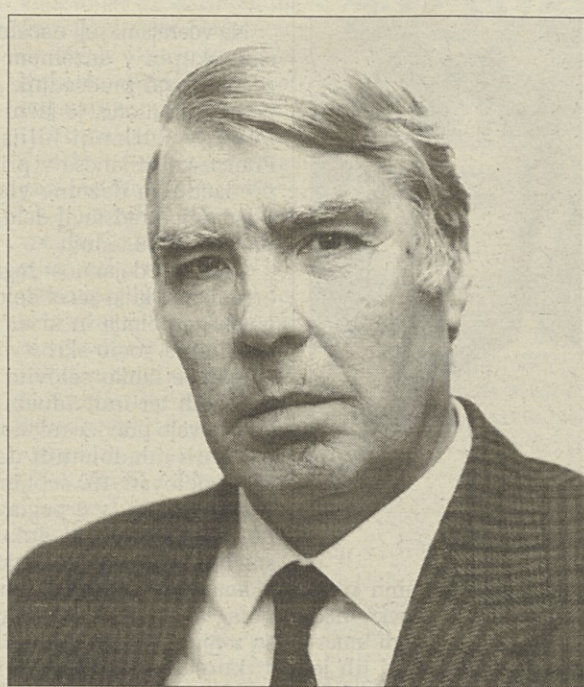
Odbor potrdil osamosvojitve od obeh krovnih organizacij

Dne 27. t.m. se je na svoji prvi umestitveni seji zbral upravni odbor Glasbene matice, ki je bil izvoljen na obcnem zboru dne 18. januarja. Sejo je kot najstarejši odbornik vodil Edmund Kosuta. Na dnevnem redu je bila porazdelitev funkcij v odboru. Pred tem pa je ravnatelj prof. Bogdan Kralj izčrpno poročal o obisku slovenske delegacije pri podtajniku vlade Pietru Fassinu in o njegovih zagotovilih glede publicizacije Glasbene matice kot avtonomne sekcije trzskega Konservatorija. Odbor je to zagotovilo podtajnika vzel na znanje obenem pa podčrtal svoje stališče glede priznanja GM kot samostojnega konservatorija, tako kot se GM in z njo vsa naša sku-

pnost zavzema že vrsto let. Na seji je bilo ponovno osvojeno stališče zadnjega obcnega zbora, to je osamosvojitve Glasbene matice od obeh krovnih organizacij, ob istocasnih njunih prizadevanjih za skupno rešitev vseh perecih problemov GM, tako organizacijskih kot finančnih. Po tej izčrpni razpravi, ki se je dotaknila se drugih organizacijskih aspektov GM, je upravni odbor presel na volitve predsednika in podpredsednika, medtem ko je izvolitev tajnika in blagajnika prenesel na naslednjo sejo.

Za predednika Glasbene matice je bil soglasno izvoljen Drago Štoka, za podpredsednika pa Edmund Kosuta.

KB

Novi predsednik GM Drago Štoka

Z NEDAVNEGA OBČNEGA ZBORA GM

Izobraževanje in vzgoja mladih za ljubiteljske in profesionalne potrebe

Poročilo ravnatelja o delovanju glasbene šole

Na obcnem zboru Glasbene matice, ki je bil v soboto, 18. t.m. na Opcinah, je poročilo o delovanju glasbene šole GM podal njen ravnatelj prof. Bogdan Kralj. V poročanju, objavljenem v torek 21. t.m., smo samo omenili, da je svoje poročilo uokviril v trojno poslanstvo šole GM: izobraževanja in vzgoja cimvečjega števila mladih, izobraževanje in vzgoja mladih za poznejše udejstvovanje v ljubiteljski dejavnosti, izobraževanje in vzgoja za profesionalni studij in poklic, se pravi kadrovska vloga šole.

V nadaljevanju svojega poročila je prof. Kralj razvijal navedene usmeritve. Podajamo jih v povzetku.

Sola »Marij Kogoj« Glasbene matice v Trstu, goriska glasbena sola, speterska glasbena sola in glasbena sola »Tomaz Holmar« v Kanalski dolini, so to trojno vlogo imele vendar pred očmi in so v tej smeri tudi delovale po svojih najboljših močeh. V solskem letu 1996/97 obiskuje pouk na vseh starih solah in njihovih podružnicah več kot 600 gojencev, kar uvršča GM med večje glasbene izobraževalne zavode na celotnem slovenskem ozemlju in je tudi najštevilnejša sola slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Dalo pa bi se se marsikaj narediti, ugotavlja Kralj, da bi pretegnili v šole GM se večje glasbene izobraževalne zavode ena celotnem slovenskem ozemlju in je tudi najštevilnejša sola slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Dalo pa bi se se marsikaj narediti, ugotavlja Kralj, da bi pritegnili v šole GM se večje število mladih s tem, da bi nudili glasbeni pouk na dveh ravneh: po programih kot so predvideni za državne konservatorije ter po potrebah tistih, katerih cilj je, da si pridobijo neko osnovno glasbeno znanje in da se udeležujejo kot dobri glasbeni amaterji. Druga možnost pa je nuditi glasbeni pouk tudi v tistih razredih oz. za tiste instrumente, po katerih je danes veliko povprasevanje, na katere pa se včasih gleda s preveliko skepto. Tako je bil v lanskem solskem letu uveden pouk jazza in jazzovske improvizacije, kar se je pokazalo za zelo pozitivno. Morda bi kazalo pomisliti tudi na uvajanje elektronskih instrumentov in na drugo.

Kar zadeva drugo poslanstvo šole GM pa naj bo na profesionalni na ljubiteljski ravni v mestu ali v odmaknjenih krajih, skoraj ni bilo prireditve, pri katerih ne bi bili soudeleženi bivši ali sedanji gojenci sol GM tako na instrumentalnem kot na pevskem področju posamezno in v raznih skupinah. Nastopili so na številnih božičnih in novoletnih nastopih, pripravljeni pa se na sodelovanje v okviru prireditve za Dan slovenske kulture. V času od zadnjega obcnega zbora do danes sta iz trzaskе šole GM izšla že dva diplomirana, celist A. Sluga iz razreda prof. Filipčica in flautistke T. Tretjak iz razreda prof. Brussolo. Z njima je število dosežanih diplomantov šole GM krepko preseglo šestdeset. Ta glasbeni potencial, pravzaprav kapital, bi bilo treba cimbolje reinvestirati za vzgajanje novih kvalificiranih glasbenih kadrov, kar se je v resnici v vrsti zadnjih let tudi dogajalo. Velika večina, tako stalnih namencencev kot sodelavcev na solah GM, je izšla prva iz šole Glasbene matice same, ker je nedvomno upoštevanja vredno dejstvo. Zaradi finančnih težav pa je žal se veliko mladih diplomantov, ki čakajo pred vrati za redno namestitev, ceprav nekateri že učitjo na soli in ceprav skusa sola z velikimi težavami zadostiti povprasevanju po določenih instrumentih, saj je veliko pomanjkanje kadrov za določene instrumente zlasti za predmete, ki so predvideni na državnih glasbenih solah oziroma obstoja pomanjkanje specifičnih profilov sirsega znanja. Pri tem mislim na glasbene kritike, skladatelje itd. Vse to sodi med prizadevanja za cimvečjo kulturno razgledanost naših ljudi.

V nadaljevanju je ravnatelj prof. Kralj presel na specifično vlogo šole Glasbene matice, ki je ne le v tem, da nudi mladim možnost glasbenega pouka vse do zaključne stopnje glasbenega izobraževanja, temveč specifično se v tem, da zadržuje slovenske učence v slovenskem okolju in jih že v mladih letih uvaja v javno življenje z nastopanjem na javnih prireditvah, kar sam prispeva k krepitvi njihove narodne zavesti in ponosa.

Biti povsem kos temu poslanstvu ni enostavno, zlasti ne v zadnjih casih, ko nam politične, predvsem pa gospodarske razmere niso naklonjene in težko si je predstavljati, da bi v takih razmerah GM lahko se naprej delovala v takem obsegu kot deluje danes iz več razlogov: zaradi kritične gospodarske situacije, ki ne bo spodbujala vpisov novih gojencev na našo solo (tudi sprico dejstva, da je pouk na državnem konservatoriju zastoni) in pa zaradi dejstva, da vsi nameščeni in sodelavci šole GM se predolgo ne prejemajo redno osebnih dohodkov, da o razmerju med placami in delovni-

mi obveznostmi med pedagogi šole GM in konservatorija, kljub enakemu strokovnemu delu niti ne govorim. To pa pomeni, zaključuje prof. Kralj ta del svojih razmišljanj, da je skrajni čas, da se vsi skupaj najodločneje zavzamemo za podzavljenje šole Glasbene matice. Če bo s podzavljenjem velik del problema rešen, pa to se ne bo veljalo za celotno slovensko glasbeno solstvo v Italiji. GM kot ustanova bo se naprej obstajala in z njo bodo tudi se naprej delovale njene šole v Deželi, ceprav v drugacnih mejah. Doseženo pa bo bistveno, da namreč našim gojencem na bo treba polagati izpitov na italijanskih solah in da bo končno opravljena krivica, da si morajo slovenski starsi glasbeni pouk svojih otrok plačevati sami.

Medtem gre delo Glasbene matice, kljub vsem težavam, nenazadnje prostorskim, redno dalje in se tudi mora nadaljevati. Sola zgledno sodeluje z Zvezo primorskih glasbenih sol in tudi letos bodo glasbena srečanja sol potekala v aprilu na raznih krajih, sodelovala bo na regijskih tekmovanjih, ki bodo potekala v treh disciplinah, nekaj gojencev se bo v mracu udeležilo državnega tekmovanja v Ljubljani in se drugih mednarodnih tekmovanj. Nekateri profesorji se bodo udeležili več izpopolnjevalnih seminarjev tako v Italijo kot Slovenijo, GM sama pa bo organizirala tridnevni seminar z dr. Damjano Brtuzovo iz Kanade, ki je postala že skoraj stalni gost šole GM, v programu pa so se razna druga predavanja.

Pomembno je tudi sodelovanje šole GM z ZSKO v Trstu in Gorici, prav tako lanska ustanovitev oddelka za pihalne orkestre na soli, v katero so se vpisale godbeniške šole iz Nabrezine, Proseka in Doline, letos pa se godba iz Dobrodobera, kar je precej okrepilo oddelka za pihala in trobila in bo pozitivno vplivalo tudi na napredek godb samih. Pomembna je pobuda za solo za dirigente v okviru GM in ZSKO, saj nam dirigenti pri manjkajo. Kasneje je bila ta sola razširjena se na vzgojiteljice in učiteljice, da bodo lahko v kratkem strokovno vodile petje na normalnih solah.

Ravnatelj prof. Kralj je svoje poročilo sklenil s mislijo, da se mora sola se bolj približati ljudem, postati mora se bolj katalizator našega glasbenega življenja. Na koncu se je zahvalil vsem kolegom za sodelovanje in pomoč, pa tudi za ideje in kritike, zahvalil se je upravni odboru GM za vso pomoč in tudi za zaupanje, ki mu je bilo izkazano za vodenje šole.

RAZISKAVA / O MIŠLJENJU IN GOVORU SLOVENSkih DIJAKOV

Evokativna dilema Suzane Pertot: »drevo« ali »albero«?

»Italijanščina tudi v sanjah spodjeda mesto slovenščini«

Vdrugič gre rado, bi lahko zapisali za raziskovalna dela magistra psihologije Suzane Pertot. Njena prva knjiga Tostran meje o težavah dijakov pri prehodu iz preadolescence v adolescenco, je izšla marca 1991 pri Deželnem raziskovalnem zavodu IRRSAE skoraj »anonimno«. Deželni svetovalec Liste za Trst Gambassini je ob njenem izidu vložil vprašanje, zakaj je bila v knjigi slovenščina postavljena na prvo mesto, pred italijanščino, kar je, menda, »pripomoglo«, da raziskovalnega dela niso uradno predstavili, raznim strokovnim zavodom in institucijam pa so ga razposlali z enoletno zamudo.

Z drugo knjigo prof. Pertotove J1 proti J2: iskanje referenčnega modela, je bilo vendarle drugače. Predstavitev raziskave o misljenju in govoru slovenskih dijakov visjih srednjih sol je bila odmevna, njena vsebina pa je taka, da bi morala izzvati v naši sredi kopico mnenj in razmišljanj.

Suzana Pertot ob koncu pogovora ni bila tako optimistična: »Doslej nisem zaznala nobenega odziva. Morda zato, ker je vsebina knjige s tolikimi podatki zahtevna, kar predpostavlja določeno poglubitve.«

Kako pa vam je sploh prišlo na misel, da bi izpeljali raziskavo o rabi jezika med zamejskimi dijaki?

»Zmamil me je citat Claudea Levy-Straussa, ki pravi, da evokativna moč besed »cheese« in »fromage« pri posamezniku ni enaka. Zacele sem razmišljati, ali je res, ali ne. Zacele sem tako »muciti« ljudi, ki sem jih poznala, kaj oni menijo.«

In potem?

»Kontaktirala sem vodjo Oddelka za psihologijo na Trzaski univerzi prof. Luccia, ki mi je dal dragocene napotke. Stanka Cuk je takrat predlagala raziskavo o rabi jezika slovenskih visjesolcev, ki je bila nato vključena v načrt IRRSAE o vzgoji in izobazevanju v večjezičnem okolju. Ko sem tako

dobila »sponzorja« - ker taka raziskava mnogo stane - sem lahko zacelela.«

Koliko časa ste jo opravljali?

»Zacele sem leta 1992, pisati pa sem jo končala lanskega junija. Mnogo časa sem potrebovala za nastavo raziskave, da bi dobila tište podatke, ki sem jih pravzaprav iskala. Z drugimi slovenskimi raziskovalkami zavoda IRRSAE sem intervjuvala slovenske maturante v šolskem letu 1992/93, zatem pa me je čakala zelo zahtevna obdelava podatkov.«

Zakaj zahtevna?

»Pomisliti je treba, da smo dobili kar 70 tisoč asociacij, ki smo jih morali vstaviti v računalnik.«

Zakaj se je sploh nabralo toliko asociacij?

»Dijaki so morali napisati o 50 danih besedah vse, kar jim je prišlo na misel v slovenščini in italijanščini.«

Pri katerem jeziku ste dobili več asociacij?

»Stevilčno več je bilo italijanskih, na slovenske besede pa smo dobili več enakih asociacij.«

Kaj to pomeni? Ali so dijaki slovenske besede točneje definirali?

»Verjetno. Nekateri teoretični razlagajo, da so tiste besede, ki iz-

zovejo večje število enakih asociacij, pomensko bolj definirane. Iz tega izhaja tudi hipoteza, da morda v našem kontekstu percipirajo dijaki slovenski jezik kot bolj točen, medtem ko je italijanski manj, a je morda tudi bolj barvit.«

Katera beseda je dijake najbolj navdihnila?

»Drevo - albero. Morda zato, ker je simbolno nabito polna.«

Veliko zanimanje so izzvali podatki o sanjah. Več kot polovica anketiranih je izjavila, da sanja v slovenščini in italijanščini...

»Pomeni, da odjeda italijanščina prostor slovenščini tudi v nezavednem stanju.«

Raziskava je pokazala, da razmišljajo goriski dijaki več v slovenščini kot v njihovi trzaski kolegi. Zakaj?

»Narodnostna sestava družin je bila na Goriskem nekoliko drugačna kot na Trzaskem. Ko sem anketirala, sem zabeležila v Gorici manj dijakov iz mešanih zakonov kot v Trstu. Sedaj pa se zadeve spreminjajo: v osnovnih solah ni več tako velikih razlik glede narodnostne sestave družin na Trzaskem in Goriskem.«

Kaj vas je v tej raziskavi najbolj presenetilo?

»Poleg rezultatov o jeziku sanj se mi zdi kot raziskovalki najbolj presenetljivo dejstvo, da iz te raziskave ni mogoče izluščiti modela o delovanju dvojezičnega spomina. Raziskava ni dala raziskovalcu odgovora.«

Zakaj?

»Predstavljam si, da so vsi dosedanji modeli o delovanju dvojezičnega spomina v bistvu izhajali iz teorij, in ne obratno. Raziskave so bile izpeljane, da bi dokazale nekatere teorije. Te teorije pa so nastale na podlagi enojezičnega spomina. Takorekoč: bile so prikrojene. Med teorijo in prakso, to se pravi uporabo jezika, pa očitno obstaja določena razlika. Morda se prav zato moja raziskava ne vklaplja v nobenega od obstoječih modelov.«

(M.K.)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MĚSTSKÉ DIVADLO - BRNO

gostuje z znamenito glasbeno komedijo

WEST SIDE STORY

*Ne zamudite enkratne priložnosti
jutri, 30. t. m., ob 20.30.*

Predprodaja vstopnic od 10. do 14. ure

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

priraja ob prazniku slovenske kulture
večer glasbe, besede in slike:

ILIRSKO BISTRIŠKO LJUDSKO IZROČILO

Nastopajo Nina in Romeo Volk in Franc Gombač iz
Ilirske Bistrice. *Diapozitivi: Andrej Vodopivec*

Danes, 29. januarja, ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciska, 20

KAKŠNA BODOČNOST ZA SLOVENSKO MANJŠINO?

Slovenska konzulta Severne lige

vabi

na srečanje, ki bo **jutri, 30. januarja, ob 20. uri**, v
prostorih male dvorane občinskega gledališča
F. Prešeren v Boljuncu

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
29. januarja 1997

VALERIJ

Sonce vzide ob 7.34 in
zatone ob 17.10 - Dolžina
dneva 9.36 - Luna vzide
ob 23.06 in zatone ob
7.43.

Jutri, CETRTEK,
30. januarja 1997

HIJACINTA

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 7,5 stopinje, zračni
tlak 1031,3 mb narasča,
veter 14 km na uro
vzhodnik, vlaga 41-od-
stotna, nebo jasno, morje
rahlo razgibano, tempera-
tura morja 9,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Camilla
Marcucci, Eleonora Glad-
dich, Federico Trento,
Giulio Pitacco, Carlotta
Rosai.

UMRLI SO: 86-letna
Concetta Vesnaver, 95-
letni Michele Schubert,
69-letna Arduina Fioretti,
76-letna Bruna De Chiara,
94-letna Emma Sussech,
48-letni Libero Giugovaz,
89-letni Ermanno Zucca,
72-letna Maria Miazzi,
71-letni Luigi Lia, 80-let-
ni Carlo Sanzin, 82-letni
Giovanni Torcoli, 66-let-
ni Francesco Derossi, 76-
letna Maria Teresa Mez-
gher, 97-letna Giuseppi-
na Stefani, 85-letna Alma
Stayer, 74-letna Liliana
Cozzi, 74-letni Enrico Ca-
stellan, 90-letna Caterina
Sincovich, 85-letna Maria
Vičini, 80-letna Rosa Ce-
cutin.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 27.**
januarja, do SOBOTE, 1.
februarja 1997

Normalen urnik lekarn
od **8.30 do 13.00 in od**
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel.
309114), Ul. Felluga 46
(tel. 390280), Lungomare
Venezia 3 (Milje - tel.
274998).

OPCINE, Proseška ulica
3 (tel. 215170) - samo po

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo od **1. januarja 1997** dalje
OSMRTNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE
in nasprošno vsa obvestila
v tajništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu
(040) 7796333 s sledečim urnikom:
od ponedeljka do sobote od 10. do 16. ure

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Le ninfomani pre-
feriscono la sceneggiata
napoletana«, porn., pre-
povedan mladini pod 18.
letom.

CAPITOL - 17.00,
18.40, 20.20, 22.10 »Il
professore matto«, i. Ed-
die Murphy.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Shine« r.
Scott Hicks.

LUMIERE - 17.00,
19.30, 22.00 »Ritratto di
signora«, r. Jane Cam-
pion, i. Nicole Kidman,
John Malkovich. Samo
danes.

PRIREDITVE

PD SLOVENEK Borst-
Zabrezec vabi v petek,
31. t.m., ob 20.30, v
Srenjsko hišo v Borst na
SPOMINSKI VECER NA
MOSTARKE ZRTVE
(Ota, Lucchetta, D'Ange-
lo). Priloznostni govor:
Sasa Rudolf; poezije Bo-
ris Pangerc, Irena Zerjal
in Aleksij Pregarc; nasto-
pa Moski nonet Primor-
sko iz Mackolj.

ODBOR SKD TABOR
Opčine sklicuje 29. redni
občni zbor društvenega
clanstva jutri, 30. ja-
nuarja, ob 20. uri v pr-
vem in ob 20.30 v dru-
gem sklicanju.

KD IVAN GRBEC (Ske-
denjska ul. 124) vabi cla-
ne in ljubitelje narave na
večer LOVCI IN NARAV-
NE LEPOTE, ki bo v pe-
tek, 31. januarja, ob
20.30, v društveni dvorani.
Lovski pevski zbor
Doberdob: diapozitivi in
petje.

KD PRIMORSKO toplo
vabi na kulturni večer z
mladimi izvajalci, ki bo v
nedeljo, 2. februarja
1997, ob 18. uri v srenj-
ski hiši v Mackoljah. Na-
stopata: dekliška pevska
skupina V. Vodnik pod
vodstvom Tatjane Jercog
in otroška dramska sku-
pina J. Rapotec s pravljic-
no igrico Andreja Rozma-
na »Čepica sreče« v režiji
Suzi Bandi. Pesmi je
uglasila Tatjana Jercog.

GODBA NA PIHALA
IZ RICMANJ priredi v
nedeljo 2. februarja, ob
17. uri, v gledališču F.
Prešeren v Boljuncu
PRODUKCIJO GOJEN-
CEV GLASBENE SOLE
GODBE. Nastopajo ko-
morne skupine trobil,
pihal in tolkal, gojenci
pripravnice in solski
pihalni orkester. Gast
večera: gojenci trobil Gla-
sbene sole iz Sezane. Vab-
ljeni!

**KD SLAVKO SKAM-
PERLE** in **ODBOR ZA**
OHRANITEV STADJONA
vabita na prireditve ob
dnevu slovenske kul-
ture v nedeljo, 2. fe-
bruarja, ob 18. uri, v
sportni dvorani Stadjona
1. Maj. Z dramskim
prikazom ...J'N SE SMUO
LETE! bodo nastopili cla-
ni KD Rovte-Kolonkovec,
prijetne harmonike pa
bodo se popestrile vz-
dusje.

BORIS KOBAL in
SERGII VERC pred-
stavljata: KO SATIRA
OBMOLKNE. Ob 20-let-
nici razpusta Slovenske-
ga amaterskega gledališča
v Trstu vam bomo bralno
prestavili prepovedano
gledališko besedilo »Pap-
pen story« (1975). Sode-
lovali bodo se Milica
Kravos, Ivan Verč in Ra-
vel Kodrič. Srečali se bo-
mo v dvorani Prosvetne-
ga doma na Opčinah v
torek, 4. februarja 1997

ob 20.30. Vstop samo z
vabili, ki jih dobite v Pro-
svetnem domu na Opči-
nah, na Stadiu 1. maj,
na Zvezi slovenskih kul-
turnih društev v Trstu in
pri organizatorjih večera.

**ODBOR ZA OHRANI-
TEV STADJONA 1 MAJ**
prireja v torek, 11. fe-
bruarja 1997, PUSTNO
ZABAVO z glasbo, ple-
som, srečolovom, na-
grajevanjem najboljših
skupinskih mask in s ti-
picnimi pustnimi jedmi.
Rezervacije na tel. št.
51377 od ponedeljka do
petka od 17. do 20. ure.

**KD FRANCE PRESE-
REN** organizira od 6. do
11. februarja PUSTNE
PLESE v gledališču F.
Prešeren.

**SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB** (Ul. Donizetti
3) vabi v soboto, 1. fe-
bruarja, ob 18.30 na
večer z naslovom »NOVE
TEHNIKE ANIMIRANE-
GA FILMA«. Fabio Po-
lojaz bo ob prikazu ani-
miranega filma Wallace
& Gromit (nagrajenega z
Oscarjem) predstavil no-
vo smer tridimenzional-
nih risank.

IZTOK MLAKAR nas
bo v nedeljo, 2. februarja
obiskal v Dolini. Kdor ze-
li preživeti prijeten
večer, naj se pripravi, saj
je stevilo vabil omejeno.

ŠOLSKE VESTI

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Tr-
st, obvesča clane, da za-
pade 5. februarja 1997
rok za vložitve prošnji za
prememitve za vodilno
osebe, učno osebje sol
vseh vrst in stopenj ter
upravno, tehnično in po-
možno osebje. Urad Sin-
dikata slovenske sole, Ul.
Carducci 8, tel. 370301,
nudi informacije, obrazce
in priloge ob torkih in ce-
trtkih od 16. do 17.30.

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Tr-
st obvesča svoje clane, da
bo urad spet posloval
vsak torek in četrtek od
16. do 17.30.

IZLETI

SK DEVIN priredi 16.
in 23. februarja smučar-
ske izlete in tečaje. Infor-
macije daje tajništvo na
tel. št. 2916004.

KRD DOM BRISCIKI
organizira tridnevni izlet
25. aprila 1997 na bavarske
gradove. Informacije
od 19. do 21. ure na tel.
št. 327062.

OBVESTILA

ODBOR KRASKEGA
PUSTA obvesča vse
predstavnike vasi in sku-
pin, ki so se prijavile za
30. jubilejno povorko
kraskega pusta, ki so se
prijavile za 30. jubilejno
povorko krasknega pusta,
da bo skupni sestanek
danes, 29. januarja, ob
20.30 na Brdini, v domu
Brdina - Proseška ulica
109 - Opčine.

SLOVENSKO
OTROSKO in mladinsko
pevsko društvo Vesela
pomlad vljudno vabi na
ustanovni občni zbor, ki
bo danes, 29. t. m., ob 20.
uri v prvem in ob 20.30 v
drugem sklicanju v dvo-
rani Finzgarjevega doma
na Opčinah.

**DEVINSKO-NA-
BREZINSKA SEKCIJA**
**SLOVENSKE SKUPNO-
STI** prireja danes, 29. ja-
nuarja, v prostorih slo-
venskih pevskih zborov v
Devinu (pri otroškem vrt-
cu) svoj sekcijski kongres
z začetkom ob 20. uri. Na
dnevnom redu je razpra-
va o krajevnem in širšem
položaju, obnovev sekcij-
skega vodstva ter volitev
delegatov za strankin
pokrajinski kongres. Sre-
čanje je odprto vsem, ki
želijo kaj

prispevati k samostojni
in odprti politiki Sloven-
cev v Italiji.

SEKCIJA SLOVENSKE
SKUPNOSTI ZA
VZHODNI KRAS vabi
vse zainteresirane slo-
venske domaćine na zbo-
rovanje v petek, 31. t.m.,
z začetkom ob 19.30 v
mali dvorani Prosvetnega
doma na Opčinah. Govor-
bo o političnem trenutku
Slovencev v Italiji in se
zlasti o razmerah v
tržaski občini in v vzhod-
nokraskem rajonu. Pridi-
te!

KD F. VENTURINI -
vclanjevanje 1997: vsak
petek od 17. do 18. ure in
vsako soboto od 14.30 do
15.30, v Kulturnem cen-
tru A. Ukmar-Miro pri
Domju.

SKP Krozek Kras pri-
reja praznik vclanjevanja
v jutri, 30. januarja, ob
18. uri v Društveni gostil-
ni na Kontovelu. Vablje-
ni clani in simpatizerji.

SDK PRIMOREC
Trebece sklicuje občni
zbor članov jutri, 30. t.
m., ob 19.30 v prvem sk-
licanju in ob 20. uri v
drugem sklicanju v Ljud-
skem domu.

**KLUB PRIJATELJST-
VA** vabi na srečanje z
zakusko jutri, 30. ja-
nuarja, ob 16. uri, v Ul.
Donizetti 3 - Trst.

KRASKA SEKCIJA
S.P.I. CGIL vabi v petek,
31. t. m., ob 16. uri v Na-
brezino (Trg Sv. Roka
103) na javno srečanje o
zenski problematiki.

ZSKD vabi v GLEDA-
LISKO DELAVNICO: pr-
vo srečanje bo sedaj na
vrsti v petek, 31. t.m., po
premuru za pustni čas se
bodo srečanja redno na-
daljevala vsak petek, od
18. do 21. ure. Delavnica
se bo odvijala v Gre-
gorčičevi dvorani: vablje-
ni so tudi tisti, ki so se
neodločili ali bi radi na
svoje oči videli, kaj je in
cemu pobuda služi. Za
vsakovrstne informacije
smo vam na razpolago v
uradih ZSKD (Ul. S.
Francesco 20 - tel.
040/635262).

**PIVNICA III. GENE-
RAZIONE** v Boljuncu ob-
vesča, da vas bo v petek
31. januarja zabaval Duo
Euforia.

SK DEVIN prireja 2. fe-
bruarja v sodelovanju z
SK Sneznik in SD
Sentjanž 10. jubilejni
POKAL PRIJATELJSTVA
TREH DEZEL v velesla-
lu na Starem vrhu pri
Skofji Loki. Start bo ob
10. uri. Veleslaloma se
lahko udeležijo tekmo-
valci slovenskih obmej-
nih društev iz Slovenije,
Koroške in Furlanije-Ju-
lijske krajine. Izjema so
izrecno vabljeni druga
društva. Najmlajši tek-
mujejo na skrajšani pro-
gi. Prijave in informacije
na tel. št. oz. fax
040/2916004.

Ob tej priliki bo drust-
vo organiziralo tudi avto-
busni izlet. Prijave v go-
stilni ex Silvester - pri
Darji v Nabrezini, tel. št.
200228 ali 200782 -
Francko.

SKLAD »MITJA CUK«
sporoča, da bo redni ob-
čni zbor jutri 30. januarja,
ob 18. uri, v prostorih v
Narodni ulici 126.

SEKCIJA SLOVENSKE
SKUPNOSTI za dolinsko
obcino vabi vse clane, so-
misljenike in prijatelje na
sekcijski kongres, ki bo
jutri, 30. januarja, ob 20.
uri, v dvorani Mladinske-
ga krožka v Dolini. Na
kongresu bo govora o ak-
tualnih krajevnih proble-
mih ter o trenutnem poli-
tičnem stanju na
Trzaskem in to se zlasti
kar zadeva slovensko
manjšino. Na kongresu
bodo izvoljeni tudi kan-
didati sekcije za pok-
rajinski kongres ter volit-
ve za obnovo vodstva
sekcije.

**SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB** (Ul. Donizetti

3) razpisuje ob dnevu
slovenske kulture LITE-
RARNI, LIKOVNI IN FO-
TOGRAFSKI NATECAJ
za mlade. Tema in teh-
nika sta prosti. Svoje iz-
delke lahko oddate na se-
dezu, vsak dan, od pone-
deljka do petka, od 9. do
17. ure, do vključno 11.
februarja. Razglasitev
zmagovalcev in nagraje-
vanje bo v soboto, 15. fe-
bruarja, ob 18.30.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM Srečko Kosovel
(Ul. Ginnastica 72, tel.
573141) prireja za
malčke iz vrtca in osnov-
ne sole OTROSKO PU-
STNO RAJANJE z zabav-
nim programom, v torek,
11. februarja, od 15. do
18. ure.

KD SKALA iz Gropade
organizira lekcije diato-
nične harmonike. Tečaj
bo vodila mladinska sve-
tovna prvakinja Alessan-
dra Mignacca. Tecaja se
lahko udeležijo vsi ljubi-
telji frajtonarice, tako
otroci kot odrasli. Vse
potrebne informacije do-
bite telefonsko na št.
226631 (Sonja Milković)
in 226843 (Darko Kriz-
mancic). Vpisovanje bo v
prostorih društva Skala v
Gropadi v soboto 1. fe-
bruarja 1997 od 17. do
19. ure. Če si ljubitelj do-
mace glasbe, ne zamudi
priložnosti!

KD S. SKAMPERLE
prireja v društvenih pro-
storih na Stadjonu 1. Maj
tečaj sledečih latinsko-
ameriških plesov: boogy
woogy, tržaski mambo in
cha cha cha. Vpisovanja
in informacije na tel. št.
53420 (Sabrina). Vablje-
ni, vabljeni, vabljeni!

MALI OGLASI

PRODAM iz zdravstve-
nih razlogov dobro
upeljano čistilnico v
predmestju Trsta s pro-
stornim ambientom, ci-
stilnimi stroji v odličnem
stanju ter z električno na-
peljavo v skladu s pred-
pisi EU. Tel. št.
040/414688, od 9. do 14.
ure.

**V CENTRU NABREZI-
NE** dajemo v najem pro-
store za urade, 45 kv.m. v
zelo dobrem stanju (pre-
novljene). Tel. št.
201332.

BMW 524 TD ugodno
prodam. Tel. 040/361286
med 20. in 21. uro.

TRGOVINA JESTVIN
isce prodajalca-pro-
dajalko delicates (salu-
miere). Ponudbe posluje
na Primorski dnevnik.
Ul. Montecchi 6, pod si-
fro »jestvine«.

BAR BORIS SPORTS
CLUB - Sportni center
»Ervatti - Brisciki, vpi-
suje tekmovalce na veliki
zamejski turnir v igri
»freccette«. Za informa-
cije tel. št. 040/225028.

**ZAPOSILIMO VAJEN-
CA** ali osebo vpisano na
t.i. seznamu mobilnosti z
odsluženim vojaškim
rokom in vozniknim do-
voljenjem B kategorije ali
po poklicu elektromeha-
nika. Tel. št. 040/228530
ali 228341.

STAR KLAVIR (piani-
no) ugodno prodamo.
Tel. št. 040/200443 v
večernih urah.

**TEHNIK INFORMA-
TIKE** nudi popravila in
vzdrževanje računal-
nikov tudi na domu. Tel.
št. 040/232151 ali
0330/674112.

KLJUČE smo našli po
božicnici dne 21. decem-

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvu Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičije) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.

bra v domu A. Ukmar-
Miro pri Domju. Tel. št.
281196 ali 830887.

SKLAD »MITJA CUK«
obvesča, da se vsak dan
vrsijo popoldanski do-
polnilni pouk in indivi-
dualne lekcije iz vseh
predmetov, na vseh sol-
skih stopnjah. Informa-
cije po telefonu 212289,
od ponedeljka do petka v
dopoldanskem casu.

KMECKI TURIZEM sta
odprla Slavko in Elvira
Svara (Trnovca 14). Ob
torkih in sredah zaprto.

OSMICO je odprl v
Ricmanjih Berto Pregarc.
Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl
Mirko Zobec v Zabrezcu
st. 4. Toci belo in crno
vino.

V ZGONIKU st. 71 je
odprl osmico Mario Mi-
lic.

OSMICO sta v Dolini
odprla Boris in Pepi San-
cin (Sarnek). Tocita belo
in crno vino.

OSMICO sta odprla
Cvetka in Mirko Briscak
iz Briscak.

PRISPEVKI

Ob 7. obletnici smrti
Albina Grgica daruje
družina 50.000 lir za ba-
zovsko cerkev.

Za Društvo slovenskih
upokojencev darujejo
Giovanni in Nina Giacco-
ni 30.000 lir, Marija
Pecar 15.000 lir, Dana in
Boris Mozina 10.000 lir
in Vera Vidmar 15.000
lir.

Namesto cvetja na grob
Petra Kureta darujeta Ne-
venka in Vinko Ozbic
25.000 lir za gradnjo kul-
turno-sportnega centra v
Lonjerju.

Ob plačanju članarine
darujejo Olga, Evfrazija,
Jolanda, Pavla, Slava, Mi-
ra in Zora vsaka 5.000 lir
za Društvo slovenskih
upokojencev.

Za Društvo slovenskih
upokojencev daruje Rosa
Grgic 15.000 lir.

Namesto cvetja na grob
Marije Grgic darujeta
Sonja in Stana 30.000 lir
za SKD Skala.

Namesto cvetja na grob
Marije Grgic darujeta
Zdravko in Milka 20.000
lir za SKD Skala.

Namesto cvetja na grob
Stojana Lisjaka darujeta
Riko in Karla Majovski
30.000 lir za Amaterski
oder Jaka Stoka.

Namesto cvetja na grob
Petra Kureta darujeta Ne-
venka in Vinko Ozbic
25.000 lir za gradnjo Kul-
turno-sportnega centra v
Lonjerju.

V spomin na Silvestra
Ceparja daruje sin Igor
500.000 lir za Center za
rakasta obolenja in
100.000 lir za Primorski
dnevnik.

Namesto cvetja na grob
Pine Glavina daruje
Milka Gombač 20.000 lir
za cerkev sv. Trojice na
Katinari.

Družina A. Pertot da-
ruje 100.000 lir za popra-
vilo podov v Prosvetnem
domu na Opčinah.

V spomin na Marija
Pahorja darujeta Ida in
Drago Puric 30.000 lir za
MPZ Vesna.

V spomin na Stojana
Lisjaka daruje Eda 25.000
lir za SD Kontovel.

Namesto cvetja na grob
Marije Kalc Grgic daruje-
ta Nada in Pierina 50.000
lir za SKD Skala.

Namesto cvetja na grob
Petra Kureta daruje
Zdravko Zuljan 20.000
lir za gradnjo kulturnega
doma v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob
Petra Kureta in Pine Gla-
vina darujeta družini
Zerjul in Zerjal 100.000
lir z gradnjo kulturnega
doma v Lonjerju.

V spomin na pok. Petra
Kureta darujeta Giorgio
in Dorica 30.000 lir za
gradnjo kulturnega doma
v Lonjerju.

FILMSKI FESTIVAL ALPE-ADRIA / OB FILMSKIH TUDI NAGRADA SARAJEVO '97

Za pesnika Izeta Sarajlića je Trst tudi mesto številnih prijateljev

Nagrajen Stojanovičev film - Kratkometražni filmi med najbolj zanimivim »blagom« festivala

V sobotnih večernih urah so se v trzaskih kinodvoranah Excelsior odvili se zadnji trakovi 8. Alpe-Adria Film festivala: serija izvrstnih ukrajinskih kratkih animiranih filmov, triminutni animirani poklon stoletnici filma studentov Akademije za animacijo iz Kassla, Gruzijca Michaila Kobachidzeja pet črno belih nemih filmov, v katerih samo glasba igra ritem življenju, in končno izzivalni film brez besed Spiklenci slasti (Kospiratorji užitka, 1996) Ceha Jana Svankmajerja. Na slednjega so ljudje v dvorani najbolj čakali: to je sodoben vizionar, književnik, teoretik in kritik umetnosti, domač pri praskem surrealističnem gibanju, tkalec blasfemega črnega humora z duhovito igrivostjo, cigar filmi - filmanje pa ni njegova edina umetniška stroka - so posejani z vizualnimi presenečenji. Prireditelj je tako sklenil peti in zadnji dan letošnje izvedbe z izbranim filmskim menujem za radovedneže in sladokusce. Zaključna ceremonija z razglasitvijo prejemnikov letošnjih priznanj je bila že pred začetkom večernih projekcij.

Nagrado »Sarajevo '97« je prejel sarajevski pesnik Izet Sarajlić, 67-letni član stare muslimanske družine iz Bosne, na bivši jugoslovanski kulturni sceni dobro poznan poet, morda eden najboljših izpovednikov. Trzasko nagrado so mu podelili za pesniško zbirko Knjiga slovesov. Priznanje podeljuje neapeljski Sklad Laboratorio Mediterraneo, letos drugič po vrsti in tudi zadnjč. Prihodnje leto se bo preimenovalo v priznanje Sredozemskega laboratorija (Premio Laboratorio Mediterraneo) in zaobseglo več področij umetniškega snovanja: med temi tudi pi-

sanje scenarijev. Vendar zaradi balkanske problematike, ki je prišla jasna in glasna na dan prav med zadnjimi izvedbami festivala Alpe-Adria, zbuja preimenovanje pomisleke. Večer filmskega festivala so približno na polovici prekinili nekateri Sarajlićevi verzi. Slisali smo, da se je bila večina Sarajevčanov navadila na grožnjo bomb; nanje ni udarila samo vojna, večje zlo, pekel; »preživeli smo v Auschwitzu, ki mu je ime Sarajevo«; danes muči preživele strah, da ne bodo mogli nikoli več zaziveti normalno; njihove domove so s hribov obstreljevali bivši sosede, bivši znanci in prijatelji, čakali, da se pojavijo na dnevnem seznamu umrlih. Tem zasebnim izdajalcem in prijateljem, ki jim ni bilo dano videti konca vojne, zbrisanim krajem, ulicam in priloznostim je namenjeno Sarajlićevo slovo. Pretresljiv vir poezije!

Zakaj priznanje »Sarajevo«? Ker dokazani mit pravi, da Sarajevo ni poznalo nacionalizma, v sožitju med narodi je potekalo normalno življenje. Pa so ga začeli obstreljevati z bližnjih hribov. Danes je to ponosno mesto, ker je prestalo napad brezglave drhali; zato so tisti, ki so odsli, po splošni zavesti delno izgubili njegovo »državljanstvo«. Priznanje vsebuje poziv k sarajevski predvojni skoro uresničeni utopiji: tako naj bi razmišljala Evropa in Trst. Zato obzaluemo, da bo nagrada Sarajevo postala »le« Mednarodno priznanje Sredozemskega laboratorija. Sarajevo je pomenilo veliko, veliko več. Tudi Trst je veliko več kot samo mesto ob Jadranu. Tako Sarajlić: »Zame je normalno, da prvo priznanje v tujini prihaja iz Trsta: tukaj zivi moj argentinski prijatelj

Juan Octavio Prenz, pesnik in prevajalec mojih poezij v špansčino, tukaj je na univerzi zaposlena žena mojega najljubšega mladega poeta iz bivše Jugoslavije Sinagudzevića, tukaj stoji kavarna, v kateri se srečujeta po besedah Umberta Sabe Italijan in Sloven, tukaj živita moja slovenska brata Marko Kravos in Miroslav Kosuta, samo nekaj kilometrov odtod je Devin, kjer je v mladosti moja najljubši pesnik Reiner Maria Rilke spisal svoje najbolj slavne elegije, tukaj je pred dvajsetimi leti videmski pesnik Luciano Morandini v Piccolu objavil sestavek z naslovom: »Sarajlić, pesnik prijateljstva«. Bil je čas, ko so bila prijateljstva ves moj svet.

Se o filmih. Po beznem miselnem pregledu programa in upostevajoč priznanja, ki sta jih dve studentovski žiriji - univerzitetna in visšesolska, med njimi tudi letos ni bilo Slovenca - določili, se sama vsiljuje realistična, večkrat ponovljena pripomba Paola

Rumiza med petkovo okroglo mizo: »Ne moremo si niti misliti, kaj so ljudje med sodobnimi balkanskimi vojnami preživeli. Nihče tega ne more. Samo oni vedo. Nasa slika je lahko le blede predstava.« Tako je priznanje »Trst za mir« slo filmu, ki je v neveselo pravljico znal vložiti tudi italijanskemu mladostniku prepoznavna čustva, nič več (na sliki prizor iz nagrajenega filma Namerni umor Gorana Stojanovića). Obcutek tesnobe v slikah marsikaterega drugega filma v tekmovalnem programu na temo preobrazb in dram pri ljudeh na našem vzhodu pa - se ve - ni za vse znosen. Bila so nekatera izredno zgovorna dela: Daleč od sebe Poljaka Feliksa Falka, Utrujeni tovariši Hrvata Zorane Solomuna, cigar film je omogočila berlinska produkcijska hisa, in se Bolse vita Madžara Ibolya Fekete. V teh se znamenja o nastanku ali propadu države občutljivo prepletajo z intimnimi mikrozgodbami. Moci in izdelano-

sti madžarskih filmov se več ne cudimo: narod, vklescen med germanski in slovanski svet, si na vse pretege prizadeva, da spregovori umetnisko, tako da je v srednje-evropskem prostoru z ozirom na film prava »velesila«.

Kratkometražni filmi različnih narodnih pripadnosti so bili med najbolj zanimivim »blagom« festivala: ponavadi zapostavljena produkcija je bila tudi letos uvrščena na vidna mesta v programu, saj kot samostojna filmska zvrst že našteva lastne mojstre in teznje. V samo nekaj sekvencah sta se talent in domisljica prav pogosto izkazala; ko bi lahko sodili po dosežkih v tej vrsti, bi lahko trdili, da se tudi italijanskemu filmu pripravljajo boljši časi. V sekciji dokumentarca in videa so bili zanimivi nekateri mladi filmarji iz dežele: Trzacani Irene Rubini (»Casella postale 121: i ragazzi della panchina«), Giulio Kirchmayr (»Madness«), Ronni Roselli (»Il dispiacere«,

»L'ultimo respiro«, »La decisione«). Tem gre dodati smotno sestavljene posnetke s predstave lanskega Mitteltesta Velika selitev H.M. Enzensbergerja, naslovljene V prebiranju. Avtorici sta domaćinki Martina Kafol, sodelavka slovenske redakcije RAI in TV Kopra, in Sabrina Morena, producent pa Videost. Gledalci so se udeleževali množično zlasti med večernimi projekcijami; zalostno pa je izpadla niti desetglava publika pri sobotni jutranji okrogli mizi, posvečeni perspektivam ukrajinskega filma, ki mu je Alpe-Adria priredil sintetično retrospektivo, prvič v zgodovini te mlade kinematografije s sovjetsko preteklostjo. In vendar, prav ukrajinski koluti so pripravili lepa presenečenja, na primer ob gledanju filmov bivšega Paradžanovega snemalca, prodornega Jurija Il'enka.

Za konec naj velja spoznanje, da je približno 400 milijonov globalnega proračuna vsota, ki trzaski filmski prireditvi ne dovoljuje večjih podvigov, a vendarle dostojno ohranjanje že doseženega z edino dodatno perspektivo izostritve tematske selekcije. Festival je po vrhu ubral danes utečeno pot »multimedialnosti«: letos film, likovna umetnost, internet, glasba, knjiga. Izrazna sila filmov ostaja vezana na pritiske zunanega sveta; filmi brez trznega primata, brez medijske podpore so pa nosilci nam domačega imaginarija, protagonisti so nam včasih prav podobni in sorodni; filmi ne iščejo priznanj, temveč samo obstvata. Bi kazalo, da bi tudi kakšen dober slovenski film kdaj prišel Trst; znal bi se imeti pozitivne učinke na najbližjega sosedo.

Igor Devetak

Jutri češki West Side Story

West Side Story sodi med najbolj znane musicale, ceprav bi avtorju glasbe, Leonardu Bersteinu, taka oznaka ne bila vsec, ker gre po njegovem za sodobno opero. Vsekakor je njegovo delo (s spremembami) najprej zaslovelo v

filmu, sele nato na gledaliških odrih. Po posrečeni italijanski priredbi, za katero je poskrbela skupina Della Rancia, prihaja v Trst sedaj češka verzija z Mešnim gledališčem iz Brna. S sodobno in glasbeno verzijo ljubezenske zgodbe

med Julijo (Marijo) in Romeom (Tonyjem) se je mlad češki ansambel, ki ga vodi režiser Stanislav Moša, odpravil na turnejo po Evropi in bo jutri zvečer nastopil v trzaskem Kulturnem domu.

TRŽIČ / GOSTOVANJE SKUPINE TEATRIDITHALIA

Kaligula, ki vzbuja sočutje

Zanimiva postavitev drame Alberta Camusa

V okviru abonmajske sezone občinskega gledališča v Trzinu se je ob koncu tedna predstavila priznana skupina Teatrithalia iz Milana s svojstveno in zanimivo postavitvijo drame Kaligula Alberta Camusa v režiji Elia De Capitanija in s Ferdinandom Brunijem v glavni vlogi.

Drame se je leta 1913 v Alžirji rojeni francoski pisec, ki ga je Jean-Paul Sartre označil kot velikega kartezijskega absurda, lotil že leta 1938, prvo odrsko postavitev pa je dozvelo sele leta 1945 z Gerardom Philipom v naslovni vlogi, ceprav je avtor besedilo dopolnjeval se dalje, skoraj do svoje smrti v prometni nesreči leta 1960. V liku okrutnega rimskega cesarja je Camus, kot sam pravi, uprizoril junaka, ki hoče premagati absurdno clovekovo usodo s tem, da sam prevzame njeno neclovesko in uničevalsko vlogo, in z zanikanjem vsega cloveskega zanikati usodo samo. Toda zanikovanje se obrne zoper zanikovalca samega, ki na koncu s samomorom dokončno potrdi absurdno bistvo usode.

Postavitev v režiji Elia De Capitanija je zvesta avtorjevemu besedilu in obenem svojska in izvirna. Dogajanje ni postavljeno v dvorane rimske cesarske palače temveč v cirkus z oguljenim in natriganim sotorom, nastopajoči pa so groteskne maske, ki v sodobnem kolektivnem

imaginariju poosebljajo različne vloge v družbenem življenju: državnega finančnega upravitelja, premožneže, idealističnega pesnika, intelektualca. Ob poudarjeni groteskni zunanosti postane gledalec povsem domljiva skrajna izbira mladega cesarja Kaligule, ki ob smrti sestre in ljubice Druzilije spozna, da v cloveskem življenju ni logike, in se odloči, da se bo po tem spoznanju tudi sam ravnal; tako v svoji brezmejni svobodi obsoja svoje podložnike na smrt ali na kate-rokoli nadlogo povsem po naključju, brez kakršnekoli logike. Kar podaniki doživljajo kot cesarjevo norost je pravzaprav do konca dosledno izpeljan zastavljeni načrt, ki ga privede do hotene smrti pod meci zarotnikov.

V tudi vizualno dodelani predstavi izstopa v naslovni vlogi Ferdinando Bruni, ki zna s svojo močno igralsko osebnostjo gledalce pritegniti v Kaligulovo logiko, da z njim skoraj socustvujejo, kar seveda ne pomeni, da se z okrutnostjo tudi strinjajo. V izrazitejših samostojnih vlogah mu stojijo ob strani Ruggero Dondi kot Kereja, Luciano Scarpa kot Helikon, Massimo Giovana kot Scipio, Licia Maglietta kot Kesonija. Občinstvo na certtkovi predstavi je delo sprejelo z zanimanjem in dolгим toplim aplavzom.

Dramo so v naslednjih dneh ponovili se v Tolmecu, S. Vitu in Vidmu. (bov)

ALBANIJA / VČERAJ SE JE POLOŽAJ NEKOLIKO UMIRIL

V gašenje krize posegel tudi predsednik Berisha

Neokomunisti so se zbal slepega nasilja in so postali strpnejši

TIRANA - V reševanje hude politično-družbene krize, ki že prerasča v odkriti upor, ker opeharjene varčevalce izkorišča neokomunistična opozicija, je posegel sam albanski predsednik Sali Berisha. Najprej je predsednočnim preklical današnjo protimanifestacijo svoje Demokratske stranke pred sedežem albanskih socialistov (neokomunisti) v Tirani in nato sklical svoje na glavnem Sken-derbegovem trgu s pozivom, naj pridejo v delovnih oblekah, tako da bi prepletkali mestno hiso in kulturni dom ter zamenjali sipe, ki jih je razbila razjarjena množica opeharjenih varčevalcev. Tega seveda ni nihče storil, kakih 6 tisoč Berishevih pristasev je le vzklikalo svojemu predsedniku, ki jih je le za hip pozdravil (na sliki AP), nato pa se je množica razšla.

Včerajšnji dan je minil brez zapletov, saj je socialistično glasilo Zeri i Popullit včeraj napovedalo, da ne bo protestov, svoje ljudi pa pozvalo k strpnosti. Posredno so torej neokomunisti priznali, da izkoriščajo ljudsko nezadovoljstvo za strmo-glavljenje vlade Aleksandra Meksijsa. Sedaj pa so se zbal, da bi tudi njim položaj zbežal iz rok, ker so protesti zadnjih dni jasno dokazali, da se prevarani prepusčajo nasilju in plenjenju in jim ni mar za ideologijo. Za vsako ceno hočejo, da jim kdo vrne denar, ki so ga naivno vložili v parafinančne družbe, ki so delovale po piramidnem sistemu. Vlada sedaj poskusa gasiti požar, za katerega je seve-

da tudi sama kriva, ker ni prepovedala piramidnih sistemov, ki so na Zahodu izven zakona. Se več, v celoten finančni skandal naj bi bili vpleteni celo nekateri člani Meksijeve vlade in demokratski politiki. Socialisti lahko torej z lahkoto razpihujejo požar, a se sedaj zavedajo, da bi ga morali nato tudi sami gasiti. Denarja za povračilo spuhelih vlog Albanija nima, tako da sedaj že nacr-tujejo, da bi opeharjenim dali delnice v skandal vpletenih podjetij. Kako bodo reagirali ljudje, ni jasno. Vsekakor pa mora v vrstah pozicije in opozicije prevladati strpnost, tako da se ne bi ponovil predsednočni primer, ko je nekdo smrtno ranil Ndreja Legisija, člana socialističnega vodstva.

AVSTRIJA / ZACELA SE JE »POVRANITZKYJEVA« DOBA

Klimova vlada je prisegla

DUNAJ - V avstrijski notranji politiki se je včeraj zacela t.i. povranitzkyjeva doba; - v dunjaski Hofburg so pred zveznim predsednikom Thomasom Klestilom, ki po svoji hudi boleznici dobro okrevaja, prisegli novi socialdemokratski člani koalicijske vlade na čelu z novim kanclerjem Viktorjem Klimom.

V socialdemokratskem delu vlade z odhodom Vranitzkega in prihodom Klime tako rekoč ni ostal kamen na kamnu. Odsli so kar trije ministri (minister za znanost, kulturo in promet Scholten, minister za socialne zadeve Hums in ministrice za ženska vprašanja Krammer, ostala sta le dva dosedanja člana vlade, notranji minister Caspar Einem, ki je prevzel ministrstvo za promet in znanost, ter dosedanja državni sekretar za evropska vprašanja in sport

Karl Schlögl. Slednji je postal novi notranji minister. Vse ostale socialdemokratske funkcije v vladi je Klime zasedel z novimi ljudmi - začel pri ministru za finance Edlingerju preko nove ministrice za ženska vprašanja Prammerjeve do dveh novih državnih sekretarjev pri Uradu zveznega kanclerja in v ministrstvu za finance. Prisega pri zveznemu predsedniku se je udeležil tudi konzervativni del koalicijske vlade - kot je bilo slišati iz »vljudnosti in solidarnosti«.

Ob včerajšnji predstavitvi svojega novega mostva je Klime dejal, da gre za osebe, s katerimi želi prestopiti prag v tretje tisočletje. Hkrati se je novi kancler zavzel za krepitev velike koalicije med socialdemokrati in ljudsko stranko. Ob tem je izjavil, da je »človek velike koalicije in

sirokega sodelovanja«. Glede morebitnega sodelovanja s Haiderjevimi svobodnjaki pa je novi šef avstrijske zvezne vlade dejal, da zanj koalicija s Haiderjem sicer ne pride v postev, ni pa popolnoma izključil sodelovanja na parlamentarni ravni oz. na določenih področjih.

Novi notranji minister Karl Schlögl je npr. že napovedal, da se bo glede politike do tujcev prizadeval za sirs konsenz med parlamentarnimi strankami. Ob tem je izrecno poudaril, da želi pri prihodnjih resitvah bolj tesno vključiti tudi svobodnjake in napovedal, da ima zanj prednost integracija teh tujcev, ki že dalj časa živijo v Avstriji. Novih dovoljenj za tujce za bivanje v Avstriji pa da bo v prihodnosti vse manj...

Ivan Lukan

ČEČENIJA / NA NEDELJSKIH POLITIČNIH VOLITVAH V UPORNI REPUBLIKI

Mashadov novi čečenski predsednik Rusija zadovoljna z njegovo zmago

V Moskvi so se bali morebitnega uspeha »terorista« Šamila Basajeva

MOSKVA - Rusija se je oddahnila. Na nedeljskih predsedniških volitvah v Čečeniji je zmagal nekdanji šef generalstaba cecenske vojske Aslan Mashadov (na sliki AP) in to celo v prvem krogu, in ne Samil Basajev, ki je postal svetovno znan zaradi krvavega napada na neko bolnišnico v južni Rusiji in za druge drzne vojaške akcije. Rezultati so seveda šele zacasni, a dovolj prepričljivi, da se je Mashadov že proglasil za zmagovalca, saj je prejel 58 odstotkov glasov, ko so presteli kakih 65 odstotkov glasovnic v 59 od 63 volilnih okrožjih, medtem ko je Basajev prejel samo 30 odstotkov glasov.

Svoje zadovoljstvo nad rezultatom sta izrazila tako predsednik Jelcin, »ker bo konstruktivno nadaljeval s pogajanjmi«, kot vodja neokomunistične opozicije Zjuganov: »Mashadov je bol zmeren politik, visoki oficir nekdanje sovjetske armade, ki dobro ve, da brez Rusije Čečenija ne bo premostila svoje krize.« Ker bo tudi za Zjuganova Mashadov konstruktiven in pragmatičen pogajalec, ga bodo neokomunisti vsestransko podprli.

V svoji prvi izjavi je Mashadov poudaril, da je treba sedaj vzpostaviti normalne odnose z Rusijo. Takoj nato je navedel, da je treba »graditi naso državo«, a pri tem ni pojasnil, kaj ima v mislih, ker je status Čečenije zamrznjen do leta 2001. Vsekakor pa je dal na znanje, da bo morala Rusija prispevati pri obnovi države, ki jo je razdejala ruska armada v 21-mesečni vojni.

NOVICE

Santer: Širitev EU ključen dogodek po medvladni konferenci

STRASBOURG - Po zaključku medvladne konference Evropske unije junija letos, bo ključni dogodek za petnajsterico držav članic širitev unije, je danes v Strasbourgu pred parlamentarno skupščino Sveta Evrope povedal predsednik Evropske komisije Jacques Santer. Pogovori s kandidatami za vstop v EU se bodo začeli šest mesecev po zaključku medvladne konference, je se pojasnil Santer in dodal, da mora EU tudi z 20 ali več članicami ostati operativna v svojem delovanju. "Zato je reforma evropskih institucij najbolj pomembna naloga" v tem trenutku, saj le ta lahko prispeva k "miru, stabilnosti, varnosti in napredku vseh celin". Santer je tudi poudaril, da procesa širitve EU in zveze NATO, kljub temu da potekata v istem času, nista vzročno-posledično povezana, zato članstvo v eni organizaciji ne more vplivati na vstop v drugo.

Kremelj: Jelcin okreva

MOSKVA - Zdravstveno stanje ruskega predsednika Borisa Jelcina se je občutno izboljšalo in predsednik je danes že preživel tri ure v Kremlju, je povedal tiskovni predstavnik ruskega predsednika Sergej Jastržemski. Na vprašanje, za kaksno izboljšanje gre, pa je tiskovni predstavnik dejal, da o tem ne more soditi, saj ni zdravnik. Jastržemski je tudi dejal, da bi izvolitev Aslana Mashadova na položaj cecenskega predsednika povečala možnosti za dogovor o statusu Čečenije, ob tem pa je poudaril, da bo Čečenija ostala ruska.

Bolgarski predsednik podeli mandat za sestavo nove vlade

SOFIJA - Bolgarski predsednik Petar Stojanov je kandidatu vladajoče socialistične stranke (PSB), dosedanjemu notranjemu ministru Nikolaju Dobrevu podelil mandat za sestavo nove vlade, je poročal državni radio v Sofiji. Dobrev naj bi imena novih ministrov parlamentu predstavil v roku enega tedna. Dobrev je povedal, da namerava sestaviti nestranksko vlado strokovnjakov, ki bo državo izvela iz hude gospodarske krize. "Ponujam roko vsem Bolgarom in vsem političnim silam ter zahtevam, da sodelujemo pri sestavi protikriznega programa," je poudaril Dobrev. Bolgarska opozicija je sprejela včeraj predstavljeni predlog Stojanova o predcasnih parlamentarnih volitvah, ki naj bi bile maja, je danes sporočil predsednik najpomembnejše opozicijske zveze Unija demokratičnih sil Ivan Kostov. Socialisti pa so predlog Stojanova zavrnili.

Milošević naj bi postal novi predsednik ZRJ

BEOGRAD - Srbski predsednik Slobodan Milošević naj bi bil v kratkem izvoljen za novega predsednika Zvezne republike Jugoslavije, je včeraj sporočila beograjska tiskovna agencija Beta. Milošević naj bi tako na položaju zamenjal dosedanjega predsednika Zorana Lilića. Dogovor v zvezi s tem so sklenili najvišji strankarski predstavniki Srbske socialistične stranke (SPS) in crnogorske Demokratske socialistične stranke (DSP). Agencija Beta se je sklicevala na viro, ki so blizu vodstvu DSP. Po teh navedbah naj bi novi premier ZRJ postal dosednji predsednik Crne gore Momir Bulatović. S prevzemom položaja zveznega predsednika bi se Milošević po mnenju političnih opazovalcev lahko distanciral od odgovornosti za politično krizo v Srbiji, ki jo je povzročila razveljavitev zmage opozicijske zveze Skupaj na lokalnih volitvah novembra lani.

Južnokorejski predsednik odpovedal obisk v Evropi

SEUL - Južnokorejski predsednik Kim Jung Sam je zaradi problemov doma odpovedal dvotedenski obisk v Evropi, ki naj bi ga začel 1. marca, je včeraj sporočil predsednikov tiskovni predstavnik. Predsednik Kim Jung Sam, ki naj bi obiskal Vatikan, Italijo, Madžarsko, Poljsko in Turčijo, "se je odločil, da države ne bo zapustil zaradi notranjega položaja," je pojasnil tiskovni predstavnik. Sicer pa je naj bi južnokorejski predsednik z obiskom poskušal okrepiti politične in gospodarske odnose z Evropo. Predsednik Kim se je moral soočiti z velikimi socialnimi nemiri, ki jih je povzročil sprejem delovne zakonodaje 26. decembra lani. Stavke nezadovoljnih delavcev so močno prizadele ključne veje industrije, predvsem avtomobilsko. Poleg tega pa se bo moral predsednik soočiti tudi s propadom starih podjetniških skupine Hanbo, četrtega največjega industrijskega koncerna v Južni Koreji. Te so bankrotirale minuli teden, potem ko so ustvarile primanjkljaj, ki ga ocenjujejo na 5, 8 milijard dolarjev. Po mnenju opozicijskih strank, ki v zadevi obtožile predsednikove sodelavce oziroma člane njegove družine, gre za največjo korupcijsko afero v državi doslej. Osebe, ki so blizu predsedniku, naj bi zlorabile svoj vpliv, da bi prezadolženemu koncernu omogočile najemanje posojil brez potrebnih garancij.

ŠOLSTVO / PODATKI ZA SREDNJO ŠOLO IVANA TRINKA

Močan porast v Gorici upad pa v Doberdobu

"Potegnila" je eksperimentacija - Osip je bil letos manjši

Podatki o vpisih v slovenske sole za šolsko leto 1997/98 so pozitivni tudi za nižjo srednjo šolo Ivana Trinka. Morda ne v tolikšni meri kot za slovenske osnovne sole, o katerih smo pisali včeraj, a so vendar pozitivni. V prvi razred sole Trinka bo namreč prestopilo skupno 47 novih dijakov, kar pomeni natanko toliko, kolikor je letos dijakov v prvih razredih. Pri tem pa gre upoštevati, da so v letošnjem številu upostevani tudi dijaki, ki ponavljajo razred. Če zato reje nove vpise primerjamo samo s številom lanskim novih vpisov, je razlika +5. Lani se je namreč v gorški glavni sedež sole na novo vpisalo 28 dijakov, v doberdobski oddelek pa 14. Letos se je močno povečal priliv v Gorici, kjer imajo kar 40 novih vpisov, se pravi 12 več kot lani, medtem ko je novih vpisov v Doberdobu samo 7, torej polovica lanskim. Razmeroma majhno število vpisov v Doberdobu odvisi od tega, da bo slovenski osnovni soli v Doberdobu in Romjanu junija letos zapustilo manj otrok kot lani.

Skupno bi moralo šolo Trinka obiskovati 139 dijakov, dva manj kot letos, in sicer 108 v Gorici (letos 103) in 312 v Doberdobu (39). To število upošteva število novih vpisov in letošnjih dijakov prvega in drugega razreda, ne pa morebitnih dijakov tretjega razreda, ki bi morali ponavljati razred (katerim seveda želimo, da bi vsi izdelali).

Spodbudnejši so letos

tudi podatki glede osipa v prehodu iz osnovnih v srednjo šolo. Lani se je v tem prehodu "izgubilo" sedem učencev, ki so jih starši po koncu osnovne sole vpisali v italijanske srednje sole. Letos so soli Trinka zmanjkali štirje potencialni dijaki, trije iz sol goriskega didaktičnega ravnateljstva in eden iz Laskega. Zanimiva je tudi ugotovitev, da so se starši enega učenca, ki letos končuje osnovno šolo v Romjanu, odločili za vpis v Gorico, kjer bo v prihodnjem šolskem letu deloval en eksperimentalni prvi razred.

Iz podatkov o vpisih prihaja do izraza veliko zanimanje staršev za eksperimentalni razred, katerega posebnost je ta, da se bodo v njem dijaki učili dveh tujih jezikov namesto enega. Za ta razred, ki bo ob temeljnem pouku angleščine ponujal tudi nemščino, se je v Gorici odločilo 22 dijakov, 17 jih bo obiskovalo redni razred s poukom angleščine, starši enega dijaka pa se glede tega še niso izjasnili.

Šola torej uvedba eksperimentacije in rešitev lanskim prostorskim težavam glede sedeža v Gorici prispevali k večjemu vpisu v šolo Trinka? Ravnateljica Rozalija Simčič Lojč nam je potrdila veliko zanimanje za eksperimentacijo, po drugi strani pa tudi ugotavlja, da je težko temu ali onemu dejavniku pripisati porast vpisov. Gotovo pa je zadovoljna, ker je bil osip letos manjši, in se posebno, ker se je v Gorici vpisalo kar dvajset otrok več kot lani.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA TRINKA

	1. razred 1997/98	1.razred 1996/97	vsi razredi 1997/98	vsi razredi 1996/97
Gorica	40	33	108	103
Doberdob	7	14	31	38
SKUPNO	47	47	139	141

OSIP V PREHODU IZ SLOVENSKEH OSNOVNIH V SREDNJO ŠOLO

DID. RAVNAT. TRINKO	UCENCI 5. r. OS 1996/97	VPISI V 1. r. 1997/98
Gorica	33	30
Doberdob	18	17
SKUPNO	51	47

Občina: delni umik glede klavnice

Goriška občinska uprava je morala spričuvala kritik bistveno spremeniti sklep o privatizaciji službe za zakol živine. Sprva je uprava nameravala to službo za pet let poveriti zasebni firmi, ki si je v industrijski coni postavila veliko klavnico in ki že razpolaga z večjim delom uvoženega mesa proste cone. Odločitev občine je temeljila na ugotovitvi, da javna občinska klavnica ne ustreza vsem predpisom ES: treba bi jo bilo prilagoditi ali zapreti. Taka kakrsna je, lahko deluje samo do konca junija.

Pogodba z zasebno družbo, ki bi tako dobila monopol nad zakolom in mesom proste cone, je izzvala reakcijo treh konkurenčnih podjetij in val kritik na občini. Rok pogodbe je uprava morala skrajšati s petih na eno leto, a to se ni bilo dovolj: v primeru zaprtja javne klavnice bi morali pogodbo po enem letu itak podaljšati. Predsinoci so o zadevi celih pet ur spet razpravljali v pristojni občinski svetovalski komisiji, kjer je nazadnje odbornica Paolinijeva napovedala, da bo uprava spet vzela v pretres oportunisto zaprtja oziroma obnovitve javne klavnice.

RONKE / OBČNI ZBOR DRUŠTVA JADRO

V nelahkih razmerah so marsikaj uresničili

Slovensko društvo pripravlja vrsto prireditev ob praznovanju desetletnice delovanja

Prejšnji petek so se člani slovenskega kulturnega rekreativnega društva Jadro zbrali na 4. obnem zboru v občinski sejni dvorani v Ronkah. Predsednik Karlo Mucic je v svojem poročilu poudaril težke razmere, v katerih društvo deluje vse od svoje ustanovitve, in teza-ve, s katerimi se morajo Slovenci v Laskem boriti zato, da obdržijo svojo identiteto in se zoperstavijo asimilaciji.

Delovanje društva je bilo v preteklih treh letih pestro in razvejano. Priredili so Presimovo proslavo, koncerte pevskega zbora, v sodelovanju s slovensko komisijo pri ronški občini razstavo Oskarja Beccie ter proslavo za dan žena, tečaj slovenskega osnovnošolske otroke in za odrasle, tečaj klekanja, miklavževanje ter srečanja s predstavniki iz pobratene občine Metlika. Sledilo je blagajniško poročilo ter

poročilo klekarske skupine. Poudarjen je bil tudi problem prevoza otrok, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo v Romjanu. Za to poskrbijo s kom- bijem, ki vsak dan prevozi celih 150 km, da gre iskat in pelje zopet domov vse otroke razkropljene po raznih občinah trziškega okolisa.

Obnemu zboru so prinesli pozdrav tudi gostje z zupanom občine Ronke Novelljem na čelu, predstavniki kulturnih društev Hrast in Kremenjak, prosvetnega društva Standrez ter društva iz Stmavra. V imenu Zveze slovenskih kulturnih društev je pozdravil njen predsednik Silvano Semolic, za Zvezo slovenske katoliške prosvete pa Damijan Paulin.

Društvo Jadro praznuje letos svojo 10-letnico ustanovitve in njen dosednji predsednik je že napovedal nekaj prireditev, s katerimi bodo obe-

ležili jubilej. Društvo bo pripravilo priložnostno glasilo, razstavo slik ter, v sodelovanju z osnovno šolo v Romjanu, srečanje vseh otrok, ki so šolo obiskovali vse od njenega odprtja.

Občni zbor je izvolil nov odbor, katerega člani si bodo na prvi seji porazdelili funkcije. V odbor so bili izvoljeni: Oskar Beccia, Sonja Božič, Claudia Devetak, Davorin Devetak, Renco Frandolic, Alessandro Furlan, Damijana Kobal, Dusan Lapanja, Karlo Mucic in Stefania Pahor.

VJ

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV prireja pusto- vanje v nedeljo, 9. februarja, v Gaglianu. Prijave se danes na sedežu.

SPD - SMUČARSKI ODSEK obvesča, da se v nedeljo, 2. februarja, začne tečaj smučanja v Podklostru. Avtobus bo odpeljal ob 6.45 s parkirišča pred Espomegom. Člani naj danes ali jutri poravnajo stroške prevoza in tečaja. Kdor potuje z avtomobilom, mora imeti za vožnjo po avstrijskih avtocestah posebno nalepko; sicer pa lahko v Trbižu zapelje na državno cesto in po tej do cilja. Vozovnice za vlečnice bodo na razpolago do 10. ure.

SKUPINA 75 priredi 2. februarja fotografski izlet v Benetke. Prijave pri Silvanu Pitollju, tel. 884226, v večernem času. Izlet bo z vlakom.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo jutri dopoldne zaprta, redno pa bo delovala od 15. do 18. ure.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - CENTRALE, Trg republike 26, tel. 410341.

POGREBI

Danes: 11.30, Giovanna Pintar por. Gorjan iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev na Svetogorski ulici in na glavno pokopališče; 12.45, Maria Zorzenon vd. Puntin iz bolnišnice Janeza od Boga v Oglej.

NOVICE

Skupščina županov 16 občin zdravstvenega okraja v Gorici

Tako kot v prejšnjih dneh na Trziskem, kjer je bil za koordinacijo izbran župan Trzica Adriano Persi, se je tudi v Gorici sestala skupščina županov 16 občin, ki po dez. zak. 49/69 sestavljajo zdravstveni okraj za severni del pokrajine. Skupščino bo vodil gorški župan Gaetano Valenti. Župani so izrazili zaskrbljenost, ker bo treba na tem območju zaradi prehoda iz treh v en sam okraj organizirati zdravstveno-skrbne službe na precej širšem območju kot doslej. Zato, so poudarili, se bodo morale občine tesneje povezati med sabo, da bi ne trpela kakovost storitev. Obravnavali so tudi problem osebja, ki ga bodo morale nuditi posamezne občine.

CGIL: informacije o zadrugah

Sindikalna zveza CGIL obvesča zainteresirane, da deluje pri sindikatu javnih uslužbencev na sedežu CGIL v Drev. 24. maja 1 (tel. 33411) tudi informativna služba za člane in osebje ti. socialnih zadrug. Med drugim nudijo informacije o delovnih pogodbah, pravnih okvirih, statutih, pogodbah z javnimi upravami itd.

Smrtna nesreča v Ronkah

Na krizišču tik ob nadvozu državne ceste med Trzicem in letališčem se je včeraj ob 9. uri smrtno ponesrečil 79-letni Luigi Pozzato iz Ronk. Ul. dei Campi 13. Pripeljal se je s kolesom in zepljal čez državno cesto, ko je vanj silovito tresel težak motor yamaha 550, na katerem se je proti Trzicu peljal 30-letni živinozdravnik Ermanno Jaglitsch iz Trzica. Za nesrečnega Pozzata ni bilo več pomoči, motorist pa se zaradi lažjih poškodb zdravi v trziški bolnišnici.

GLASBA / KONCERT GLASBENE MATICE

Prijetna Klima za maloštevilne

Z zagrebškim kvartetom nastopil tudi pianist Alekdander Rojc

Godalni kvartet Klima iz Zagreba je predsinoci s kvalitetnim koncertom, na katerem je v drugem delu sodeloval kot solist tudi trziški pianist Aleksander Rojc, nastopil v Gorici v okviru koncertnih srečanj, ki jih Glasbena matica prireja v sodelovanju z goriskim Kulturnim domom. Odlični hrvaški kvartet se je predstavil s sporedom posvečenim 200-letnici Schubertovega rojstva. V prvem delu so izvajali Schubertov kvartet op. 125, v drugem skupaj z Rojcem pa kvintet v A

duru "Postrv". Edina negativna plat večera je bila razmeroma skromna udeležba občinstva, kar najbrž potrjuje ugotovitve o preobilni koncertni ponudbi v mestu, kjer ljubitelji glasbe sredi vsakovrstne ponudbe ne znajo vedno ovrednotiti kvalitetnejših nastopov.

Sezona GM in Kulturnega doma bo vsekakor ponudila se tri glasbena srečanja. Naslednje na vrsti bo 24. februarja, ko se bo predstavil harmonikar Corrado Rojac.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.10 »Ransom«. Mel Gibson.

VITTORIA 3 17.00-19.30-22.00 »Evita«. Madonna in Antonio Banderas.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Il ciclone«. L. Pieraccioni.

TRZIC
COMUNALE 18.00-20.30 »Luna e l'altra«. Maurizio Nichetti.

IZLETI

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE vabi 2. februarja na smučarski izlet z avtobusom v Bad Kleinkirchheim. Prijave: Magda Tomsic - tel. 882032 (popoldan-zvečer), Danjel Marusic - tel. 882631 (14.00-17.00) in Luca Pisk - tel. 882457 (ob uri obedov).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV prireja ob 6. do 20. aprila letovanje na Balearskih otokih (Palma de Mallorca). Cena za polet in poln penzijo je izredno ugodna. Prijave pri odbornikih in ob sredah na sedežu do 23. februarja.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV priredi ob dnevu žena 8. marca izlet v Portogruaro. Prijave do 23. februarja na sedežu in pri poverjenikih.

gospodarstvo in finance

BRUSELJ / OBISK FINANČNEGA MINISTRA GASPARIJA

Slovenski finančni sistem primerljiv z Evropsko unijo

Po dveh od štirih pokazateljev Slovenija že izpolnjuje pogoje za »evro«

BRUSELJ - Slovenski finančni minister Mitja Gaspari je v Bruslju na sestanku finančnih ministrov petnajstih držav članic Evropske unije in desetih pridruženih članic iz Srednje in Vzhodne Evrope predstavil sistem vladnih financ v Sloveniji, ki je po njegovih besedah od leta 1993 večinoma primerljiv z vladnimi finančnimi sistemi v državah EU. Gaspari, ki je bil uvodni govornik na sestanku strukturnega dialoga EU in pridruženih članic, je poudaril, da ima Slovenija zadnjih pet let uravnotežene javne finance, saj njen proračunski primanjkljaj ni nikoli presegel 0, 2 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP).

K uravnoteženim javnim financam v Sloveniji prispeva tudi dejstvo, da je splošna raven javnega dolga razmeroma nizka, saj je koenc leta 1995 znašal samo 28 odstotkov BDP. 11 odstotkov je zunanji dolga Slovenije, notranji dolg pa znaša 17 odstotkov BDP, je povedal Gaspari in pojasnil, da je to bistveno manj od povprečja držav članic Evropske unije. Iz tega razloga stroški za servisiranje javnega dolga v zadnjih petih letih niso bistveno obremenjevali vladnih izdatkov: po okvirnih podatkih naj bi placilo obresti lani znašalo 1, 2 odstotka BDP.

Minister je na sestanku predstavil glavne težave, s katerimi se srečuje Slovenija na finančnem področju. Ocenil je, da te niso pretežno makroekonomske, saj Slovenija nima visokega javnega dolga, ampak bolj strukturne narave, zlasti na področju javne uprave, kjer bi bilo treba zaostriati dohodkovno politiko. Druga večja težava je pokojninski sistem, kjer bi odlaganje reforme po ministri ocenili lahko porušilo dosežke zadnjih petih let. Tretja težava pa je sistem

različnih socialnih pomoči, od nadomestil za brezposelnost do otroških dodatkov, ki se v Sloveniji sirijo, kar se drugod v Evropi ne dogaja. Tukaj bi bilo treba pomoč preusmeriti na socialne skupine, ki ta sredstva resnično potrebujejo za reševanje socialnih težav, ne pa je nuditi vsem, torej tudi tistim, ki tako pomoč porabijo za potrošnjo.

Cetno težavno področje je državna pomoč oziroma različne oblike subvencij in transferov, kjer se država namesto prilagajanja odloča za financiranje, na primer pri železnicah ali industriji. Prava rešitev za to vprašanje bo po ministri oceniti sele lastninjenje javnega sektorja, ki bo omogočilo primerno preobrazbo kapitala, kot možno področje lastninjenja javnega sektorja pa je Gaspari omenil energetiko.

Minister je nacer tudi vprašanje vlaganj v javno infrastrukturo, konkretno promet in zveze. Ta vlaganja v Sloveniji izgubljajo na tezi, saj so lani znašala samo 10 odstotkov proračuna oziroma 2, 5 odstotka BDP, kar je manj kot pred dvema letoma. V primerjavi s tem so druge postavke javnih financ previsoke, zlasti plače v javnem sektorju in pokojnine, ki naj bi letos zahtevale več kot 3 odstotke BDP, lani pa 2, 5 odstotka BDP, kar je po ministri besedah nevdružno.

Minister Gaspari, ki ga na obisku v Bruslju spremlja državni sekretar za proračun Andrej Engelmann, se je sestal s komisarjem za finančno in gospodarsko politiko Yvesom-Thibaultom de Silguyem in direktorjem glavne direktije Evropske komisije za finančno in gospodarsko politiko Giovannijem Ravassijem. Govora je bilo predvsem o tem, kako bi Slovenija

lahko izkoristila tehnično pomoč Evropske komisije za priprave na področju gospodarske in denarne unije (EMU). Gaspari je ocenil, da je za Slovenijo koristno, če se sedaj začne s pripravi na tem področju, ne glede na to, kdaj bi vstopila v denarno unijo. Glede te možnosti je minister izrazil previd-

nost, saj Slovenija zdaj od starih pogojev EMU izpolnjuje dva (proračunski primanjkljaj in javni dolg), pri ostalih dveh (inflacija, obrestne mere) pa je po njegovih besedah se precej dalec. Minister je tudi ocenil, da sedanje gospodarske razmere v Sloveniji ne kažejo, da bi hitenje v denarno unijo prinasalo

prednosti. Bolj zanimiv je novi sistem navzkrižnih tečajev, ki ga oblikuje EU, je ocenil minister in predstavlja tudi pobudo Mednarodnega denarnega sklada (IMF) za vključitev Slovenije v kontrolirano drsenje tečaja, ki pa ne ustreza niti finančnemu ministru niti Banki Slovenije.

DAVKI / LETNO POROČILO USTANOVE EURISPES

Italijani še vedno veliki utajevalci

Največ jih je na Jugu, na Severu pa število narašča - 9.000 popolnih utajevalcev

RIM - Južna Italija je se vedno paradiz davčnih utajevalcev, vendar si utaje močno utirajo pot tudi na Severu. Podatki, ki so zelo zaskrbljujoči, izdajajo iz letnega pregleda »Rapporto Italia 97«, ki ga pripravlja ustanova Eurispes in ga bodo uradno predstavili 7. februarja. V pregledu o davčnih utajah so navedene dejavnosti, ki jih je finančna straža opravila v zadnjih treh letih, ko so stražniki odkrili kar 9.000 popolnih utajevalcev, torej ljudi, ki sploh niso plačevali nobenih davkov. Za dodatnih 5.000 oseb pa so ugotovili, da so plačevale le neznamenit del davkov, ki bi jih sicer morale plačevati, ali

pa nekaj let niso plačevali nicesar. Iz statističnih podatkov kot rečeno izhaja, da je več utajevalcev na Jugu kot na Severu, čeprav odstotek rahlo upada: leta 1994 je bilo v Južni Italiji 41, 8% vseh utajevalcev, leto kasneje 37, 5%, lansko leto pa 37, 8%. Največ popolnih utajevalcev so odkrili v Kampaniji (449), sledita pa ji Sicilija (388) in Lombardija (319).

Obenem pa narašča število utajevalcev tudi na severu, v se večji meri pa naraščajo utajene vsote. Leta 1994 so tako v severni Italiji odkrili za nekaj več kot 2 tisoč milijard lir utaj, lansko leto pa za celih 4.681 milijard lir. Svojevstven pa je

primer Veneta, kjer je število utaj naraslo od 5, 12 % na 14, 08%, da o Piemontu sploh ne govorimo: leta 1994 4, 93 %, lansko leto pa 22, 85 %.

Med kategorijami, pri katerih so finančni stražniki odkrili največ utaj, so mehaniki in gradbeniki. Majhna podjetja so večji utajevalci od velikih podjetij, delniške družbe so utajile manj kot družbe z omejenim jamstvom.

Kar pa zadeva način utaj so na prvem mestu se vedno neprijavljene ekonomske dejavnosti, sledijo pa previsoki odbitki za zasebne stroške, ki jih utajevalci vpisejo kot reprezentancne stroške.

DRŽAVNI DOLG

Vsak dan se država zadolži za dodatnih 350 milijard lir

RIM - Dolg italijanskega državnega sektorja je po podatkih za oktober 1996 prvič presegel 2 milijona 200 tisoč milijard lir. Ta dolg mesečno narašča za več kot 20 tisoč milijard lir, kar pomeni, da je ob koncu leta 1996 zagotovo presegel 2 milijona 220 tisoč milijard lir.

Ce pregledamo celoletne podatke, bomo ugotovili, da se je država v obdobju od oktobra 1995 do oktobra 1996 zadolžila dnevno za dodatnih 350 milijard lir.

Ce pa zgoraj omenjene podatke razširimo na ves javni sektor, bomo ugotovili, da dolg znaša že 2 milijona 291.623 milijard lir. Ti podatki zadevajo september lanskega leta.

Objava teh statističnih podatkov je vzbudila veliko zaskrbljenost, saj številke ne potrjujejo sicer optimističnih stališč in ocen o perspektivah italijanskega finančnega sistema.

PODATKI BANKE ITALIJE

Italijanski bančni sistem v čedalje večjih težavah

RIM - Italijanski bančni sistem je v oktobru lanskega leta zabeležil negativni rekord: kot je razvidno iz statističnega biltena, ki ga izdaja Banka Italije, so dvomljivi krediti oktobra presegli 120 tisoč milijard lir, kar je celih 13, 3 odstotka več kot leto prej. V enem samem letu so tako težko vnoveljni krediti narasli za celih 14.117 milijard lir.

Slabost italijanskega bančnega sistema pa je razvidna tudi iz upadanja zaupanja v banke; kratkoročna in srednjeročna kreditna pisma so namreč upadle za celih 32.000 milijard lir in so tako v oktobru znašale samo 286.458 milijard lir. Zanimivo pa je, da je v istem času naraslo povpraševanje po obveznicah, ki jih izdajajo banke, in to za celih 19, 5 odstotka.

NOVA GORICA

Na Goriškem priprave za uresničitev projektov GZP

NOVA GORICA - Na Goriškem se bodo v naslednjih mesecih pripravljali na uresničitev projektne naloge Centra za mednarodne poslovne povezave. Na območju Gospodarske zbornice za severno Primorsko (GZP) pa je pravkar začel delovati lokalni urad programa Phare za Slovenijo. Ze v le-

tu 1998 naj bi začel delovati tudi tehnološki park za Goriško. Da bi to lahko pravocasnouresničili, bodo skušali najprimernejši projekt in lokacijo zanj zagotoviti se v prvi polovici tega leta.

Nedavno sestali upravni odbor Gospodarske zbornice za severno Primorsko je sprejel se nekatere sklepe in program letosnjih dejavnosti. Zbornica nadaljuje pogovore z zainteresiranimi podjetji in carinskimi službo v zvezi s sprotnim seznanjanjem s carinskimi novostmi, ki so stopile v veljavo z novim letom. Pri tem so ustanovili več strokovnih komisij za pomembnejša področja gospodarstva, ki bodo obravnavale tekoče aktualne zadeve in pripravljale predloge v tej smeri.

Na podlagi dogovora med GZ Slovenije in Združenjem trgovskih zbornic dezele Furlanije Julijske krajine, bo sodelovala v vseh mešanih komisijah in delovnih skupinah, ki bodo pripravile tla za sodelovanje gospodarstev obeh držav.

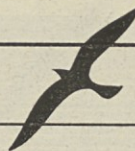
Za to regijo je cezmejno sodelovanje zelo pomembno, kot tudi izmenjave izkušenj in poslovnih informacij pri poteku nadgradnje obmejne blagovne menjave, ki sledi Goriskemu in Trzaskemu sporazumu ter uresničevanju Osimskega sporazuma, ki zajema tudi gospodarstvo. Morda se bo tu premaknilo po udeležbi na Expomegu v Gorici, na turistično-sportnem sejmu v Vidmu, Gast 97 v Celovcu in vzorčnem sejmu v Pordeonu. GZP bo usklajevala tudi nastop podjetij na sejmih, predstavitev, slovenskih dnevih in drugih promocijskih prireditvah v organizaciji GZS. Tudi letos namerava organizirati meddržavno poslovno konferenco slovenskih in tujih podjetij.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	28. JANUAR 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1589,00	1634,00
	nemška marka	962,00	982,00
	funt sterling	2567,00	2622,00
	švicarski frank	1105,00	1135,00
	belgijski frank	46,16	48,16
	francoski frank	283,00	293,00
	danska krona	250,00	260,00
	norveška krona	241,00	251,00
	švedska krona	214,00	224,00
	kanadski dolar	1175,00	1215,00
	portugalski eskudo	9,21	10,11
	nizozemski gulden	850,00	875,00
	avstrijski šiling	135,76	140,26
	španska pezeta	11,04	12,14
	grška dragma	5,91	6,71
	irski sterling	2516,00	2596,00
	japonski jen	12,85	13,75
	avstralski dolar	1192,00	1262,00
	madžarski florint	8,75	11,50
	hrvaška kuna	230,00	280,00
	slovenski tolar	10,60	11,10

KMEČKA BANKA - GORICA		
28. JANUAR 1997	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1593,00	1623,00
nemška marka	964,00	982,00
francoski frank	283,00	293,00
nizozemski gulden	851,00	876,00
belgijski frank	46,35	48,15
funt sterling	2551,00	2631,00
irski sterling	2513,00	2608,00
danska krona	251,00	261,00
grška dragma	6,02	6,62
kanadski dolar	1177,00	1212,00
švicarski frank	1107,00	1132,00
avstrijski šiling	135,85	140,35
slovenski tolar	10,70	11,10

MILANSKI DEVIZNI TRG	
28. JANUAR 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1614,340
EKU	1895,560
nemška marka	977,030
francoski frank	289,670
funt sterling	2596,180
nizozemski gulden	869,650
belgijski frank	47,380
španska pezeta	11,589
danska krona	256,160
irski funt	2561,960
grška dragma	6,234
portugalski eskudo	9,754
kanadski dolar	1200,700
japonski jen	13,378
švicarski frank	1128,440
avstrijski šiling	138,870
norveška krona	245,790
švedska krona	221,650
finska marka	330,130

MILANSKI BORZNI TRG					
28. JANUAR 1997	INDEKS MIB-30: +0,83 %				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	12.373	-0,37	Mediolanum	16.110	-1,32
Bca di Roma	3.266	-2,03	Montedison	1.296	-1,36
Bca Fideuram	4.543	+2,27	Olivetti	633	-7,69
Benetton	21.193	+0,79	Parmalat	2.683	-2,40
Comit	3.266	-2,03	Pirelli Spa	3.556	-0,50
Credit	2.278	-0,69	Ras	15.743	-0,53
Edison	10.436	+0,37	Rolo	17.520	+0,02
Fiat	5.253	-2,28	Saipem	8.137	+0,30
Gemina	929	-0,52	San Paolo To	11.078	-2,72
Generali	33.220	-0,90	Sirti	11.334	-0,47
Imi	16.428	+0,10	Stet	7.713	-1,28
Ina	2.207	-0,80	TIM	4.789	+0,84
Italgas	6.707	-0,38	Telecom Ita	4.602	+0,04
La Fondiaria	7.053	-1,93			
Mediaset	7.450	-1,28			
Mediobanca	10.726	-2,40			

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Jutri, 30. t.m., ob 20.30 gostuje Mest-ske Divadlo iz Brna z glasbeno kome-dijo »West Side Story«.

SSG - V nedeljo, 2. februarja, ob 16. uri ponovitev Kobalove komedije »Afrika ali na svoji zemlji«.

SSG gostuje s predstavo »Mein Kampf« jutri, 30. t.m., v petek, 31. t.m., in v soboto, 1. februarja, ob 20. uri v Novi Gorici.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich Opera in baletna sezona 1996/97

Danes, 29. t. m., ob 20. uri (red E) upri-zoritev Mozartove opere »Cudežna piščal« (Il flauto magico).

Ponovitve: jutri, 30. t.m., ob 20. uri (red H), v soboto 1. februarja, ob 20. uri (red L), v nedeljo 2. februarja, ob 16. uri (red D).

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvo-rane Tripcovich - urnik: 9-12, 16-19.

Gledališče Rossetti
Gledališka sezona 1996/97

Od 6. do 16. februarja bo Stalno gleda-lišče F-Jk predstavilo Sofoklejevo delo »Edipo a Colono« v režiji Antonia Ca-lende. Nastopata Roberto Herlitzka in Piera Degli Espositi. V abonmaju: odrezek st. 3

Gledališče Cristallo
Danes, 29. t.m., ob 20.30 »Master class con Maria Callas« Terenceja McNal-lyja v postavitvi Gledališča Eliseo.

Rezija Patrick Guinand. Nastopa Ros-sella Falk.

Danes, 29. t.m., ob 18. uri v sklopu ciklusa »I Mercoledì della Contrada«, srečanje z igralko Rossello Falk. Vstop prost.

V sredo, 5. februarja, ob 20.30 »Siddharta. Il giovane falco« v režiji Gabbrisa Ferrarija. Glasba Carlo Moser.

Povem ti pravljico: V nedeljo, 2. fe-bruarja, ob 11.00: »Un viaggio illustra-to« - Predstavila se bo skupina »Teatro di Piazza e d'Occasione« iz Prata.

OPČINE

Prosvetni dom

V torek, 4. februarja, ob 20.30 Boris Kobal in Sergej Verč »Ko satira ob-molkne«. Ob 20-letnici razpusta Slo-venskega amaterskega gledališča v Tr-stu bo predstavljeno prepovedano gle-dališko besedilo »Pappen story« (1975). Sodelujejo Milica Kravos, Ivan Verč in Ravel Kodrič. Vstop z vabili, ki jih dobite v Prosvetnem domu, na Sta-dionu 1. maj, na ZSKBD in pri organi-zatorjih večera.

GRADEŽ

Auditorium »Biagio Marin«

V petek, 31. t.m., in v soboto, 1. fe-bruarja, ob 20.45 bo na sporedu pred-stava »L'ultimo Lion« Giovannija Mar-chesana. Nastopajo: Giglio Boemo, Ma-ri Delconte, Mimmo Lo Vecchio, Sara Polo.

PLIBERK

Farna dvorana: v petek, 31. t. m., ob 19.30 koncert v cast Milke Hartman in pionirjem zbora »Kralj Matjaz« z naslovom »Domaca pesem jim bo vedno pela«.

ŽELEZNA KAPLA

V farni dvorani - SPD »Zarja« in »V. Po-lansek«: v petek, 31. t.m., ob 19.30 Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku pod ge-slom »Vse je pesem«.

MILJE

Gledališče G. Verdi - Koncertna sezona 1997

V nedeljo, 16. februarja, ob 16.30 koncert Pihalnega orkestra F-JK.

GORICA

SCGV Emil Komel

Koncertna sezona 1996/97

V soboto, 16. februarja, ob 20.30 in v ne-deljo, 17. februarja, ob 17. uri »Gorenjski slavček« A. Foersterja v izvedbi opere in baleta SNG v Ljubljani.

Merkù. Razstava bo odprta do 12. fe-bruarja

Goriški grad: v zaporu in v dvoranah Goriškega gradu bo do 30. t.m. na ogled razstava »Il castello incantato«, posveče-na lutkam skupine I Piccoli di Podrecca.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija pri Joklnu

Na ogled je razstava akvarelov dr. Petra Gstettnerja.

Deželna galerija: Do 2. februarja je na ogled razstava najnovejših del koroskega slikarja Petra Krawagna.

Mestna galerija: do 9. februarja je na ogled razstava Giorgia Morandija.

Bank Austria - (Lidmanskgyasse): na ogled je razstava mozaikov Franza Kaple-niga.

Galerija Carinthia: do februarja je na ogled razstava Oliver Debrè.

Galerija Freund: do 1. februarja je na ogled razstava Slikarstvo in grafika.

LIBUČE

Galerija Falke: na ogled razstava del Gu-stava Januša in Gustava Gnamusa.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K & K Center: Razstava del Draga Druskovica.

DUNAJ

Klub Slovenskih studentk in studentov: na ogled je razstava Kristijana Schellan-dra »Slike vmes«.

ROŽEK

Galerija Sikoronja: do konca januarja je na ogled razstava grafik in skulptur »Dia-log«.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana

G. Feydeau: **BOLHA V USESU** ali **KAPLJA CEZ ROB**, komedija.

Danes, 29. januarja, ob 19.30, IZVEN (KONTO).

D. Jovanović: **ANTIGONA**.

Jutri, 30. januarja, ob 19.30, IZVEN (KONTO).

W. Shakespeare: **HAMLET**.

Sobota, 1. februarja, ob 19. uri, IZVEN (KONTO).

MALA DRAMA

D. Mamet: **OLEANNA**

Danes, 29. januarja, ob 20. uri, IZVEN (KONTO)

J. Osborne: **OZRI SE V GNEVU**

Petek, 31. januarja, ob 19. uri, IZVEN (KONTO).

SNG

OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

A. Foerster: **GORENJSKI SLAVČEK**

Dirigent Marko Gaspersic.

Petek, 31. januarja, ob 15. uri, razprodano.

Ponedeljek, 3. februarja, ob 15. uri, razprodano.

PREMIERA celovečernega baleta:

GEORGE GERSHWIN

Jutri, 30. januarja, ob 20. uri, razprodano!

Ponovitve 1.2. abonma Sobota,

4.2. abonma Torek, 6.2. abonma

Cetrtek, 12.2. abonma Sreda,

5. 3. abonma SOU (vsi ob 19.30), ter 21.3. abonma Petek, ob 16.30.

NASLEDNJA PREMIERA:

Giacomo Puccini: **LA BOHEME**

27. februarja, ob 20. uri, razprodano.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11, Ljubljana

Waechter - Dekleva: **KLOVNI**

Rezija Eduard Miler.

Jutri, 30. januarja, ob 19. uri.

Gostovanje v Kulturnem domu Sevnica.

Emil Filipčič: **VESELJA DOM**

Rezija Nick Upper.

Jutri, 30. januarja, ob 19.30. (izven)

Bertolt Brecht: **GALILEO GALILEI**

Petek, 31. januarja, ob 21.30.

Sobota, 1. februarja, ob 19.30.

Ponedeljek, 3. februarja, ob 21.30.

Cetrtek, 6. februarja, ob 21.30.

Predstava v veliki čitalnici NUK-a.

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO, Čopova 14

K. Elyot: **NOC S SASHO**

PREDPREMIERA:

Danes, 29. januarja, ob 19.30,

za abonma MLADINSKI 2 in izven.

PREMIERA:

Jutri, 30. januarja, ob 19.30.

T. Partlič:

POLITIKA, BOLEZEN MOJA

Petek, 31. januarja, ob 19.30,

za izven in konto (razprodano).

MALA SCENA

J. Anouilh: **ORKESTER**, diplomatska predstava studentov AGRFT.

Danes, 29. januarja, ob 22. uri.

Jutri, 30. januarja, ob 22. uri.

NAPOVEDUJEMO:

Singer - Sokolović:

NORCI IZ HELMA

Sreda, 5. februarja, ob 22. uri,

za izven in konto.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANA,

Krekov trg 2

VELIKI ODER

R. Dahl - A. Tkačev: **VELIKANSKI**

DOBRODUSNI VELIKAN

Sobota, 1. februarja, ob 10. in 17. uri.

PUSTNO RAJANJE ZA NAJMLAJSE

Sobota, 8. februarja, ob 16. uri.

Nedelja, 9. februarja, ob 16. uri.

Torek, 11. februarja, ob 17. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Rotovski trg 2

Jan Malik: **ŽOGICA MAROGICA**,

Nedelja, 2. februarja, ob 11. uri,

za otroke od tri leta dalje.

Franjo Francic:

PRAVLJICE, KJE STE,

za otroke od tri leta dalje.

Nedelja, 9. februarja, ob 11. uri,

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Glavni trg 6

Matjaz Kmecl: **TRUBAR**.

Za danes napovedana PREMIERA za-

radi boleznj odpade!

Ray Cooney:

TO IMAMO V DRUŽINI,

Jutri, 30. januarja, ob 19.30,

za IZVEN in konto.

Jean Genet: **SLUZKINJI**,

Petek, 31. januarja, ob 19.30,

za abonma RUMENI, IZVEN in konto.

Tone Partljic:

GOSPA POSLANCEVA,

Sobota, 1. februarja, ob 19.30,

za abonma SOBOTA 1. in konto.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

LJUBLJANA

Krekov trg 2

PREMIERA: **AMERISKI BLUES**

Sobota, 1. februarja, ob 19.30,

abonma red PREMIERSKI in IZVEN.

KOROŠKA

TINJE

Dom Sodalitas: jutri, 30. t. m., ob 9. uri pre-davanje »Sodobno kmetijstvo ob izzivu EU«.

CELOVEC

Modestov dom: jutri, 30. t. m., ob 19. uri občni zbor Jakob Petelin Gallus.

BOROVLJE

Pri Cingelcu na Trati: v petek, 31. t. m., ob 10. uri otroška igrca »Zaklad kapitana Ahaca«.

GLASBA

TRST

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 3. februarja, koncert dua Baldini (violina in klavir). Na sporedu sonati Carla Augusta Nielsena in Edvar-da Griega.

Gledališča Rossetti

V petek, 31. t. m., ob 21.00 - KONCERT kantavtorja Paola Conte. Popust za abo-nente. Predprodaja vstopnic je v teku.

V soboto, 15. marca, bo nastopil Lucio Dalla in 26. marca pa Francesco De Gre-gori.

RAZSTAVE

TRST

Občinska galerija - Trg Unità: do 9. mar-ca je na ogled razstava z naslovom »Bar-ve in glasba«, na kateri so razstavljene kolekcije slik mestnih muzejev zgodovine in umetnosti in mestnega muzeja C. Schmidl.

Miramar - Skulptura v parku: na ogled razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trz. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod podkrovi-teljstvom trzaskе občine, pokrajine in dezele FJK.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti: do 16. februarja je na ogled razstava o umetniku Carlu Sbisà. Danes, 26. t. m., ob 11. uri voden obisk z dr. Sus-sanno Gregorat.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 15. februarja razstavljajo Tristano di Ro-bilant, Tullio De Gennaro in Marzia Gan-dini.Urnik: od 11.00-13.00 ter od 16.30-20.00, ob ponedeljkih in praznikih zapr-to.

Gledališče Rossetti: do 16. februarja je na ogled razstava »Tra le righe« slikarja Cira Galla.

Turistična ustanova (Ul. San Nicolò, 20): do 11. februarja na ogled je razstava ikon Annamarije De Pra Temperini. Ur-nik: vsak dan od 9.00 do 19.00, v soboto od 9.00 do 13.00. Ob nedeljah in praz-nikih zaprto.

GORICA

Katoliška knjigarna - Ars Galerija (Travnik 25): na ogled je razstava Jasne

CANKARJEV DOM

GLASBA

Danes, 29. januarja,

ob 20. uri:

ZLATI ABONMA:

THE ACADEMY OF

ANCIENT MUSIC.

Dirigent Christopher

Hogwood; solist Robert

Levin, klavir.

Program: J. Haydn,

W. A. Mozart. (GD)

Nedelja, 2. februarja,

ob 12. uri: **Ko za trenu-**

tek tudi Ljubljana po-

stane glasbena prestol-

nica Evrope, se zgodi

SLAVNOSTNI KON-

CERT OB 200-LETNICI

SCHUBERTOVEGA

ROJSTVA.

Marko Fink, bas; Natasa

Valant, klavir. Program:

F. Schubert, Labodji

spev (pesemski ciklus)

(Dvorana Slovenske fil-

harmonije)

GLEDALIŠČE

Petek, 31. januarja,

ob 22. uri:

NOSTALGICNA KOME-

DIJA - lahkotna in sa-

moironična, polna ra-

doživnega plesa in petja.

Rezija Jasa Jamnik;

igrajo, plešejo in pojejo:

Polona Vetrh, Ljerka

Belak, Zvonimir Hribar

in Marko Okorn; Plešejo

plesalci skupine Mojce

Horvat. (LD, 1500 SIT)

Sreda, 12. februarja

(gledališki in plesni

abonma ter izven), in cetrtek, 13. (izven), ob 20. uri ter petek, 14., ob 18. uri (razprodano): **DV8: BOUND TOP PLEASE Svetovna predpremie-ra!** (LD); Gostovanje je omogočil Britanski svet.

RAZSTAVE

Do 31. januarja:

ARHITEKT

SMUČANJE

Danes drugi moški super-G

Ghedina juriša na zmago

LAAX - Pred nastopom na svetovnem prvenstvu čaka udeležence »belega cirkusa« se nekaj tekem za svetovni pokal. Danes bo v švicarskem Laaxu (ob 12.30) drugi moški superveleslalom letošnje sezone. V istem kraju bo soboto ženski smuk, ki bo v povezavi z nedeljskim slalom stel tudi za kombinacijske točke. Za mnoge smučarje in smučarke bo to zadnja priložnost, da si zagotovijo mesto v reprezentanci. Italijan Kristian Ghedina, ki je presenetil s serijo odličnih rezultatov v smuku, napoveduje svojo prvo superveleslalomsko zmago, Alessandro Fattori pa pravi, da bo tvegaval vse, da doseže uvrstitev reprezentanco za Sestriere.

KOŠARKA / PRVENSTVO NBA

Rekordna zmaga Miamijs nad Phoenix Suns

Danilovič v 19 minutah dosegel 18 točk - Najboljši Hardaway (21)

Košarkarji Miami Heat so v severnoameriški poklicni košarkarski ligi z rekordnim metom v letošnji sezoni NBA premagali Phoenix Suns s 125:97. To je bila prva zmaga Miamijs v domači dvorani v dvoboju s Phoenixom, odkar se je klub iz Kalifornije leta 1988 pridružil NBA.

Košarkarji Phoenixa so doživeli najhujši poraz v letošnji sezoni, ceprav so imeli 50 odstotni met. Domáci so bili skoraj nezgresljivi. Zadelo so 48 od 76 poskusov, od tega 13 od 20 za tri točke. S 63, 2 odstotki so postavili rekord kluba ter rekord letošnje sezone v NBA. Doslej je bila po uspešnosti metov na celu in-

diana (v Vancouverju 4. decembra 61, 3 %). Tim Hardaway je v 23. minutah ob desetih podajah zadel 21 točk in bil najboljši strelec Miamijs. Točko manj je dosegel Alonzo Mourning, po 18 pa sta jih nanizala Crotty in jugoslovanski reprezentant Danilovič (met iz igre 7:10). Slednji je igral le 19 minut in zadel dve trojki.

V San Joseju je mostvo Golden State Warriors premagalo Vancouver Grizzlies s 122:97 in se tej kanadski ekipi oddolžilo za najhujši poraz v sezoni, ki ga je s 14 točkami razlike doživelo na začetku tega meseca. Blestela sta Latrell Sprewell z 11 podajami in 33 točkami (met iz

Loren Meyer (Phoenix Suns, levo) in John Crotten (Miami, desno) v boju za žogo (Telefoto AP)

igre 10:16 in 11:11 prosti meti) ter Joe Smith, ki je dosegel 30 točk in 12 skokov. Na drugi strani je bil najboljši Shareef Abdur Rahim (23 točk, 8 skokov). Grizlijem niti zamenjava trenerja, Briana Win-

tersa je nadomestil glavni manager kluba Stue Jackson, ne poma-ga. Jackson je izgubil obe tekmi, odkar je sedel na trenersko klopo, kanadska vrsta pa je v zadnjih enajstih tekmah le enkrat zmagala.

ODBOJKA / PREDSTAVITEV

Selektor Beбето snubi Velascovo »staro gardo«

Bernardi in Tofoli še »azzurra«?

RIM - Novi selektor italijanske odbojarske reprezentance, Brazilc Paulo Roberto De Freitas Beбето, bo skušal v naslednjih petih dneh spet obnoviti cikel, ki se je z njegovim predhodnikom Juliom Velascom končal na olimpijskih igrah v Atlanti. Na včerajšnji uradni predstavitvi je namreč Beбето izjavil, da se bo do sobote, ko se bo vrnil v Brazilijo, kjer bo do konca marca zaposlen v prvenstvu s svojim klubom Olympikus iz Campinas, pogovarjal z vsemi dosedanjimi »azzurri« s ciljem, da tudi starejše med njimi prepriča, naj se ne odpovejo reprezentancnemu dresu.

»Do zdaj sem se pogovarjal samo s Papijem, vendar želim osebno kontaktirati vse igralce,« je dejal Beбето. Do konca tedna mora Beбето sestaviti seznam 18 kandidatov za nastop v svetovni ligi (world league), na evropskem prvenstvu in kvalifikacijah za svetovno prvenstvo. »V mislih imam 25 igralcev,« je dejal Beбето. Nobena skrivnost ni, da novi selektor razmišlja o povratku v reprezentanco Bernardija in Tofolija, ceprav sta po Atlanti oba sporočila, da se reprezentanci odpovedujeta. Slišja pa se tudi, da se bo Beбето srečal celo z Andreo Lucchetto, ki ni nikoli skrival svojega nezadovoljstva, ko ga je Velasco izločil iz tabora »azzurrov«.

Za opredelitvijo za »staro gardo« se brzkone skriva tudi nepoznavanje razmer v italijanskem prvenstvu. »Novih igralcev ne poznam,« je priznal Beбето, a tudi dodal: »Starost ni hendikep. Poljaki, ki so zmagali na olimpijskih igrah v Montrealu leta 1976, so bili povprečno stari trideset let,« je poudaril brazilski strokovnjak. Primerjave z Velascom se ne boji. Cudi se, da ga obravnavajo kot novince. »S Parno sem dvakrat osvojil italijanski naslov. Treniral sem tudi v Braziliji. Zame to ni prvi izpit,« je odvrnil 47-letni Beбето, ki je bil deset let brazilski reprezentant, trikrat brazilski klubski prvak in trener reprezentance, ki je osvojila srebrno medaljo na olimpijskih igrah v Los Angelesu in na svetovnem prvenstvu v Argentini.

»Ko mi je predsednik federacije Magri ponudil mesto selektorja, sem bil sokiran. Nisem si pričakoval, da se bom vrnil v Italijo. To je zame največji iziziv v karieri.« Beбето ni proti stalnim spremembam pravil igre, saj meni, da mednarodna zveza ravna prav, ko skuša odbojko prilagoditi televizijskim potrebam. »Ko sem bil v ZDA, smo igrali sete do dvanajste točke. Ni bilo slabo,« je dejal.

Beбето se ni podpisal pogodbe. »Od nas je zahteval 350 tisoč dolarjev, ponudili smo mu jih 300 tisoč. Stalisci bomo skušali približati,« je dejal Magri, ki je na vprašanje, čemu spet tujec za krmilom reprezentance, diplomatsko odgovoril: »Nasi trenerji so prezaposleni v klubih. Nismo jih hoteli motiti. Jih pa zelo cenim. Največ zaslug za uspehe reprezentance imajo prav oni.«

KOŠARKA / DANES V KVALIFIKACIJAH ZA EP

Slovenija okrnjena s Finsko

S poškodbami se otepa tudi Italija, ki jutri igra s Češko

HELSINKI - Slovenski košarkarji bodo danes v Helsinkih odigrali deveto kvalifikacijsko srečanje za nastop na evropskem prvenstvu, ki bo do 24. junija do 6. julija v Spaniji. Slovenija si je nastop na EP praktično že zagotovila, toda zato ne bo tekma s Finci prav nič lahka. To pa predvsem zaradi poškodb, ki tarejo slovenske reprezentante. Že prej poškodovan Alibegović, Kraljević, Duscaku in Danevu sta se pridružila še Tusek (stopalo) in Milic (koleno). Tusek sploh ne bo sel na pot, razveseljivo pa je, da bo kljub poškodbam zaigral Zdovc. Tudi Marko Milic bi moral biti do tekme nared, tako da položaj kljub vsemu ni tako kritičen. Z zmago bi si Slovenija tudi matematično zagotovila pot v Spanijo.

Glede Finske je podatkov bolj malo. Slovenski reprezentanti so si ogledali

posnetek srečanja med Italijo in Finsko, kjer pa ni igral najboljši finski igralec Mötölä, ki igra v NBA za Utah Jazz.

V prvi tekmi v Laskem je Slovenija premagala Finsko z 90:61.

Trener Urlep je za danasnjo tekmo izbral naslednjo deseterico: centri: Nestorović, Jurković, Jagodnik in Kunc; krili: Milic in Horvat; branilci: Trifunović, Gorenc, Thaler in Zdovc.

Danes se bosta v okviru C skupine pomerili še Makedonija in Madžarska, jutri pa bo Italija, ki je tudi matematično že na EP, gostila Češko. Dolgemu seznamu odsotnih igralcev (Myers, Pucka, Conti) se je pridružil včeraj tudi Esposito, ki ima vročino.

Vrstni red po 8. kolu: Italija 14, Slovenija 10, Madžarska 8, Finska in Makedonija 6, Češka 4.

NOGOMET / POLFINALE ITALIJANSKEGA POKALA

Drevi Inter - Napoli jutri Vicenza - Bologna

NEAPELJ - Na milanskem stadionu Meazza bo drevi (pricetek ob 20.45) prva polfinalna tekma za italijanski nogometni pokal med Interjem in Napoliem.

Trener Milančanov Roy Hodgson je tarca glasnih napadov navijancev, ki so nezadovoljni z rezultati. Angleški trener zagovarja svoje izbire in ne razmišlja, da bi Fresija postavil za libera, kot od njega mnogi zahtevajo. Danes skoraj gotovo ne bo mogel računati na Zanettija, zato bo igral veteran Bergomi. V napadu bosta igrala Branca in Zamorano.

»To je za nas najpomembnejša tekma letošnje sezone,« je dejal Napolijski trener Gigi Simoni. Zaradi diskvalifikacije Agliettija in Baldinija bo moral trener spremeniti standardno postavo, igrala

pa bosta tudi Beto in Belgijec Crasson. Prvenstveni poraz v Milanu je bil nezasluzen, saj nismo igrali slabše od Interja.

Inter je fizično močen, ima izvrstno zvezno vrsto, Djorkaeff pa je iz-

venserijski igralec, toda menim, da lahko dosežemo pozitiven rezultat,« je se dejal Simoni.

Druga polfinalista sta Vicenza in Bologna. Prvi njun medsebojni spopad bo jutri.

Udinese predstavil najnovejši okrepitev

VIDEM - Videmski prvotileg Udinese je javnosti predstavil najnovejši okrepitev, 21-letnega krilnega igralca za zvezo Tomasa Locatellija (prej Milan) in 24-letnega belgijskega branilca Regisa Genauxa, dosedanjega člana angleškega Coventryja. Locatelli ni skrival zadovoljstva, da je zapustil Milan. Vse kaže namreč, da se je ozračje v Milanovem taboru po Sacchijevem prihodu samo se poslabšalo. »Nekateri igralci niso pripravljeni sprejeti Sacchijevih metod,« je napol v zadregi priznal Locatelli, ki upa, da bo z Udinesejem dosegel uvrstitev v pokal UEFA. Genauxova pogodba z Udinesejem bo zapadla leta 2001. »Srečen sem, da lahko igram v tako lepem in zahtevnem prvenstvu,« je dejal Belgijec, ki ima za sabo dvajset nastop s svojo državno reprezentanco.

NOVICE

Krabbejeva lahko toži IAAF zaradi predolge prepovedi nastopov

NEUSS - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je umaknila pritožbo na odločitev nemškega sodišča v Muenchnu, ki je sprejelo odločitev, da lahko atletinja Katrin Krabbe, nekdanja svetovna prvakinja v sprintu, zahteva nadomestilo zaradi suspenza povezanega z uporabo nedovoljenih pozivil. Tiskovni predstavnik IAAF George Reiner je v Monte Carlu potrdil, da so umaknili pritožbo, vendar ni hotel izdati, ce potekajo pogajanja o izvensodni poravnavi s Krabbejevo. »Mi ji nismo pripravljeni izplačati nobene odškodnine. Mislimo, da bo zelo težko dokazala, da je v času prepovedi izgubila denar,« je dejal Reiner.

Nemška atletska zveza je leta 1992 Krabbejevi prepovedala vse nastope za obdobje enega leta, potem ko je slednja priznala, da je jemala zdravilo proti astmi, ki vsebuje prepovedano snov clenbuterol, vendar obenem zadržila, da ni vedela, da je zdravilo na seznamu prepovedanih pozivil. Bavarsko prizivno sodišče je 28. marca leta 1996 odločilo, da je Nemška atletska zveza ravnala pravilno in da jo Krabbejeva zato ne more tožiti. Isto sodišče pa je hkrati odločilo tudi, da IAAF ni imelo pravice Krabbejevi kazni podaljšati za več kot eno leto.

Zdaj ko je IAAF umaknila pritožbo na to odločitev, lahko Krabbejeva nadaljuje s svojo odškodninsko tožbo. Katrin Krabbe zahteva od IAAF 625.000 ameriških dolarjev kot nadomestilo za izgubljene dohodke v času suspenza. Odvetniki dvomijo, da ji bo sodišče priznalo pravico do odškodnine, ker so postale njene sponzorske pogodbe nične takoj ko je stopila v veljavo enoletna prepoved nemške atletske zveze. Odločitev muenchenskega sodišča je zadnja v seriji udarcev, ki jih dobiva IAAF v zvezi s svojo odločitvijo, da atletom, ki jih prvič ujamejo pri uživanju prepovedanih pozivil, skuša za 4 leta prepovedati nastop na tekmovanjih. Medtem ko je 4-letna prepoved IAAF se vedno v veljavi pa le-ta v zadnjem času dejansko izreka dveletne katni, kar je v skladu s priporočilom Mednarodnega olimpijskega komiteja.

Švedinji Haelldahl slalom za evropski pokal na Rogli

ROGLA - Švedinja Sandra Haelldahl je zmagovalka veleslaloma za evropski pokal na Rogli. Druga je bila njena rojakinja Martina Fjortkord, ki je po prvi vožnji vodila, tretja pa Norvežanka Merete Fjeldavlie, ki je dosegla najhitrejši čas druge vožnje. Od slovenskih tekmovalk se je med deseterico uvrstila le Katarina Breznik, ki je bila 8. Natasa Bokal je bila 13., Alenka Dovzan 16. in Tonka Brumen 30. Mojca Suhadolc in spela BraCun sta odstopili v prvi, spela Pretnar in Katja Koren pa v drugi vožnji. Korenova je bila po prvem teku 7.

V Kapfenbergu začetek 7. zimskih športnih iger Alpe-Jadran

KAPFENBERG - Na avstrijskem Stajerskem so se zacele 7. zimske igre Alpe-Jadran, na katerih nastopajo mladi športniki iz 18 regij 7 držav Srednje Evrope. Športniki tekmujejo v smučarskih tekih, skokih, hokeju, deskanju, slalomu in veleslalomu ter namiznem tenisu. Slovensko zastopstvo steje 53 športnikov in športnic, ze prvi dan pa je dobilo 3 medalje v smučarskih tekih.

Lewis slab v Sidneyju Umik junija v Houstonu

SYDNEY - Devetkratni olimpijski zmagovalec American Carl Lewis je napovedal, bo atletske pot zaključil junija v Houstonu. Na mitingu v Sydneyju je v ponedeljek delil sele sedmo mesto in v 72 urah prikazal dve blede predstavi. V Sydneyju je na 100 metrov tek 10, 56, v petek v Aucklandu na Novi Zelandiji pa je bil predzadnji (10, 76). V Sydneyju je slavil Avstralec Steve Brimacombe (10, 37).

Na turnirju ATP v Zagrebu brez presenečenj

ZAGREB - Marocan Karim Aalami je v 1. krogu ATP teniskega turnirja z nagradnim skladom 400.000 ameriških dolarjev v Zagrebu premagal Rusa Andreja Cesnokova s 7:6 (6), 1:6 in 6:1. Uspešen je bil tudi 3. nosilec Nizozemec Jan Siemerink, ki je ugnal Ceha Radomira Vaska s 6:3, 5:7 in 6:4.

Triestina prodal Seriolija

Triestina je včeraj odstopila Acirealeju 30-letnega napadalca Gianfranca Seriolija, ki v Trstu ni pokazal nicesar, ceprav je leta 1988 igral v A ligi z Atalanto, potem pa nadaljeval kariero pri Piacenzi, Monzi, Brescii in Alessandrii. Seriola je v 14 letih dosegel skoraj sto zadetkov.

ODBOJKA / POVRATNA TEKMA ZA ZVEZNI POKAL

Val zmagal s 3:1, naprej pa VBU

Videmčani so se v osmino finala uvrstili zaradi boljše razlike v točkah

Imsa Kmečka banka - VBU 3:1 (15:7, 15:12, 8:15, 15:6)

IMSA KMEČKA BANKA: Feri 9+14, Sulina 4+21, M. Cernic 5+5, Cola 7+12, Beltrame 7+15, S. Cernic 2+0, Florenin 3+5, Korsic 1+0, Marchesini 0+0, Manià, Buzzinelli, Radetti.

Servis (točke/napake): Imsa Kmečka banka 8/21, VBU 3/6; napake: Imsa Kmečka banka 11, VBU 13; blok: Imsa Kmečka banka 16, VBU 20.

V ponedeljek so valovci odigrali povratno tekmo tretjega kola zveznega pokala. Pred dvema tednoma so po medli predstavi izgubili proti VBU-ju (B1 liga) z rezultatom 3:1. Vse je bilo torej še odprto. Plavo-rdeči so na domačem igrišču tekmo začeli zbrano in suvereno osvojili prvi set. V drugem setu je Zamò poslal v polje Florenina namesto Mateja Cernica, ki je občutil bolečine v kolenu in je zato raje ostal na klopi. Valovci so spet visoko povedli 10:3, a ko so uvideli, da jim nasprotnik ni kos, so popustili. VBU se

je približal na dve točki razlike, a več ni zmozel. Zmaga s 3:0 je bila torej blizu, to pa je bil rezultat, ki bi Goricanom zagotovil uvrstitev v osmino finala. Tretji set v soboto so valovci začeli nezbrano in gostje so dosegli prednost 7:2. Goricani so izenačili pri sedmici, nato pa popustili in predali set. V četrtem so po hitrem postopku (kar sedem blokov centrov) osvojili set. V naslednjo fazo se je zaradi boljšega sestevka točk (pet točk več) vseeno uvrstil VBU.

Plavo-rdeči so v prvem, v začetku drugega in v četrtem setu pokazali dobro igranje, v tretjem pa se je ponovil isti black out kot v soboto v prvenstvu proti Isoli. Vsekakor so kljub temu posamezniki zadovoljili. Omenili bi predvsem odlično igranje Beltrameja, ki je dosegel kar 8 blokov. Pohvalo trenerja pa si je zaslužil tudi Korsic, ki je v zadnjih treh setih zamenjal Colo v drugi liniji, dosegel as in nekajkrat res izvrstno posegel tudi v obrambi. (A&D)

KOŠARKA / PROMOCIJSKA LIGA

Breg zamudil lepo priložnost za prvi točki

Po dobri igri zmanjkalo moči

Superbasket - Breg 72:62 (28:34)

BREG: Berdon 8 (pm 1:2, 2 točki 2:7, 3 točke 1:1), Pavlica 17 (2:3, 6:14, 1:2), Malalan 13 (1:2, 2:4, 2:3), Bandi (0:0, 0:3, 0:0), Schiulaz 2 (2:4, 0:4, 0:1), Mingot 2 (0:0, 1:2, 0:0), Barini 4 (2:3, 1:1, 0:0), De Guarrini 18 (8:12, 5:7, 0:0), Gobbo (0:0, 0:2, 0:0); SON 23.

Brezani so napravili enkratno priložnost, da pospravijo prvi par prvenstvenih točk. V prvem polcasu so zaigrali odlično v obrambi in po svojih možnostih se kar solidno v napadu. Niso dopustili nasprotnikom, da bi organizirali obrambo in so uspešno zaključevali protinapade.

V drugem polcasu pa jim je začelo vidno zmanjkovati moči. Nasprotniki so z grobo in umazano igro, ki jo je velikoduzno dovoljeval sodniški par,

najprej izenačili in nato povedli. Nase je izdala živčnost in takoj je bilo videti, da bo tudi tokrat poraz neizbežen. Sicer pa Brezani kljub porazom vidno napredujejo, predvsem v obrambi, vendar pa potrosijo pri tem ogromno fizične in mentalne energije, ki bi jima bili v napadu neobhodno potrebna. Odstotek pri metu za 2 točki (38%) to nedvomno potrjuje. (D.S.)

Ostali izidi 8. kola: Romanelli - Virtus 70:75, Petrolchimica - Skyscrapers 97:81, Bira Bora - Omnia 85:94, Scoglietto - Stella Azzurra bo 7:2. **Vrstni red:** Omnia Costruzioni 16, Scoglietto 12, The Duke Pub in Petrolchimica Adriatica 10, Bira Bora in Virtus 8, Skyscrapers 6, Civica Romanelli 4, Stella Azzurra 2, Breg 0. **Prihodnje kolo:** Breg - Petrolchimica Adriatica.

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA

Od naših ekip v 1. kolu uspešna Bor in Breg

Kontovelke so favoriziranemu S. Andreu nudile dober odpor

Virtus - Bor 0:3 (9:15, 11:15, 8:15)

BOR: Azman 6+5, M. Flego 7+9, I. Flego 7+4, Sadlowski 2+0, Rogelja, Bogatec 3+2, Macho 10+3, Boz 0+0, Milicevič, Sternad, Faimann, Virgiglio

V prvem kolu prvenstva prve divizije so borovke dosegle gladko zmago.

Tekma je bila v glavnem enosmerna, tako da ni bila zmaga pravzaprav nikoli pod vprašajem. Nekaj težav so plave imele samo na začetku tretjega seta, ko je Virtus zaradi nezbranih borovk povedel s 5:1. Plave so odločno reagirale in z delnim izidom 8:0 povedle 9:5, s tem pa je bilo tekme praktično konec.

Plave, ki v tem prvenstvu nastopajo s postavo mladink, ki pa so jo okrepile nekatere izkusenejše igralk, so pokazale zelo dobro igranje na mreži. Poznalo pa se je, da je bila to prva tekma, ki jo je ta postava odigrala skupaj, saj so imele borovke zaradi neuigranosti precej težav s sprejemom in obrambo.

Prepričani smo, da bodo plave zanesljivo zai-grale tudi v polju, ko jim neuigranost ne bo povzročala več težav. (T.G.)

Breg - Julia 3:2 (15:5, 15:8, 8:15, 13:15, 15:6)

BREG: Zeriali, Canziani, Laurica, Sturman, Sancin S., Pettiroso I., Glavina, Druzina, Rodela, Carboni.

Obe ekipi sta začeli dokaj predvidno. V prvem in drugem setu so domačinke uveljavile svojo igranje in osvojile oba seta. V tretjem setu so bile nasprotnice bolj prišebne, pomagale pa so jim tudi Brezanke, ki so naredile dosti napak pri sprejemu in servisu.

Nenavaden je bil četrti set. Brezanke so začele z dobrim napadom in obrambo in povedle 13:2, nakar pa so povsem popustile. Slab je bil se posebej sprejem.

V tie-breaku so bile Brezanke zopet zbrane, uveljavile so svojo igranje in z izredno serijo servisov Susane Sancin zaključile tekmo v svojo korist.

V kritičnih trenutkih je prišla do izraza odsotnost mlade podajnice Irine Pettiroso, ki se je poskušala v četrtem setu. (Lela)

Kontovel - Sant'Andrea 1:3 (11:15, 15:11, 1:15, 13:15)

KONTOVEL: Cernem, Bogatec, Sossa, J. in Milic, Svara, Stoka, Battigelli, Bukavec, Gollia.

Kontovelke so prvenstvo začela s porazom, a po dobrem nastopu. Razen kot v tretjem setu je bila tekma vseskozi izenačena, zanimiva in borbeno. Sant'Andrea, ki upa v napredovanje v D ligo, je zmagal predvsem zaradi večje izkušenosti svojih igralk, medtem ko so mlade Kontovelke v odločilnih trenutkih tekme mogoče premalo tvegale v napadu. Vsekakor pozitiven nastop, ki dobro obeta.

Ostali izid 1. kola: Computer Discount - Kiljoy 0:3 (3:15, 6:15, 9:15)

Vrstni red: Killjoy, Bor, Sant'Andrea in Breg 2, Julia, Kontovel, Virtus in Comp. Discount 0.

OTROŠKA TELOVADBA / DEJAVNOST JE SPET ZAŽIVELA OB SOBOTAH ZJUTRAJ

Predšolska telovadba ŠŠT: prijetna in koristna ura s svojim otrokom

Predšolska telovadba Sportne sole Trst je bila v začetku osemdesetih let, to je v času, ko je nastala, ena najbolj inovativnih dejavnosti na področju športnega dela z najmlajšimi in se je počasi razširila tudi na druge športne sredine pri nas. Razvijala in uveljavljala se je skupaj z osnovnosolsko telovadbo SST, skupaj z njo pa je v začetku tega desetletja tudi začela postopoma razpadati. Nov sezon je dobila v lanskem letu in je zdaj spet povsem zaživel. Razloga za uspešnost sta predvsem dva. Zamisel, da se termin za vadbo prenese od popoldanskih ur sredi tedna na soboto zjutraj, kar je naletelo na pozitiven odmev med starši; priljubljenost vadiatelja Gorazda Pučnika med otroki. Diplomanta na visoki soli za telesno kulturo in vzgojitelj v Dijaskem domu Pučnika našim bralcem ni potrebno posebej predstavljati, mogoče pa mlajši vendar ne vedo, da je bil Pučnik v prvi polovici prejšnjega desetletja državni mladinski prvak v deseterboju, dvakrat zaporedoma pa tudi »nas« športnik leta. Pravi užitek je gledati, kako misisti Gorazd zdaj v mali dvorani na »1. maju« pri sv. Ivanu vsako soboto z vso močno neznostjo in potrpežljivostjo sledi se negotovim korakom najmlajših in ze spretnostim nekaj let starejših otrok.

Kot znano, je predšolska telovadba SST razdeljena v dve starostni skupini. Najmlajši, stari dve in tri leta, telovadijo

skupaj z odraslo osebo: mamo, očetom, nono ali drugo poznano osebo. Vadba traja eno uro, od 9. do 10. ure. V starejši skupini so stiri in pet let stari otroci, ki ze vadijo sami, kajpak s pomočjo vadiatelja. Vadbena ura se začne ob desetih in konča ob enajstih. V mlajši skupini je letos pet do šest otrok, starejša pa jih steje dvanajst. Ker vadba poteka po ciklusih, so nam organizatorji povedali, da je zdaj pravi čas, da se skupini pridružijo se zamudniki oziroma otroci, ki so se se sedaj dopolnili drugo leto starosti. Če je kakšen malček ze dovolj samostojen, lahko ima tudi manj kot dve leti. Prijava je možna neposredno pred začetkom vadbe oziroma po telefonu v tajništvo SZ Bor (51377).

»Za otroke mlajše skupine predstavlja naša telovadba največkrat prvi stik z ostalimi malčki. Tu se lahko privadijo na življenje v skupini. Cilj vadbe pa je izključno zabava. Otroku pomagamo, da vzljubi vse vrste gibanja. To je za njegov kasnejši razvoj, športni in vzgojni, zelo pomembno. Starši pa se pri tem lahko prepričajo, da nekatere vaje sploh niso tako nevarne, kot zglejajo in jih lahko s svojimi otroki tudi ponavljajo doma. Tu na stadionu imamo res zelo bogato zalogo športnih rekvizitov, tako da je delo z otroki tudi zame pravi užitek.« nam je o vadbi z najmlajšimi povedal Pučnik.

Vadba v starejši skupini se ze bolj približuje klasičnim standardom. »V tej starosti je pouda-

Malčki, starši, vadiitelj.... (Foto Balbi/Kroma)

rek na tekanju, skakanju in metanju v vseh oblikah in seveda v povezavi z igro,« pravi Pučnik.

Skrita Pučnikova želja je, da bi se splošna telovadba spet polno uveljavila in razširila tudi vsaj se na osnovnosolce ter dejansko nadomestila minisporte. V mislih ima neke vrste »play ground«. Na 1. maju naj bi bil vsak popoldan vadiatelj na razpolago eno ali dve uri, otroci pa bi imeli prost vstop v telovadnico. Lahko bi prisli vsak dan ali pa tudi samo enkrat v tednu. S pomočjo usposobljenega vadiatelja bi se spoprijeli s čimsiršo paleto gibov, iger in športnih iger. Vsestransko gibalno izobraženi mladenič bi se lahko nato brez težav odločil za katerikoli šport. Zaenkrat je to utopija, jutri pa bo mogoče dozoriti spoznanje, da je to najbolj in najbolj racionalna pot. Če ze ne edina možna... (ak)

KOŠARKA / V PRVENSTVU NARAŠČAJNIKOV NA TRŽAŠKEM

Prva zmaga Bora Autocarozzeria Boris

Bor Ediauto spet uspešen - Dečki: Kontovel nudil Poggiju močan odpor, poraz Poleta

Bor Ediauto A - Don Bosco B 97:63 (50:40)

BOR: Pison (0:2), Tolentino, Gaburro 14 (1:3), Stokelj 41 (2:6), Cossutta 18, Krnec 4, Lovriha 20 (2:2); trener Krcić PM 5:13, SON 12, 3T Gaburro in Stokelj 1

Ceprav so nastopili le s sedmimi igralci, manjkali so namreč Kafol, Kodrić in Romano, so borovci visoko premagali mlajšo ekipo Don Bosca B. Nasi so se tekme lotili z zgrešenim pristopom, saj so v prvem polcasu preveč podcenjevali nasprotnika in zato so Tolentino in soigralci prvi del sklenili le z 10 točkami prednosti, pri čemer predvsem obramba ni delovala, kot bi morala. V nadaljevanju so borovci končno ujeli pravi ritem in s konsko obrambo 1-3-1 pridobili ogromno zgo, ki so jim omogočile učinkovite protinapade. Tako so nasi kmalu imeli 30 točk prednosti in ze sredi drugega polcasa je bila tekma odločena. V prihodnjem kolu čaka borovce zahteven izpit proti močni Intermuggi.

Bor B Autocarozzeria Boris - Superbasket 77:66 (37:47)

BOR: Mircetta 12, Bettio 4, Lombardo 22, Milosevič 14, Sadlowski, Dedagic 16, Verri 2, Scarcia, Sunjerga 5, Sedmak

2; trener Jogan 3T Sunjerga 1

Borovci B ekipe so se proti Superbasketu končno dokopali do prve zmage, ceprav je po prvem polcasu zgledalo, da bo uspeh pripadel gostom. V prvem delu so nasi igrali slabo v obrambi, v napadu pa so se z Lombardom, Dedagicem in Milosevičem kolikor toliko upirali nasprotnikom. Po odmoru so Joganovi varovanci končno strnili obrambne vrste ter nasprotnikom v 20 minutah dovolili samo 19 točk. Tudi napad je deloval učinkovito in s kosi Lombarda in Sunjerga so nasi sredi polcasa zanesljivo povedli in tudi zasluženo slavili prvo zmago. Za ta uspeh zasluži pohvalo vsa ekipa, ki je pokazala zares poztvovno igranje predvsem v drugem polcasu. (Niko Stokelj)

Vrstni red: Don Bosco A 16, Bor Ediauto A 14, Intermuggia, Kontovel in Ferroviario 10, Don Bosco B 6, Libertas in Servolana 4, Santos 2, Bor Autocarozzeria Boris 2, Superbasket 0.

DECKI

Poggi - Kontovel 85:69 (34:31)

KONTOVEL: Rogelja 7, Cernjava, Zavadlal, Budin 3, Matiačić 13, Nabergoj

46, Sossi, Stoka, Matjačić, trener Sila.

Kontovelci so prvouvrščenemu Poggiju nudili močan odpor. V uvodnih minutah so celo povedli kar s 13:0. Nato so se gostitelji zbrali, zmanjšali zaostanek, tako da so ob polcasu vodili s tremi točkami razlike. Odtlej je Poggi, ki je zelo visoka ekipa, uveljavil svojo premoč pod košema in tudi zanesljivo zmagal. Za dobro igranje je treba pohvaliti vse Kontovelove košarkarje, ki so zares dali vse od sebe.

Don Bosco - Polet 111:49 (59:26)

POLET: Gustin 11, Peric 19, Mitja Suhadolc 2, Matjaz Suhadolc 2, Svab 3, Ferluga 2, Jerman 2, Grilanc 6, Vidali, Pavat, Belicic, trener Vitez.

PON: Gustin. Tri točke: Peric 1

Poletovci, ki so nastopili brez Erika Piccinija, so bili močnemu Don Boscu enakovredni le v prvi četrtini. Gostitelji so si nato s tremi zaporednimi trojkami priigrali 15 točk prednosti, nasi igralci so prehitro vrgli puško v koruzo in tako visoko izgubili. Od posameznikov je tokrat zadovoljil le Matteo Peric.

Vrstni red: Don Bosco 12, Sgt in Poggi 10, Polet in Libertas 8, Bor 6, Barcolana, Kontovel, Servolana in Ferroviario 2, Santos 0.

NOGOMET / POKRAJINSKI PRVENSTVI NARAŠČAJNIKOV

Zarja presenetila favorizirano Opicino

Na Goriškem Mladost zaigrala zelo dobro, vendar je proti močnemu Audaxu osvojila samo točko

NARAŠČAJNIKI

Opicina - Zarja 1:2 (1:1)

Strelca za Zarjo: Skrl, Manzin.

ZARJA: Jas Gregori, Krizmancic, Jan Gregori, Batti, Zornada (Primosi), Longo, Berce, Karis (Spazzapan), Skrl, Manzin, Ostrouska. 12. Babu-der.

Povratni del prvenstva se je za zarjane začel pod srečno zvezdo, saj so ne pričakovano, toda zaslužno premagali močno ekipo iz Opčin, ki tokrat ni pokazala nič posebnega in naši fantje bi s kančkom sreče lahko zmagali celo bolj prepričljivo. Lahko bi rekli, da je bil to za vzhodnokraško področje »derbi«, dveh sicer enakovrednih ekip, ki sta kljub burji predvajali zanimiv nogomet. Začetni pritisk naših fantov ni prinesel sadov. Domacini so ob polovici polcasa dokaj ne pričakovano povedli, potem ko obramba Zarje ni bila na mestu. Po dokaj lepem prostem strelu, ki se je odbil od vratnice, je napadalcu uspelo spraviti usnje v mrežo Zarje. Proti koncu polcasa pa je Skrl po atraktivni akciji zatreš opensko mrežo. Po odmoru so domacini poskušali izkoristiti pomoč vetra, a brez uspeha. Najprej je sodnik spregledal, lahko bi rekli »čisto« 11-metrovko v korist združene ekipe, potem pa je Manzin le poslal zogo v mrežo Opicine. Proti koncu tekme so domacini poskusili vse, da bi rezultat izenacili, igra je postajala trša, tako da je moral sodnik poseči po rdečem kartonu na obeh straneh. Izključen je bil tudi Longo. Zadnjo priloznost so imeli domači prav na koncu tekme, toda vratar Jas Gregori je nevaren lob mojstrsko odbil v kot.

Zmaga zarjanov (na sliki) je več kot zaslužena. Premagali so favoriziranega tekmeča in dobili lepo injekcijo zaupanja v svoje moči. (d.gr.)

Ostali izid 11. kola: Montebello Don Bosco - Chiarbola 0:1. Vse ostale tekme so bile prelozene zaradi burje.

Vrstni red: Ponziana 28, Opicina 25, Olimpia 24, Zarja 21, Chiarbola 18, Montebello Don Bosco 12, Costalunga 11, Esperia 10, CGS in Zaule Rabuiese 7, Domio 1.

Mladost - Audax 0:0

MLADOST: Devetak, Mauri, Figel, Rossano, Pavišic, Radinja, Bagon, Assi, Ferletic, Todde, Simsic (Piras).

Proti četrtouvrščenemu Audaxu je Mladost odigrala najboljšo tekmo doslej. Domaca enajsterica je ves čas napadala in si ustvarila precej izvrstnih priložnosti za zadetek. Premoc je bila se posebej očitna v prvem polcasu, ko je Mladost potisnila nasprotnika na njegovo polovico igrišca. Povedati velja tudi, da je Mladost v prvem polcasu zastreljala enajstmetrovko. V drugem delu igre je slovenske igralce zaustavila utrujenost, zato igra ni bila več tako lepa kot v prvem delu. Audax je skušal prebiti našo obrambo, a mu to ni uspelo tudi zaradi dobre igre sredinskih igralcev. Pohvalo zaslužijo trener Frandolič in vsi njegovi varovanci. (Pavišic Aljoša)

NAJMLAJŠI

Gaja - Montebello Don Bosco neodigrano

Zaradi premocne burje tekme med Gajo in Montebellom Don Boscom niso odigrali.

OSTALI IZIDI: Altura Muggia - Costalunga 1:4, CGS - Ponziana B odl., Chiarbola - Esperia 3:2.

Vrstni red: Gaja 27, Chiarbola 24, Mont. Don Bosco 19, Esperia 18, Costalunga 14, Zaule Rabuiese 12, San Luigi B 10, Ponziana B 9, CGS in Altura Muggia 3.

Prihodnje kolo: San Luigi B - Gaja

ODBOJKA / PRVENSTVO DEKLIC NA TRŽAŠKEM

Bor, Kontovel in Sloga A se vse bolj približujejo play offu za naslov prvaka

Slogašice izgubile prvo mesto v A skupini - Dečki združene ekipe Multinvest do tretje zmage

DEKLICE

Skupina A

Izida 8. kola: Virtus B - Oma B 0:3, Area Immobiliare A - Sloga B prelozena, Altura ni igrala. Vrstni red: Altura 12, Area Immobiliare A 10m Oma B 6, Sloga B 2, Virtus 0.

Skupina B

Virtus A - Sloga A 3:0 (15:13, 15:13, 15:11)

SLOGA A: Ban, Cvelbar, Coretti, Crisani, Gregori, Kovacic, Maurel, Obad, Zagar.

V tem kolu so Slogine deklice nerodno izgubile proti Virtusu, ki jih je zdaj prehitel na prvem mestu na lestvici. Proti temu nasprotniku je Sloga A v prvem delu prvenstva že zmagala, tokrat pa so nase igralke odpovedale. Res skoda, saj razlika v posameznih setih ni bila velika in bi slogašice lahko izsilile boljši izid, morale pa bi seveda zagrati veliko odločneje. Sloga A se bo kljub porazu uvrstila v play off, ki bo odločil o pokrajinskem prvaku, njen izhodiščni položaj pa bo vsekakor slabši, saj bo, če ne pride do malo verjetnih presenečenj, naša ekipa zasedla drugo mesto v skupini. (INKA)

Sant'Andrea - Breg 1:3 (7:15, 11:15, 15:10, 0:15)

BREG: Zeriali, Zerjal, Bet, Kalc, Cossutta, Cok, Mingot, Rodella.

Breg je tudi vdrugic premagal tega nasprotnika in vključil svojo tretjo prvenstveno zmago. Tekmo so močno pogojevali servisi in zmagala je ekipa, ki je naredila manj napak v polju. Brežanke so v drugem setu nadoknadile visok zaopstanek 11:2, v zadnjem setu pa so s servisom povsem nadigrale nasprotnice. (Noemi)

Vrstni red: Virtus A 12, Sloga A 10, Breg 6, Computer discount 4, Area Immobiliare C 0.

Skupina C

Oma A - Kontovel 0:3 (4:15, 2:15, 3:15)

KONTOVEL: Svara, Stoka,

Bukovec, Gollia, Milic, Starc, Horvatin, Battigelli, Praselj, Antonini.

Cprav je Oma na lestvici tretja, je bila za Kontovel povsem nedorasel nasprotnik. Trener Kusar je poslal na igrišče vse igralke, razmerje moči pa je ostajalo nespremenjeno. Kontovelke se že pripravljajo na play off, v katerem bo konkurenca brzkone boljša kot v kvalifikacijski fazi.

Ostali izid 8. kola: Sgt - Area Immobiliare 2:3. Vrstni red: Kontovel in Bor 10, Oma A 8, Area Immobiliare B 4, Sgt 0.

DEČKI

Multinvest - Virtus 3:1 (12:15, 15:8, 15:9, 15:12)

MULTINVEST: Grilanc, Milic, Mikolj, Pecar, Spetic Zupan.

Proti neizkušeni ekipi Virtusa, se je morala naša združena ekipa posteno potruditi, da je odnesla zmago.

Nasa ekipa je stopila na igrišče s stetim igralci, kajti v zadnjem trenutku je zbolel podajac Stopar. V uvodnem setu, ko so morali preizkusiti novo postavo na igrišču, našim fantom ni slo od rok, veliko so zgrešili posebno v obrambi in set prepustili nasprotniku.

V drugem in tretjem nizu, ko so ugotovili šibke točke nasprotnikove obrambe, so z učinkovitimi napadi in dobro obrambo odnesli zmago. Ključni igralec se je v teh trenutkih izkazal Mikolj, ki je pokazal vso svojo izkušnost bodisi v sprejemu, kot v napadu.

V četrtem setu so nasi zanesljivo povedli, potem pa so nekoliko popustili, naredili nekaj neumnih napak (4 zaporedno zgrešenih servisov) in pustili nasprotniku, da je znižal zaostanek; na koncu so znova strnili vrste in zmagali. (Mik.)

Volley club - Multinvest 3:1 (15:12, 15:13, 7:15, 15:6)

MULTINVEST: Grilanc (6+5), Milic (1+0), Mikolj (13+12), Pecar (3+1), Spetic (0+3), Zupan (0+0).

Tocke/napake na servisu: 7:11.

V drugi tekmi se je naša ekipa spoprijela z dobro in izkušeno ekipo Volley Club. V popolni postavi bi se lahko naši fantje enakovredno borili za zmago, a žal so tudi tokrat stopili na igrišče brez glavnega podajaca. Prvi set je naša ekipa začela zaspalo, obramba je bila slabo razporejena in nasprotnik ni imel težav nizati točk. V nadaljevanju so se naši nekoliko boljše razporedili na igrišču in dohiti nasprotnika na 12:12, z vrsto neumnih napak pa so prepustili set nasprotniku. Začetek drugega seta je bil enak prvega. Nasi so bili prevec staticni v obrambi, medtem ko je Volley Club z dinamično igro hitro povedel. Multinvestu je zopet uspelo izenaciti na 13:13, več pa niso zmogli.

V tretjem setu so fantje dali vse od sebe, prestregli so veliko neverjetnih zog, dobro so izkoristili blok in z uspešnimi napadi zaključili niz na 15:7. Četrti in zadnji set pa sta z lahkoto pripadla nasprotniku, ker nasi fantje niso imeli več moči, da bi se upirali, kajti so od vsega začetka igrali z isto postavo. (Mik)

Ostala izida 5. kola: Rigutti B - Area Immobiliare A 0:3, Virtus - Rigutti B 3:0. Vrstni red: Area Immobiliare A 10, Volley club in Multinvest 6, Volley 80 A in Virtus 4, Area Immobiliare B, Volley 80 B 0.

MLADINKE

Slogašice so se ze konec prejšnjega tedna uvrstile v finale, Bor in Sant'Andrea morata se odigrati polfinalni tekmi. Prva je bila ze nekajkrat prelozena in je ponovno na sporedu jutri v telovadnici so-le Rismondo, s pričetkom ob 18. uri. Povratna tekma bo ze v petek na 1. maju od 19.30 dalje.

KOŠARKA / MLADINCI IN DRŽAVNI KADETI

Po dveh porazih Jadranovi mladinci spet zmagali

Tesen poraz Bora - Brežani proti Genertelu pokazali napredek - Slaba igra Jadranovih kadetov z D. Boscom

MLADINCI
Jadran - Stella Azzurra 106:79 (56:33)

JADRAN: Brazzani 8, Pozar 16, Velinski 15, Slavec 10, Umek 21, Franco 18, Senica 7, Starc 11, trener Cehovin.

3T: Franco 1, Pozar 1, PON Slavec v 39. min.

Po dveh pekočih porazih so Jadranovi mladinci znova prisli do zmage. Ceprav so bili nasprotniki skromni, so tokrat nasi končno zaigrali bolj borbena in obcasno pokazali tudi dopadljivo kosarko. Predvsem prvi polcas in del drugega so povsem gospodarili na igrišču, dokler niso dosegli maksimalne prednosti 44 točk. Na koncu pa so popustili, da so lahko gostje omilili poraz. Za dobro igrto tokrat zasluži pohvalo Umek. (B.S.)

Breg Ključ. Miot - Genertel 48:133 (14:72)

BREG: Žerjal 8, Kocjancic 4, Lakovic 14, Taucer 10, Jakomin 2, Santi 10, trener Klabjan.

SON: 9; 3T: Lakovic 1.

Glede na srečanje iz prvega dela, ko so Brežani izgubili z rekordnim rezultatom (skoraj 200 točk razlike), so nasi kosarkarji v ponedeljek v Dolini nedvomno pokazali napredek. Izgubili so »le« 85 točkami razlike, kar je glede na skoraj profesionalni odnos, ki ga imajo kosarkarji Genartela in na izredno visino vse ekipe (skoraj vsi dvometraši) se kar casten poraz. Brežani bi lahko izgubili se z manjšo razliko, ko bi v prvem polcasu zaigrali bolj odločno in ce ne bi imeli prevec obzira do nasprotnika. V drugem polcasu so namrec dosegli 34 točk.

Bor - Libertas 67:70 (33:42)

BOR: Spadoni 4 (4:8), Jogan 2, Kovac nv, Sancin 3 (1:2), Ursic 19 (7:13), Caser 18 (4:5), Suh nv, Sunjerga nv, Stokelj 9, Lapel 12 (0:1), trener Canciani

prosti meti 16:29, SON 21, tri tocke Stokelj 1.

Svetoivancani so v tretjem povratnem kolu tesno izgubili z Libertasom, ki je dokazal predvsem bolj

zrelo in premisljeno igr v napadu. Nasi so po slabem prvem polcasu, v katerem so stalno vodili gostje, po odmoru odločno reagirali in se stalno izmenjevali v vodstvu z nasprotniki. Odločitev je padla ravno v poslednjih minutah, ko so gostje presenetili naše s consko obrambo 2:3. Nasi so se proti taki obrambni razporeditvi nekoliko zmedli, kosarkarji Libertasa pa so bili prisebnejši in so zaslužno slavili. Poraz bi tokrat pripisali predvsem slabim odstotkom pri prostih metih ter velikim težavam pri napadu proti coni, kar je odraz premajhne zbranosti in pomanjkanja skupnih treningov. (Niko Stokelj)

DRŽAVNI KADETI
Jadran - Don Bosco 74:123 (46:48)

JADRAN: Bosari 10 (-, 5:1, -), Fonda 1 (1:2, 0:1, -), Hrovatin 8 (-, 4:4, -), Krčalic 4 (2:2, 1:1, -), Gustin 6 (-, 3:8, 0:2), Paoletic 11 (1:2, 5:11, 0:6), Smilovich 5 (3:4, 1:5, -), Stefancic 10 (-, 5:6, 0:2), Valente 17 (-, 7:15, 1:4), Volturmo 2 (-, 1:2, -).

Po dveh zmagah so plavi ponovno izgubili, tokrat proti ekipi, ki je na vrhu lestvice. Jadranovci so minuto pred koncem prvega dela skoraj ujeli nasprotnike in koncali polcas le z dvema točkama zaostanka. V drugem polcasu pa je zal pri jadranovcih odpovedal napad, kar je Don Boscu omogočilo, da se je razigral v protinapadu. Tudi v obrambi so igrali slabo in pustili gostom, da so dosegli 75 točk.

Tokrat nihce ne zasluži pozitivne ocene. (d.g.b.)

Ostali izidi 12. kola: UBC - Genertel 83:81 po enem podaljku, Libertas - Staranzano 62:68, Bicinico - Arte 89:82, Carnia - Zoppola 96:76, Cervignano - Pall. Gorizia prelozena.

Vrstni red: Don Bosco 22, Pallacanestro Gorizia in UBC Videm 29, Genertel 18, Staranzano in Carnia 12, Arte, Zoppola in Bicinico 8, Libertas in Jadran 6, Cervignano 2.

Na sliki (foto Balbi/Kromaj): minuta odmora za jadranovce

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR

obvešca, da je bazen na Alturi spet odprt in da se z današnjim dnev nadaljujejo sole plavanja. Izjema je samo rekreativna skupina za odrasle od 20. do 21. ure. Datum zacetka vadbe za to skupino bomo sporocili naknadno.

PRIMOTOR KLUB

vabi clane na sejo danes, 29 t. m., ob 21. uri v Pubu v Borstu.

SK BRDINA

vabi clane in tekmovalce, da se udeležijo »POKALA PRIJATELJSTVA TREH DEZEL«, ki bo 2. februarja na Starem vrhu pri Skofji Loki. Zainteresirani naj se javijo na sedezu kluba.

SK DEVIN

priraja 2. februarja v sodelovanju z SK Sneznik in SD Sentjanz 10. jubilejni POKAL PRIJATELJSTVA TREH DEZEL v veleslalom na Starem vrhu pri Skofji Loki. Start bo ob 10. uri. Veleslaloma se lahko udeležijo tekmovalci slovenskih obmejnih drustev iz Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine. Izjema so izrecno vabljeni druga drustva. Najmlajsi tekmujejo na skrajšani progi. Prijave in informacije na tel. st. oz. fax 040/2916004. Ob tej priliki bo drustvo organiziralo tudi avtobusni izlet. Prijave v gostilni ex Silvester - pri Darji v Nabrezini, tel. st. 200228 ali 200782 - Francko.

SD POLET

vabi clane na redni letni obcni zbor, ki bo danes 29. januarja ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v mali dvorani Prosrvetnega doma na Opcinah. Na dnevnem redu so porocila, razprava, odobritev notranjih pravilnikov in 30-letnica drustva.

SO SPDT

priraja v februarju nedeljske smucarske izlete s tecaji. Informacije in prijave na ZSSDI - tel. 635627.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vase ideje bodo dobivale vse bolj jasne obrise, vasa volja po pozitivnem premiku pa bo vse bolj izrazita. Dodajte tej kombinaciji se sol modrosti, pa boste zadeli v crno.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V prepričanju, da imajo vase težave izključno zunanje vzroke, se boste trmasto zaletavali v napačne smeri - vse dokler ne boste izčrpali vseh in se hočes nočes vrnili k izviru.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Se malo, pa bo vaših notranjih premen konec. Vas pogled v prihodnost bo znova poln optimizma. Pa ne le pogled - tudi vasa dejavnost bo veliko bolj ustrezala resničnim možnostim.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Partner se bo zaradi mnenja, da ga nocoze razumeti, se naprej zapiral pred vami. Skusajte najprej razumeti sebe, nato pa se vzivite se vanj in ni hudic, da se bosta znova zblizala.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ceprav dajete vse od sebe, vas bo kar naprej spremljal občutek, da bi lahko bili se boljshi. Seveda bi lahko bili, ampak ne z igro. Resnična kakovost je lahko edinole plod pristnosti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Bolj se boste poglobljali v vprašanja medosebnih odnosov, jasneje boste uvidevali, da so pretirani materialni cilji past, ki ugonablja cloveski posluh in zatira možnost vzajemne sreče.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Preveval vas bo občutek, da vas obkrožajo sami zajedljivci. Ze res, da je marsikdo cinichen do vas, se bolj res pa je, da so taki zato, ker cutijo, da ste taki tudi vi. Torej?

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ne pricakujte, da bodo sodelavci odprtih rok sprejeli vas predlog. Upi-rali se mu bodo toliko bolj, kolikor močnejše bodo pre-pričani, da so pametnejši od vas. Ej, kaksna zabloda!

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Srečali boste osebo, ki se vam bo ze na prvi pogled zdela nevredna vase pozornosti - a kljub temu vas bo nezadržno vlekla. Najbrz zato, da bi se ob njej zavedli svojega odpora.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Obicajen dan, kot le kaj. Ampak vendarle se vam bo zgodilo nekaj po-membnega: odkrili boste, da sploh ne potrebujete si-lovite dinamike, da bi si dokazali, da ste zivi.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zautili boste vzgib po pomoči, vendar ne boste znali dovolj jasno izraziti svojih potreb. Razjasniti vam jih bo pomagal nekdo, ki potrebuje vasho pomoc bolj kot vi njegovo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekdo vas bo skusal prepričati, da so cilji, ki ste si jih postavili, uresničljivi na mah. V zepu mu boste podržali figo in nadaljevali s poveca-nim tempom. Roko pa le iz zepa!

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 29. SEPTEMBRA 1996 DO 31. MAJA 1997

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.09	(D)	Tržič (4.30), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)
5.41	(IR)	Tržič (6.03), Portogruaro (6.43), Mestre (7.30).
6.02	(IC)	Tržič (6.24), Portogruaro (7.02), Mestre (7.42) - vozovnica z dodatkom - nadaljuje v Milan.
6.51	(R)	Tržič (7.15), Portogruaro (8.09) - občasna vožnja.
7.17	(E)	Tržič (7.39), Portogruaro (8.25), Mestre (9.06), Benetke (9.15).
8.04	(IC)	Tržič (8.26), Portogruaro (9.02), Mestre (9.39), Benetke (9.57), nadaljuje v Rim-Termini (vozovnica z dodatkom).
9.01	(IR)	Tržič (9.23), Portogruaro (10.04), Mestre (10.49), Benetke (10.59).
11.01	(IR)	Tržič (11.23), Portogruaro (12.04), Mestre (12.49), Benetke (12.59).
12.04	(IC)	Tržič (12.26), Portogruaro (13.02), Mestre (13.39), Benetke (13.57) - nadaljuje v Neapelj (vozovnica z dodatkom).
12.39	(R)	Tržič (13.04), Portogruaro (13.58).
13.00	(D)	Tržič (13.23), Portogruaro (14.04), Mestre (14.53), Benetke (15.02).
14.01	(IR)	Tržič (14.23), Portogruaro (15.04), Mestre (15.49), Benetke (15.59).
14.08	(R)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.34) - občasna vožnja.
14.55	(IC)	Tržič (15.17), Portogruaro (15.55), Mestre (16.34), Benetke (16.43) nadaljuje v Sestri Levante (vozovnica z dodatkom).
15.17	(D)	Tržič (15.39), Portogruaro (16.20), Mestre (17.06), Benetke (17.15).
16.01	(IR)	Tržič (16.23), Portogruaro (17.04), Mestre (17.49), Benetke (17.59).
17.17	(E)	Tržič (17.39), Portogruaro (18.21), Mestre (19.02), Benetke (19.11).
17.29	(R)	Tržič (17.57), Portogruaro (19.10), Mestre (20.05), Benetke (20.17).
18.01	(IR)	Tržič (18.23), Portogruaro (19.04), Mestre (19.42), Benetke (19.59).
19.01	(E)	Tržič (19.23), Portogruaro (20.04), Mestre (20.49), Benetke (21.44) nadaljuje v Lecce.
19.31	(R)	Tržič (19.59), Portogruaro (20.53) - občasna vožnja.
20.04	(IR)	Tržič (20.26, Portogruaro (21.07), Mestre (21.53) Benetke (22.03).
20.32	(E)	Tržič (20.55), Portogruaro (21.32), Benetke (22.42), Milan-Lambrate (1.33) - nadaljuje v Zenevo.
22.20	(E)	Tržič (22.44), Portogruaro (23.28), Benetke (0.36), Rim (8.00).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
(1.14)	(IC)	iz Milana, Benetke (23.15), Mestre (23.24), Portogruaro (0.07), Tržič (0.50).
(1.50)	(IR)	Benetke (23.50), Mestre (23.59), Portogruaro (0.44), Tržič (1.27).
(6.30)	(R)	Portogruaro (5.13), Tržič (6.07).
(7.02)	(D)	Portogruaro (5.49), Tržič (6.38).
(7.41)	(D)	Portogruaro (6.35), Tržič (7.16).
(7.58)	(E)	iz Rima, Mestre (6.06), Portogruaro (6.46), Tržič (7.33).
(8.45)	(E)	iz Zeneve, Mestre (7.05), Portogruaro (7.44), Tržič (8.22).
(9.13)	(R)	Portogruaro (7.52), Tržič (8.44).
(10.05)	(E)	iz Lecceja, Benetke (8.12), Mestre (8.22), Portogruaro (9.00), Tržič (9.42).
(10.55)	(IR)	Benetke (8.55), Mestre (9.05), Portogruaro (9.49), Tržič (10.32).
(11.55)	(E)	Benetke (9.55), Mestre (10.05), Portogruaro (10.49), Tržič (11.32).
(13.55)	(IR)	Benetke (11.55), Mestre (12.05), Portogruaro (12.49), Tržič (13.32).
(14.55)	(IR)	Benetke (12.55), Mestre (13.05), Portogruaro (13.49), Tržič (14.32).
(15.31)	(R)	Portogruaro (14.11), Tržič (15.04).
(15.48)	(IC)	iz Neaplja, Mestre (14.13), Portogruaro (14.48), Tržič (15.24).
(16.23)	(D)	Benetke (14.24), Mestre (14.33), Portogruaro (15.17), Tržič (16.00).
(16.56)	(IC)	iz Zürich, Mestre (15.19), Portogruaro (15.56), Tržič (16.33).
(17.55)	(IR)	Benetke (15.55), Mestre (16.05), Portogruaro (16.49), Tržič (17.32).
(18.48)	(R)	Benetke (16.23), Mestre (16.32), Portogruaro (17.26), Tržič (18.21).
(18.55)	(D)	Benetke (16.55), Portogruaro (17.05), Tržič (18.32).
(19.11)	(R)	Benetke (16.55), Mestre (17.05), Portogruaro (17.49), Tržič (18.44).
(19.55)	(IR)	Benetke (17.55), Portogruaro (18.49), Tržič (19.32).
(20.44)	(D)	Benetke (18.30), Mestre (18.40), Portogruaro (19.24), Tržič (20.20).
(20.55)	(IR)	Benetke (18.55), Mestre (19.05), Portogruaro (19.49), Tržič (20.32).
(21.24)	(IC)	iz Milana, Mestre (19.49), Portogruaro (20.24), Tržič (21.01).
(22.03)	(IC)	iz Rima-Termini, Mestre (20.28), Portogruaro (21.03), Tržič (21.39).
(23.00)	(R)	Benetke (20.46), Mestre (20.55), Portogruaro (21.53), Tržič (22.35).
(23.55)	(E)	Benetke (21.55), Mestre (22.05), Portogruaro (22.49), Tržič (23.32).

Proga

TRST

OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
0.15	(E)	nadaljuje v Budimpešto
9.08	(E)	nadaljuje v Zagreb
12.16	(E)	nadaljuje v Budimpešto
18.16	(IC)	nadaljuje v Zagreb

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E)	prihaja iz Budimpešte
11.04	(IC)	prihaja iz Zagreba
17.01	(E)	prihaja iz Budimpešte
20.09	(E)	prihaja iz Zagreba

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
(5.15)	(R)	občasna vožnja, Tržič (5.40), Gorica (6.05), Videm (6.39).
(5.51)	(R)	občasna vožnja, Tržič (6.18), Gorica (7.05), Videm (7.20).
(6.18)	(D)	občasna vožnja, Tržič (6.43), Gorica (7.05), Videm (7.34).
(6.43)	(R)	občasna vožnja, Tržič (7.09), Gorica (7.33), Videm (8.07).
(7.23)	(IR)	Tržič (7.45), Gorica (8.05), Videm (8.28).
(8.15)	(R)	občasna vožnja, Tržič (8.41), Gorica (9.05), Videm (9.38).
(8.23)	(D)	občasna vožnja, Tržič (8.48), Gorica (9.10), Videm (9.39).
(9.23)	(IR)	Tržič (9.45), Gorica (10.05), Videm (10.28).
(10.15)	(R)	občasna vožnja, Tržič (10.43), Gorica (11.16), Videm (11.41).
(11.23)	(IR)	Tržič (11.45), Gorica (12.05), Videm (12.28).
(11.40)	(R)	občasna vožnja, Tržič (12.08), Gorica (12.32), Videm (13.08).
(12.09)	(R)	občasna vožnja, Tržič (12.37), Gorica (13.01), Videm (13.37).
(12.23)	(D)	občasna vožnja, Tržič (12.48), Gorica (13.10), Videm (13.38).
(13.23)	(IR)	Tržič (13.45), Gorica (14.05), Videm (14.28).
(13.40)	(R)	občasna vožnja, Tržič (14.08), Gorica (14.32), Videm (14.08).
(14.15)	(R)	občasna vožnja, Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.41).
(14.23)	(D)	občasna vožnja, Tržič (14.48), Gorica (14.50), Videm (15.39).
(14.44)	(R)	občasna vožnja, Tržič (15.12), Gorica (15.37), Videm (16.14).
(15.23)	(IR)	Tržič (15.45), Gorica (16.05), Videm (16.28).
(16.15)	(R)	občasna vožnja, Tržič (16.43), Gorica (17.07), Videm (17.43).
(16.23)	(D)	občasna vožnja, Tržič (16.48), Gorica (17.10), Videm (17.39).
(16.56)	(R)	občasna vožnja, Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.21).
(17.23)	(IR)	Tržič (17.45), Gorica (18.05), Videm (18.28).
(17.36)	(R)	občasna vožnja, Tržič (18.04), Gorica (18.28), Videm (19.04).
(17.48)	(D)	občasna vožnja.
(18.09)	(R)	občasna vožnja, Tržič (18.37), Gorica (19.00), Videm (19.35).
(18.23)	(D)	občasna vožnja, Tržič (18.48), Gorica (19.10), Videm (19.39).
(18.46)	(R)	občasna vožnja, Tržič (19.12), Gorica (19.36), Videm (20.14).
(19.23)	(IR)	Tržič (19.45), Gorica (20.05), Videm (20.28).
(20.11)	(D)	občasna vožnja, Tržič (20.37), Gorica (20.59), Videm (21.28).
(21.23)	(IR)	Tržič (21.45), Gorica (22.05), Videm (22.28).
(23.14)	(R)	Tržič (23.42), Gorica (0.05), Videm (0.40).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
(6.44)	(R)	občasna vožnja, Videm (5.19), Gorica (5.52), Tržič (6.16).
(7.29)	(R)	občasna vožnja, Videm (6.06), Gorica (6.39), Tržič (7.02).
(7.51)	(D)	občasna vožnja, Videm (6.46), Gorica (7.08), Tržič (7.28).
(8.25)	(R)	občasna vožnja, Videm (7.00), Gorica (7.34), Tržič (7.57).
(8.32)	(D)	občasna vožnja.
(8.39)	(R)	občasna vožnja, Videm (7.11), Gorica (7.47), Tržič (8.10).
(9.20)	(R)	občasna vožnja, Videm (7.55), Gorica (8.29), Tržič (8.52).
(9.53)	(IR)	Videm (8.48), Gorica (9.10), Tržič (9.30).
(10.34)	(D)	občasna vožnja, Videm (9.19), Gorica (9.47), Tržič (10.08).
(11.41)	(R)	občasna vožnja, Videm (10.15), Gorica (10.50), Tržič (11.13).
(12.29)	(IR)	Videm (11.24), Gorica (11.46), Tržič (12.06).
(13.41)	(R)	občasna vožnja, Videm (12.15), Gorica (12.50), Tržič (13.13).
(13.45)	(D)	občasna vožnja, Videm (12.28), Gorica (12.56), Tržič (13.17).
(14.29)	(IR)	Videm (13.24), Gorica (13.46), Tržič (14.06).
(15.05)	(R)	občasna vožnja, Videm (13.37), Gorica (14.12), Tržič (14.37).
(15.43)	(RD)	občasna vožnja, Videm (14.15), Gorica (14.51), Tržič (15.14).
(16.29)	(IR)	Videm (15.24), Gorica (15.46), Tržič (16.06).
(17.41)	(R)	občasna vožnja, Videm (16.15), Gorica (16.50), Tržič (17.13).
(17.43)	(D)	občasna vožnja, Videm (16.28), Gorica (16.56), Tržič (17.17).
(18.23)	(R)	občasna vožnja, Videm (17.00), Gorica (17.34), Tržič (17.56).
(18.29)	(IR)	Videm (17.24), Gorica (17.46), Tržič (18.06).
(19.21)	(R)	občasna vožnja, Videm (17.53), Gorica (18.29), Tržič (18.52).
(19.44)	(D)	občasna vožnja, Videm (18.26), Gorica (18.56), Tržič (19.18).
(20.23)	(R)	Videm (19.00), Gorica (19.33), Tržič (19.56).
(20.29)	(IR)	Videm (19.24), Gorica (19.46), Tržič (20.06).
(21.44)	(D)	občasna vožnja, Videm (20.26), Gorica (20.56), Tržič (21.18).
(22.29)	(R)	Videm (21.24), Gorica (21.46), Tržič (22.06).
(0.48)	(IR)	Videm (23.24), Gorica (23.57), Tržič (0.21).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

REPUBLIKA	PRIVRŽENCI KALVINO-VEGA NAUKA	PRERA-ČUNLJIVEC	ZAPOR (star)	POLOŽAJ V JOGI, UGO-DENJA MEDITACIJO	4. IN 21. ČRKA ABECEDE	VIKINGI	HOMERJEV EP	IT. PESNIK (GIAM-BATTISTA)	IME VEČ PERGAMSKIH KRALJEV	REPUBLIKA	MAJHEN PLANET	NORDIJ. BOGINJA MORIJ	TENISAČ AGASSI	GR. BOGINJA ZEMLJE, GAJA	REPUBLIKA	AM. REVUJA ZA MOŠKE	GORSKI REŠEVALNI ČOLN	OBLIKA SOCVETJA	OPERNA PEVKA CALLAS	SUITA RIMSKI-KORSAKOVA
KOVAČEVA DELAVNICA										DVIGNJEN SPODNJI DEL VRATNE ODPRTINE					OGNJEVA TALINA POD ZEMELJ. SKORJO					
APOSTOL-SKO PO-SLANSTVO										IGRALKA TURNER					TELEVIZIJ. ZASLON					
TRTA (star)						ČRTA				KORDILJERE ČLOVEK Z ENAKIM IMENOM					MESTO V POKRAJINI POITOU VOGAL					
ČRN PTIČ						AM. FILM. IG. (MARLEE) OKRASNI GRM						IND. PISAT. (RAJA) NOSNI ZVOČNIK				EKSTATIČNI DIONIZOVI OBREDI V ANTIKI	NEKD. POLITIK UL HAK ROLA			
IVAN TAVČAR			AFRODITINO DRUGO IME DUHOVNIŠKA OBLEKA											GOZDNI DELAVEC NERETVA V ANTIKI						
EGIPČ. BOGINJA NEBA				MARIJINA MATI				MESTO PRI NAGOJI NA JA-PONSKEM					ŽIVEČ SMUKEC				NEKD. SMUČ. SKAKALEC PUUKKONEN	SIRSKO MESTO, ALEPPO	REPUBLIKA	
SEIDEL				GORAN IVANIŠEVIČ EVA (ljubkov)			ORIENTAL. BARVILO ZA LASE	JADRAN. OTOK	HREPENENJE PO DOMU 3. KRALJ JUDE										GROBO ORIENTAL. SUKNO	
DIONIZOV VZGOJITELJ V GR. MIT.						SLIKAR KRAJIN									STARO-LATINSKI PREVOD BIBLIE					
KENJUSKI NARODNI PARK						PRIPIRAVA, KI NOSI VRATA									GOZDNA KURA					
REDKA KOVINA (Y)						ANTIČNO RAČUNALO				KOŠARKAR. KLUB				ALŽIRSKA LUKA	MOŠTVO					

RESITEV: Vodovarstvo: KOVARNICA, PRAČ, MAGMA, APOSTOLIAT, IANA, EKRAN, LOZA, RIS, ANDI, NIORT, VRAN, MATLIN, RAO, ZIA, IT, ANADIONENE, GOZDAR, NUT, ANA, SEFO, NERV, INA, GI, NOSTALGIJA, KRAJINAR, ITALA, TSAVO, NASADILIO, JEER, ITRI, ABAK, KK, EKPA.

RAI 3 slovenski program
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
20.25 Filip
20.30 TV dnevnik

RAI 1
6.30 Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina (vodita Livia Azzariti in L. Di Meo), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: La mia vita comincia in Malesia (vojni, VB '56, r. J. Lee, i. Peter Finch, Virginia McKenna, M. Swanson)
11.30 Dnevnik
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa iz Westa - V dobrem in slabem (i. J. Seymour, Joe Lando)
13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo
14.05 Nan.: Ma che ti passa per la testa? - Kaj ti je sinilo v glavo? (i. Ken Hudson)
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Zračni lovci (vodi Piero Angela)
15.45 Mladinski variete Solletico (vodita E. Ferracini, Mauro Serio), risanke
16.10 Nan.: Zorro
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualne teme: Italia sera - Italija zvečer
18.45 Variete: Luna Park (vodi Mara Venier)
19.35 Vreme in dnevnik
20.40 Nogomet: Inter - Napoli (pokal Italije, polfinale)
22.45 Dnevnik
22.50 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori in vremenska napoved
0.30 Dok.: Media/Mente (vodi Carlo Massarini)
1.00 Sottovoce - Potihoma - Nočni pogovori
1.15 Glasba: Canzonissima
2.45 Dokumenti

RAI 2
6.40 Glasba: Scanzonatissima
7.00 Variete za najmlajše
8.45 Schwarzwaldska klinika
9.35 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45 Perchè? - Zakaj?
11.00 Rubrika o zdravstvu Tg2 33, 11.15 dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba
14.00 Variete: Ci vediamo in Tv-Ieri, oggi... e domani
17.15 Dnevnik
16.30 Aktualno: La cronaca in diretta - Kronika v živo
18.15 Dnevnik in sport
18.40 Sereno variabile - Nasveti za izlete in potovanja
18.55 Nan.: Hunter (i. Fred Dryer)
19.50 Variete: Go-Cart, risanke
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Film: Un figlio a metà (dram., It. '90, i. G. Proietti, B. Giovannini)
23.30 Dnevnik in vreme, knjige
0.25 Nočni sport
0.40 Film: Il matrimonio di Lady Brenda (dram., VB '88, i. J. Wilby, K. Scott)
2.25 Doc Music Club

RAI 3
6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Dok.: Megellanovi pingvini, 8.55 Bucorvi
9.10 Film: Il suo nome era Pot... ma lo chiamavano Allegria (vestern, It. '71)
10.30 Videosapere: Vstop prost, Poklici, Potovanje po Italiji, Filozofija, itd.
12.00 Dnevnik
12.15 SP v smučanju
14.00 Dezelne vesti, dnevnik, 14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Bellitalia
15.10 Sportno popoldne
16.40 Variete: Famosi per 15 min.: Iva Zanicchi
17.00 Oddaja o znanosti in naravi: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Aktualno: Od 20.00 do 20.00, 20.15 Blob
20.30 Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Dok.: Mixer
0.05 Nan.: Neverjetne zgodbe
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4
6.00 Nan.: Casa dolce casa, 7.20 Colombo, 6.30 Io e papà, 8.50 Cassandra
9.50 Aktualno: Peste e corna
10.00 Nad.: Zingara, 10.30 Ali del destino, 11.00 Aroma de café, 11.45 Milagros, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Kviz: La ruota della fortuna - Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.00 Nan.: Casa dolce casa
14.15 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Anastasia (kom., ZDA '56, i. I. Bergman)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Variete: Game Boat
20.40 Film: Il bambino e il poliziotto (kom., It. '89, r. i. C. Verdone, F. Rizzo)
22.40 Film: Cercasi Susan disperatamente (kom., ZDA '85, i. Madonna)
0.55 Pregled tiska

CANALE 5
6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30 Aktualna odd.: Forum - Sodisce (vodita Rita Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, J. McCook)
14.10 Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)
15.30 Nan.: Blondinka za očeta
16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.30 Nan.: SuperVicky
18.00 Aktualna kronika: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (vodi C. Parodi)
18.45 Variete: Tira & molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Striscia la notizia
20.50 Aktualna oddaja: Amici di sera - Prijatelji zvečer (vodi Maria De Filippi)
23.00 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik
1.30 Sgarbi quotidiani
1.45 Striscia la notizia
2.00 Pregled tiska

ITALIA 1
6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.15 Nan.: Highlander, 10.20 Magnum P.I., 11.30 Mc Gyver
10.15 Aktualno: Planet
12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
12.55 Nan.: Helen in njeni prijatelji
13.20 Otroški variete Le inchieste di Ciao Ciao, risanke
14.25 Varieteja: Gli occhi del panda, 14.30 Colpo di fulmine
15.00 Nan.: Baywatch
16.00 Variete: Planet
16.30 Nan.: Bayside School, 17.00 I ragazzi della 3.a C, 18.00 Primi baci
18.30 Odprti studio in vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Beverly Hills, 20.00 Happy Days
20.30 Film: Gli occhi del delitto (dram., ZDA '93, r. B. Robinson, i. Andy Garcia, Uma Thurman)
23.00 Nogomet: Evropa - Afrika (prijateljska)
1.00 Aktualno: Fatti e misfatti
1.10 Italija 1 sport
2.10 Aktualno: Planet
2.40 Nanizanka: Mannix
3.00 Film

TELE 4
13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.00 Kosarka lige A2
16.55 Dokumentarec
17.45 Oddaja o zivalih
18.50 Presente innovativo
19.05 Aktualne teme: Zoom
20.30 Aktualno: Il supplemento
21.30 Nogomet lige C2
23.35 Zoom
0.00 Film: La prima missione

MONTECARLO
12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
11.00 Nad.: Ironside
12.25 SP v smučanju
14.00 Film: Tutte le ragazze lo sanno (kom., ZDA '59)
17.50 Variete: Zap Zap
19.55 Aktualno: Check Point
20.30 Film: Non mangiate le margherite (kom., '60)

Slovenija 1
9.00 Vremenska panorama
9.25 Včeraj, danes, jutri
9.30 Videoring
10.00 Otroški program: Oglejmo si (VB, dok. serija)
10.25 Tedenski izbor: nan. Vesoljska policijska postaja
11.15 Ciklus filmov A. Kaurismaki: Calamari Union (Finska, i. Matti Pellonpää, P. Valtonen)
13.00 Poročila
13.05 TV igrice: Kolo sreče (ponovitev)
13.35 Videostrani
14.00 Tedenski izbor: Razvedrilna oddaja
15.30 Poljudnoznanstvena serija: V divjini (VB, 4. del)
16.50 EP Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Pod klobukom
18.00 Po Sloveniji
18.30 TV prodaja
18.40 TV igrice: Kolo sreče
19.10 Včeraj, danes, jutri
19.15 Risanke
19.30 TV Dnevnik 2, vreme
19.57 Sport
20.05 TV film: Nebo gori modro (Vedrana Grisogono-Nemes)
21.15 Parlamentarna krizpotja
21.55 Včeraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme
22.25 Sport
22.35 Humoristična nanizanka: Vikarka iz Dibleya (VB, i. Dawn French, Gary Waldhorn, J. Fleet, 4. ep.)
23.05 Film: King Kong (ZDA 1933, r. M.C. Cooper-E.B. Schoedsack, i. Robert Armstrong, Fay Wray, Bruce Cabot)
0.40 Videoring
1.10 TV jutri, videostrani

Koper
15.00 Euronews
16.30 Pogovorimo se o...
17.00 Alpe Jadran
17.30 Vesolje je ...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Mladinska oddaja
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke: Huckleberry Finn
20.30 Film: Charlie Bubbles (ZDA 1968, r.-i. Albert Finney, Colin Blakely, Liza Minnelli)
21.55 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme
22.10 Piranski glasbeni večeri
..... Vsedanes - TV dnevnik

RADIO
Slovenija 1
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Sreda vas gleda; 9.45 Pojo otroški zbori; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.00 Medigra; 21.05 Svetovna reportaža; 21.25 Zborovska glasba; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.15 Literarni nočno.
Slovenija 2
6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 12.00 Moped show; 14.00 Drobttinice; 15.30 DIO, šport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava; 17.00 Hip-hop; 18.00 Vroči stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Z A. Rupel; 21.00 Težka kronika; 22.00 Zrcalo; 22.30 Moja blues.
Slovenija 3
8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,

22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Kronika; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki s festivalov; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Komunikacije; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Informacije; 9.45 Odgovor na Rešeto; 10.40 Power play; 10.45 Včeraj, danes, jutri; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Zbavno glasb. odd. z gostom; 19.30 Šport; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla sin-

gel; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Pentole e coperchi; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.50 100%; 15.015 Fonorizzante; 18.15 O manjšinah; 18.45 Maschere nude (L. Pirandello); 19.30 Šport.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.10 Odprta knjiga; Gospa Judit; 9.40 Spoznavajmo svet živali; 10.30 Intermezzo; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 Revija ZCPZ: DPZ Vesna; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 13.40 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Čez morja proti obzorju, Slov. glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijansčini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-9.00 Domača glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerna.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

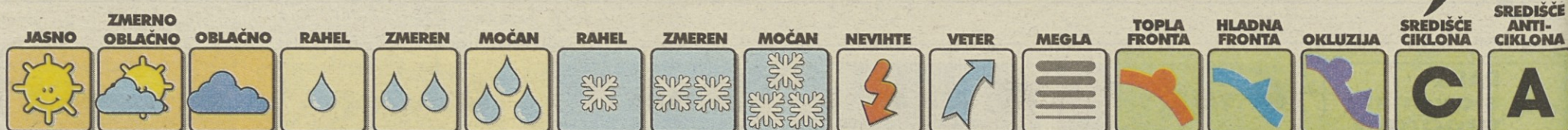
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska s središčem nad Britanskim otokom. Ob severovzhodnih vetrovih se nad našimi kraji zadržuje hladnejši in razmeroma suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.34 in
zatone ob 17.10 -
Dolžina dneva 9.36.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 23.06 in
zatone ob 7.43.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 9,9
stopinje.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
pocutje in razpoloženje lju-
di bo ugoden in ob son-
cnem vremenu tudi spo-
dbuden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.30 najvišje 36 cm, ob 6.41 najnižje -15
cm, ob 11.57 najvišje 14 cm, ob 18.08 najnižje -32
cm.
Jutri: ob 1.08 najvišje 33 cm, ob 7.47 najnižje -14 cm,
ob 12.48 najvišje 5 cm, ob 18.40 najnižje -23 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	-9	2000 m.....	-4
1000 m.....	-7	2500 m.....	-6
1500 m.....	0	2864 m.....	-8

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pred 11 leti je eksplodiral Challenger: najhujša tragedija pri osvajanju vesolja

CAPE CANAVERAL - Na včerajšnji dan pred enajstimi leti se je v okviru ameriškega vesoljskega programa zgodila najhujša astronautična nesreča doslej: v raketoplanu Challenger sta umrli dve vesoljki in pet vesoljcev. To so bili: poveljnik Francis R. Scobee, pilot Michael J. Smith, strokovnjaki odprave Judith A. Resnik, Ellison S. Onizuka in Ronald E. McNair, ter strokovnjaka za tovor Gregory Jarvis in Sharon Christa McAuliffe; slednja je bila učiteljica. Za polet je opravila le krajši tečaj, iz vesolja pa naj bi učencem posredovala dve učni uri astronautike. Petindvajseti polet enega od ameriških raketoplanov in obenem deseti polet Challengerja se je končal na včerajšnji dan leta 1986 ob 17.39 po srednjeevropskem času, komaj 73, 226 sekunde po startu, na višini 14, 3 km in pri hitrosti 1, 92 macha. Najmanj trije astronauti, če ne celo vsi, so samo eksplozijo preživeli. Odrtni nosilci del Challengerja s kabino je namreč zaradi vztrajnosti letel se do

višine največ 20 km, nato pa je čez približno dve minuti in pol s hitrostjo približno 300 km/h strmoglavil v Atlantik, 27 km severovzhodno od Cape Canaverala. Vesoljci so umrli najverjetneje takrat, ko je kabina Challengerja tresčila ob gladino Atlantskega oceana.

V tem času posadka ni imela na voljo nobenega sistema za reševanje. Ni povsem jasno, če so bili vesoljci ves čas pri zavesti, toda poldrugi mesec po nesreči so v morju, na globini 33 metrov našli stiri aparate za dihanje. Trije od njih so bili vključeni, zaloga kisika v njih pa porabljena skoraj do konca. Te aparate je mogoče vključiti samo ročno. Izstrelitev so opazovali sorodniki vesoljcev in drugi povabljeni. Prenasala jo je tudi televizijska mreža CNN. Racunajo, da si je neposredni prenos izstrelitve ogledalo nekaj sto tisoč ljudi po vsem svetu.

Tragediji je po vsej verjetnosti botrovalo hladno vreme. Zaradi nizke temperature - v noči pred izstrelit-

vijo Challengerja se je spustila do minus 4, 4° -, je tesnilna snov med dvema deloma desne startne rakete (boosterja) postala krhka. Plamen je zato zlahka prodrl skozi dve tesnili in poskoval veliki zunanji rezervoar za gorivo. Desna startna raketa je po vzletu nato zanihala okoli zgornjega pritrdila in udarila po zgornjem delu zunanjega rezervoarja za gorivo.

Preiskovalna komisija, ki jo je vodil nekdanji ameriški državni sekretar William Rogers, je 120 dni raziskovala vzroke nesreče. Preučila je nad 600 dokumentov, izprasila oz. zaslislala 160 ljudi in pripravila poročilo na 256 straneh. Kasneje so ugotovitve zbrali in objavili se v starih dodatnih zvezkih. Porocilo opozarja na številne nepravilnosti in nesposobnost varnostnih pravil.

Po tej nesreči so polete shuttleov obnovili septembra 1988. Odtlej se je zvrstilo 56 uspešnih poletov raketoplanov Columbia, Discovery, Atlantis in Endeavour.

Ugodne vesti o ozonski luknji

SAN JOSE - Nobelov nagajenec za kemijo leta 1995 Nizozemec Poul Crutzen je na nekem seminarju v Kostariki napovedal, da se bo ozonska plast, ki zemljo ščiti pred najbolj nevarnim ultravijoličnim sevanjem, obnovila v prihodnjih 50 letih. Če bo ves svet se naprej dosledno upošteval ukrepe za preprečevanje širjenja ozonske luknje, naj bi se že čez deset do petnajst let pokazalo, da zadeva ni tako resna, kot domnevamo zdaj, je pojasnil Crutzen.

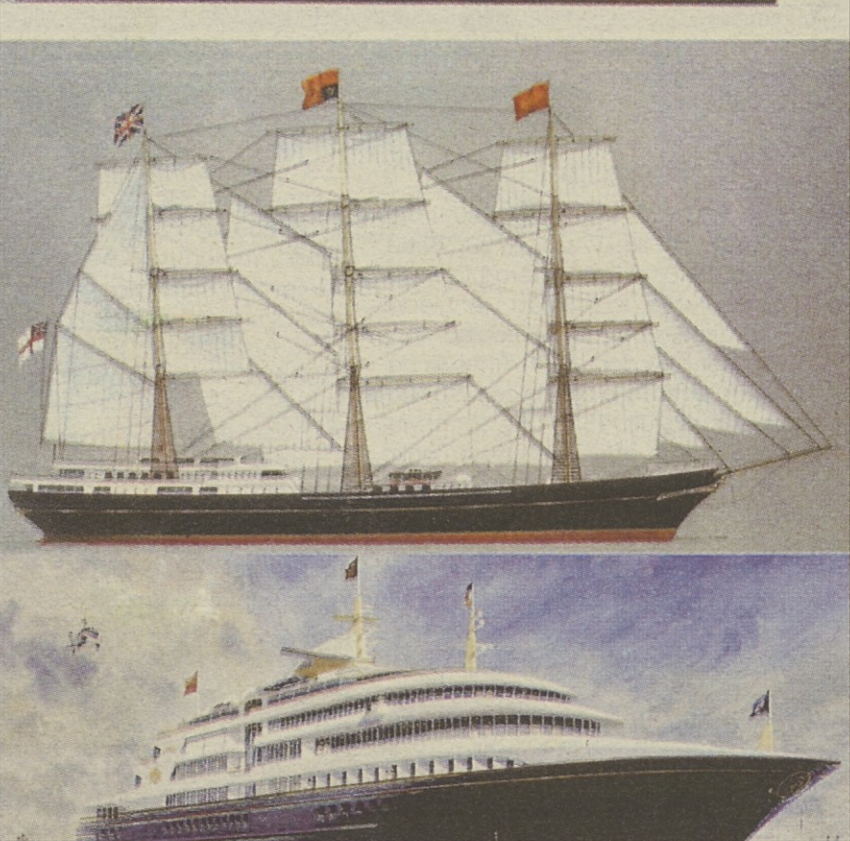
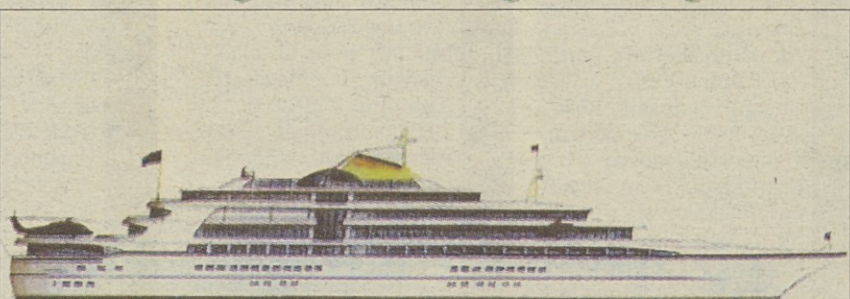
Nagrada najditelju izgubljenih srečenosnih plisastih medvedkov

CATANIA - V catanijskem dnevniku La Sicilia je petična Dunajčanka objavila oglas, da bo placala pol-druhi milijon lir najditelju njenih v Catanii izgubljenih plisastih medvedkov. Dunajčanka je ugotovila, da je izgubila svoje srečenosne plisaste medvedke, ko se je vrnila domov s turističnega potovanja v Catanii. Zenska je padla v globoko depresijo, ker si brez svojih medvedkov ne uspa sprejeti nobene življenjske odločitve. Zato se je vrnila v Catano, v krajevnem dnevniku objavila oglas s slikami izgubljenih plisastih medvedkov.

Navaden slepar je postal ugleden japonski senator

TOKIO - Japonska se je včeraj prebudila kot po hudi nočni mori, saj je predsončnim kot strela z jasneга butnila vest, da je 68-letni senator Tatsuo Tomobe iz vrst opozicijske stranke Nova meja, ki so jo ustanovili za boj proti politični korupciji, le navaden slepar. S pomočjo zene in sina je namreč v »norih nakupih« veselo zapravljaval denar, ki so mu ga zaupali naivni investitorji. Tokijsko sodstvo je predvčerajšnjim aretiralo senatorjevo zeno in sina ter tri sodelavce, včeraj pa je od senata zahtevalo, naj odvzame Tomobeju imuniteto, tako da bi ga lahko aretirali. Glede na obtožnico in dokaze je gotovo, da mu bo senat že danes odvzel imuniteto. Podjetni slepar je leta 1988 ustanovil družbo za samopomoč in potencialnim investitorjem obljubil visoke obresti do 7%, ko je bila uradna eskomptna mera le 1, 5%. Od leta 1992 do lani je tako nagrmadil od naivnih investitorjev kar 8 milijard jenov (110 milijard lir). Seveda drenarja ni reinvestiral temveč je kar polovico porabil za »nore družinske nakupe«, ostalo pa za svoj političen vzpon.

Stopnjujejo se polemike o denarju za kraljičino jahto

LONDON - Polemika o gradnji nove jahte za britansko kraljevo družino v zameno za zastarelo Britannio se kot kaže se stopnjuje. Po vrhovih laburistične stranke je tudi njena baza izrekla odločen ne gradnji jahte z denarjem davkoplacevalcev. To je ugotovil včerajšnji The Guardian, ki je zapisal, da kar tri četrtine Britancev ne glede na strankarsko pripadnost nasprotuje gradnji jahte z javnim denarjem. Medtem so se v javnosti že pojavile tri skice nove kraljičine jahte. Prva je tako imenovani Britannia projekt, ki je se najmanj futurističen, saj gre le za sodobno jahto, druga risba prikazuje klasično solsko ladjo, tretja pa futuristično motorno ladjo GEC Marine. (AP)